

Motrišta

Kad me pitate kako mi je bilo u Hrvatskoj, uvijek Vam odgovaram da mi je bilo zaista lijepo. Uz rad zbog kojeg sam došla, odmorila sam i napunila dušu ljepotama zemlje koje će me grijati još dugo vremena. No, ipak nije bilo sve tako lijepo i divno, pa porazgovarajmo malo i o tome.

Recimo, upravo sam bila zaprepaštena govorom ravnatelja Matice hrvatskih iseljenika na proslavi desete obljetnice DORE, gosp. Borisa Marune, koji je umjesto slavlja kojeg smo svi u srcima osjećali, govorio o samim počecima i u svom govoru, koji je bio vrlo kratak, vrlo štur, posebno o nama iseljenicima (a nemojmo zaboraviti koga on predstavlja tamo u Hrvatskoj), i negativno spominjao gđu. Tuđman. Zaista tim njegovim riječima nije bilo mjesta, no to u Hrvatskoj više nije uopće čudo - imena raznih bivših i sadašnjih čimbenika vrlo se lako spominju u vrlo čudnim varijacijama, bez ikakve moralne i materijalne odgovornosti govornika, u ovom slučaju gosp. Marune, koji je svoju poziciju iskoristio kako bi "opanjkao" nekog tko nije bio prisutan da se brani.

Svatko od nas zna koliko je "velik" ili "malen". Ja svakako znam koliko je mala HRVATSKA ISKRA, i uopće ne zamišljam kako su ove novine presudne u našem životu. Ipak, osjećam i Vaše poštovanje prema radu ljudi u ovim novinama, pa onda ne dozvoljavam nikome da "spusti" ove novine i ne dađe im dužno štovanje koje im pripada. Eto, bila sam na tunelu Sv. Rok kad je tamo bio i premijer Račan. Bilo je tamo mnogo novinara, pa sam se među njih i ja uplela, probila se do njegove glasnogovornice Aleksandre Kolarčić i pitala je da li mogu dobiti intervju sa premijerom Račanom. Nakon što me je saslušala, rekla je neka pošaljem pitanja faksom i premijer će odgovoriti. U tom času pristala sam, ne misleći da bi se situacija mogla izmijeniti.

Nešto kasnije bio je ručak sa premijerom na kojem sam čak i ja bila. U jednom trenutku premijer Račan je ostao sam i prišla sam mu, predstavila se, i podsjetila premijera na Toronto, kako smo i tada imali kraći razgovor i da li može porazgovarati samnom vrlo kratko. Rekla sam mu i to da je njegova glasnogovornica rekla da joj pošaljem pitanja, na što je on odgovorio kako će za mene svakako naći malo vremena i odgovoriti na moja pitanja osobno.

Nazvala sam dva-tri dana kasnije i rečeno mi je kako je premijer jako zaposlen i kako će mi javiti vrijeme intervjuja. Ostavila sam broj svog cell telefona i čekala poziv. Jasno, svakog jutra bih nazvala i opet tražila vrijeme sastanka, pozivajući se na premijerove riječi.

I onda je došao udarac: rečeno mi je kako je glasnogovornica rekla neka pošaljem pitanja na faks i oni će mi poslati pismeni odgovor premijera.

Mislim da vam ne moram reći koliko sam se uzrujala na te riječi. I jasno, odbila sam takav intervju, jer ne želim raditi preko faksa, jer u Zagrebu sam, mogu doći kad god oni žele, a smatram da mi i duguje taj intervju nakon onog kroz što sam prošla kad su bili premijer Račan i gosp. Budiša ovdje u Torontu. Još ni danas ne mogu zaboraviti one napade jedne radio stanice, pogrdnih napisa po novinama, ali i osobnih napada raznih individua iz naše zajednice - i to sve zbog toga što sam smatrala kako je važno da čitateljstvo pročita svaku riječ koju su izrekli tada samo kandidati, a sada premijer Račan i bivši leader HSLS-a Dražen Budiša.

Kaže se da se čovjek drži za riječ, a vol za rogove. Kad mene nešto pitate, i ja to obećam, ja ću to obećanje ispuniti, kad-tad. Možda ne odmah, ali pronaći ću vremena, posebno ako je nešto tako jako važno, kao što je bio ovaj intervju, bar za mene.

Netko bi me mogao pitati, a zašto nisi poslala pitanja na faks. Zašto? Slušala sam glasnogovornicu kako odgovara novinarima i svi su marljivo zapisivali sve što je ona rekla, jer "ona predstavlja premijera Račana" - u tom trenutku. Tko meni garantira da su odgovori koje bih ja dobila odgovori od premijera Račana, a ne od nje? Ja smatram da sam odgovorna čitateljstvu HRVATSKE ISKRE da im dam najbolje, najtočnije i najvjerodostojnije. Nažalost, nisam sigurna da bih i ja sama vjerovala da je premijer Račan odgovorio pismeno

Premijer Ivica Račan u razgovoru, tunel Sv. Rok

na moja pitanja, jer to je dulji proces, kad nema vremena ni za razgovor. Više vjerujem da bi na pitanja odgovorio netko od njegovih ljudi, vjerojatno glasnogovornica, a to sigurno ja ne želim. Njena mišljenja me uopće ne interesiraju. Iako je HRVATSKA ISKRA mala, možda neznatna za one u Zagrebu, za mene je najveća i vjerodostojnost svake riječi i članka koje donosim za mene neobično je važna.

Znate, uvjerila sam se, nažalost, na licu mjesta kako mi, dijaspora, iseljena Hrvatska, nije važno kako nas nazivaju - nismo važni. Pokazano mi je to na više mjesta: u govoru gosp. Marune kad je "iseljeničtvo" jedva spomenuto, a najveći dio prihoda DORE dolazi iz iseljeničtva! Pokazano je to u dolasku na svečanu proslavu u HNK, kada nitko iz Vlade, koliko ja znam, i kako mi je rečeno, pa ni gosp. Maruna, nije došao među te ljude i djecu koja su s velikim osmjehima došli na svoju proslavu. Očito ova proslava nije bila dovoljno važna, kao ni iseljenici koji su došli iz svih krajeva svijeta! To, koliko malo drže do nas, posebno sam vidjela u odnosu glasnogovornice premijera Račana koja je, ne trepnuvši, promijenila premijerovu odluku, jer ja ni dalje ne mogu vjerovati da on nije mogao naći malo vremena za mene, nakon onog vrlo ugodnog razgovora na tunelu. Mislim da je ta moja nemogućnost dolaska do njega bila samo odluka jednog malog službenika, koji u svojoj napuhanosti ne vidi koliko štetu čini premijeru i ovoj Vladi.

Tko zna što nam je premijer Račan mogao reći u tom intervju? Namjeravala sam proći pitanjima koja su mu bila postavljena u posjeti u Torontu pred dvije godine. Namjeravala sam s njim porazgovarati o toj čudnoj situaciji između dijaspori i domovine, o jazu koji je sve veći i koji je vrlo često sada iskorištavan sa strane onih koji su se okoristili tom dijasporom ranije. Nadala sam se da će premijer Račan poslati pozitivnu poruku prijateljstva i nade svima onima koji, kao i ja, ne vjeruju da nešto smrdi u odnosima dijaspori i domovine, tek možda neki nesporazum.

No, nažalost - od toga razgovora ništa. Žao mi je što je puštena prilika da se svojim riječima u HRVATSKOJ ISKRI osobno oglasi prvi čovjek Hrvatske, koji je bio kod nas u Kanadi pred koju godinu, a sada eto, nema vremena za nas više. U meni je ostao čudan osjećaj ljutnje na premijera Hrvatske, koji se tako olako poigrava sa našim osjećajima, poslom, ali i ljubavlju prema domovini. Sve drugo ja mu čak i mogu oprostiti, ali to da je stavio on ili njegova glasnogovornica ove novine na neko nevažno mjesto - to je neoprostivo, jer svatko od nas je vrijedan pažnje. A na kraju, mislim da je ova naša zajednica posebno važna, jer mnogo nas ima, mnogo možemo učiniti, a sad mislim kako nas je netko iz hrvatske Vlade "prešao": sjećate li se vremena kad smo se borili da nam ostane konzulat? Pa, eto, iako nam Konzulat nije oduzet, Generalni konzul nikako ne dolazi, pa što nam onda vrijedi taj naš Konzulat? Izgleda meni da se oni u Zagrebu ponašaju prema nama, ovoj zajednici, jednako kao i prema HRVATSKOJ ISKRI - nikako.

Tako ja mislim, uz srdačan pozdrav premijeru Račanu.

Valentina

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15. XI. 2001.

Cijena \$2.00

Broj 95 - 15. XI. 2001.

ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal

(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte

U OVOM BROJU :

- Vukovar, 10 godina poslije
- Posljednji interview Siniše Glavaševića
- Građani razočarani u državu
- Oštra Vladina reakcija
- Ciampi odlikovao Zadar
- Mesić u New Yorku
- Spomen križ u Međimurju
- Interview with Mr. Bob Galamaga
- Come and visit Pula
- Vladimir Vidrić
- Stari kandelaber
- Događaji u zajednici
- Preporučujemo nove knjige
- Vaša pisma
- Motrišta

18.STUDENOGA 1991.NAKON PADA OBRANE GRADA VUKOVARA. S OVOG MJESTA JNA I SRPSKE PARAVOJNE POSTROJBE ODVELE I ZATOČILE 261 RANJENOG BRANITELJA. CIVILA I DJELATNIKA MEDICINSKOG CENTRA VUKOVAR.

PROTIVNO ŽENEVSKIM KONVENCIJAMA O PRAVIMA RANJENIKA. NA OVČARI SU MUČKI UBILI 200 LJUDI

VUKOVAR.18.STUDENOGA 1999

HRVATSKI NAROD

Spomen-ploča u dvorištu Opće bolnice Vukovar.

Hrvatska
ISKRA
(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Damir Borovčak, dr. Darko Desaty,
Krešo Ganza, dr. Tihomir Janjiček,
Biserka Milinković, Franjo Talan
Marina Vuković

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Novi "E-mail": iskra1@look.ca

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053
Fax :
(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretplata :
KANADA: \$60.00
USA: \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.
Pretplata na "ISKRU" može
se učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :
1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly

1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA" Broj 95, 15. studeni, 2001.

Sadržaj:	HRVATSKA ISKRA for English speaking readers,
Pismo urednice	2
Vijesti iz naših zajednica	3
Vukovar	4 - 6
Gradani razočarani u državu	7
Oštra Vladina reakcija	7
Petorka ne razmišlja o prijevremenim izborima	7
Ciampi odlikovao Zadar za ratna stradanja	8
Reagiranje, Hrvatska Istra	8
Hrvatski predsjednik u UN-u	9
Mesić zadovoljan razgovorom s Bushom	9
Haaški sud napravio novu grešku	9
Komemoracija u Vukovaru 18. studenog	9
Spomen križ u Međimurju	10
D. Borovčak, Hello Toronto-ovdje Zagreb	11
M. Vuković, Za časkanje uz šalicu kave	12
Interview with Mr. Bob Galamaga	13 - 14
Croatian president apologizes to Jews in Israel	15
Croatian World Congress, Press release	15
New CD	15
New books "Betrayal in the Balkans"	16
Come and visit Pula	17- 18
Mojim očima (i srcem)	19
Vladimir Vidrić	20
Viki Glovacki	21
Promocija CD Jelene Kuliš-Đoja	21
Vijesti iz kulture	22
Hrvatski narodni preporod	23
Preporučujemo vam nove knjige	24
Događaji u zajednici	25 - 28
Vaša pisma	29
Zdravlje, Čudesna aloe vera	30
Vučetičkine kćeri	31
Humor	31
Motrišta	32

Urednica piše....

Dragi čitatelji,

Pred nama su teška vremena, izgleda da nam recesija kuca na vrata, strašne su se stvari dogodile u USA, rat je u Afganistanu, tamo je tisuće izbjeglica, danas je pao jedan avion u New Yorku, i po svemu sudeći izgleda da je to bila ipak samo nesreća. Razgovaram s mnogima i mnogi se boje - putovanja, bolesti, anthraxa, života... Ekonomija gotovo kleca, a ja se pitam zašto smo dozvolili teroristima da nas uplaše? Govore mi putnički agenti kako se malo putuje, svi se boje. Upravo sam se, kako znate vratila iz Hrvatske, i moram vam reći kako nikad nisam bila sigurnija, bezbrižnija, jer su mene i sve druge pregledavali od glave do pete. Netko će reći, a gledaj sve ovo oko nas, jer i danas je pao avion! To je istina, no koliko ima u jednom trenu aviona na nebu? Tisuće - i kad jedan padne, svi znamo, a svaki dan oko vas umiru tisuće ljudi u automobilskim nesrećama. Zašto vam sve to pišem? Nedaćmo se ljudi teroristima, probavajmo živjeti s povjerenjem u sebe, u one koji probavaju zaustaviti teroriste, tako da nam djeca zadovoljno i bezbrižno provedu život. No, i ti svjetski čelnici ljudi trebaju pomoć, a to je da mi živimo kao do sada, da putujemo, popravljamo kuće ili kupujemo nove, idemo avionima na ljetovanje, kratko rečeno - živimo punim životom. U protivnom, teroristi su pobijedili, a to se ne smije dogoditi.

Teško mi je bilo prepremiti ovaj broj HRVATSKE ISKRE, jer uz desetu obljetnicu pada Vukovara, toliko puno se događa u Hrvatskoj, ili u svijetu. Vjerovatno će biti mnogo toga što neće biti predstavljeno u ovom broju, nismo bili u stanju staviti mnoge slike vas koje smo slikali po zajednici, no prostora ima malo, materijala puno, slika puno, želja puno... Zato se ispričavamo mnogima koje ćemo možda i razočarati, no činimo sve što možemo. Tako u ovom broju možete pročitati jedan od posljednjih intervjua vukovarskog novinara Siniše Glavaševića, kao i riječi Jastreba. Ovi intervjui će vas sve potresti, baš kao i mene, no te su riječi važne. Povijest je nešto što se mora znati, a često ju najbolje učimo kroz riječi mrtvih.

Uz ove žalosne stvari, sretni smo što vam možemo predstaviti posebnog čovjeka, povjerenika DORA, gosp. Boba Galamaga. Meni je bila posebna čast razgovarati s njime. Uz ovaj intervju, ima još dosta materijala, koji će vas vjerojatno zadovoljiti. Posebno mi je bilo veselje pisati o Hrvatskom Zagorju, o Zelenjaku, gdje je napisana himna naše domovine, Lijepa naša domovina. Nadalje, mnogo se događa u našoj zajednici, jedna večera za drugom, čak tri večere u jednom danu. Nažalost, mi ne dospijemo otići na svaku, pa se ispričavamo mnogim udrugama koje su zaista naporno radile, a eto, niti riječi o njima. Ipak, možda je greška i na Vama: jesti li nas pozvali?

I na kraju, 18. studenog je obljetnica pada Vukovara. Čini mi se, po članku na str. 9 kako bi taj dan mogao postati državni blagdan, jer zovu ga "Dan sjećanja na žrtvu Vukovara". I vrijeme je! Tada će po Hrvatskoj, a posebno u Vukovaru, biti zapaljene svijeće za sve pobijene, nestale i umrle u Vukovaru. I na mojem prozoru bit će zapaljena svijeća za sve Vukovance i sve Hrvate koji su pali.

Valentina

Zapamtite:

HRVATSKA ISKRA ima dva telefona:
(905)738-0053 i (416)894-9235

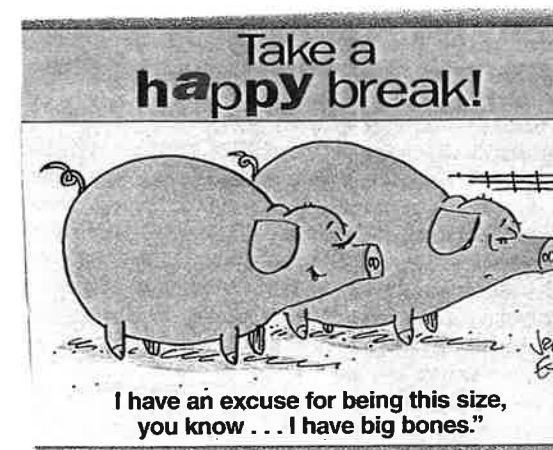
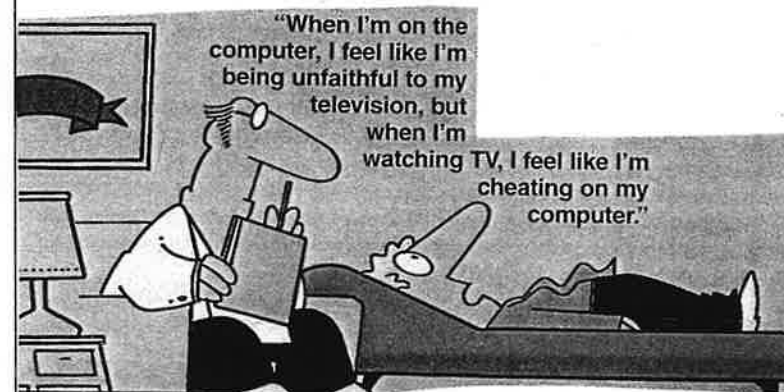
Vučetičkine kćeri

Prije industrijske revolucije u hrvatskoj kuhinji pojave brze i njoj alti plodnih, alternativnih kuhinja, čvrstom je rukom i kuhačem stanje u hrvatskom loncu znalački temeljito promiješala Mira Vučetić. Njezin kulinarški stil danas jedni drže previše predvidivim i zastarjelim - ta što će učiti kako se pravi majoneza, kad je gotova ako ne bolja sigurnija?! - a drugi pak standardom nacionalne domaće kuhinje. Bilo kako bilo, onim što je u svojoj generaciji u 19. st. bila Marija Kumičić, u svojoj je bila gđa. Vučetić, jer je građansku kuhinju uskladila s vremenom i proširila tako da se i danas u dobrim seoskim kućama, četvrt stoljeća nakon njezine smrti, priprema kao prezentantna.

Kako je 1966. predstavljajući njezine nasljednike pisala "Glorija", Mira je rođena 1982. godine u obitelji Seifert u Ogulinu. U staru plemićku obitelj Vučetić ušla je udajom za državnog činovnika Jurja po završetku liceja, ali se odvažila i - razvesti. "Osnovnu školu i licej završila je u Zagrebu, a potom pohađala "Školu praktičnih životnih zvanja". Dekretom tadašnje Zemaljske vlade 1912., određena je da vodi škole za praktičnu žensku naobrazbu, koje su bile temelj njezinu kasnijem radu." Tako je primjerice osnovala i vodila Zagrebačku domaćinsku školu, kojoj je, stroga i ambiciozna - Majči, kako su je zvali u obitelji - posvetila cijeli život.

Iz njezine škole i njezinih "zlatnih knjiga kuharstva" ponikle su brojne njezine kulinarke "kćeri", koje su dalje širile njezina znanja i stavove o prehrani, pripremanju hrane i ponašanju za stolom. Tako je primjerice, po uzoru na Vučetičku i njezine kuharice "Vučetička" Nada Dobrinčić od pedesetih vodila praktične tečajeve prehrane za seljanke, te prije nekoliko godina objavila knjigu "S moslavačkih tečajeva prehrane". Ivanka Božić jedna je iz tima Ivanke Biluš, koji je stvorio najtiražnije kuharice osamdesetih i devedesetih godina prošlog stoljeća. Jedna od Vu-

Humor.....

HRVATSKU ISKRU sada možete kupiti i na Rexdale-u: u "Continental Meat & delicatessen, 2298 Islington Ave.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15. XI. 2001.

četičkih učenica bila je i gospođa Mira Todorčić, majka Ivce Todorčića, a mnoge samozatajne nepoznate su izvan vlastitih kuhinja.

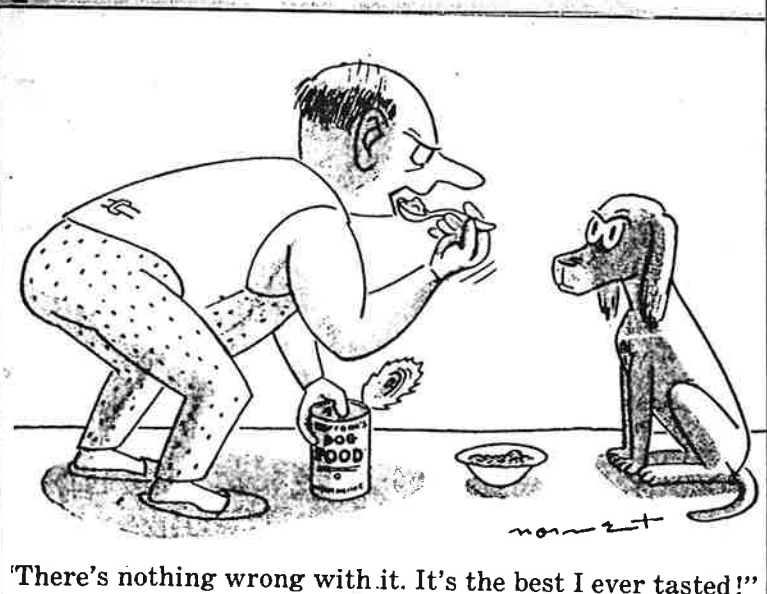
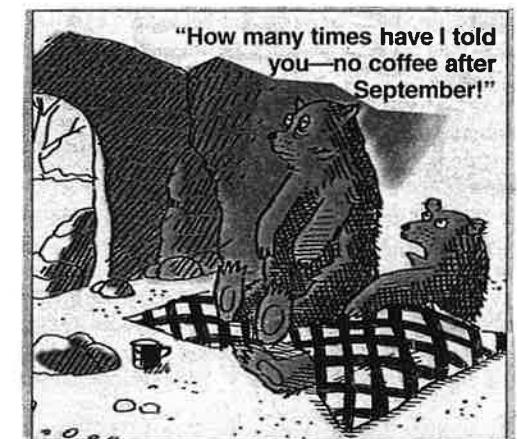
Tako sam nedavno Vučetičkinu ruku prepoznala i u drugoj generaciji njezinih "kćeri", Siščanki Mariji Ivšić (1933.) udovici dr. Ivšića, inače kćeri Katice Jakopović (1913.), davne polaznice Vučetičkine "Domaćinske škole" u Petrinji za direktorovanja Slavka Kolara. Znanje svoje mame gđa. Marija prenijela je od osmero svoje djece svojim četirima kćerima, zajedno s kopijama stare, krasopisom ispisane obiteljske bilježnice Vučetičkih recepata. U njoj nema Vučetičkine ni bijele ni Kneippove sladne kave, kave na turski i na srpski, ali ima punjenih telećih prsa, varenaca i žličnjaka od krupice, umaka od kopra, povrtnih variva, sekeli gulaš... Pa se i mi osladismo. Na jeziku dvostruko, i okusom i aromatičnim, gotovo zaboravljenim arhaizmima.

Zlijevanka od kukuruznog brašna ili krupice

U zdjeli razmiješaj 1/2 l kukuruzne krupice ili brašna, 1/2 l mlijeka, 2-3 žumanca, 1-2 žl. masti ili maslaca, 3-4 žl. šećera, malo soli, limunove korice, i 2 dag sa šećerom razmrvičenog kvasca, te pusti na toplo mjesto da se digne. Kad se tijesto digne, dodaj od bjelanjaca tvrdo tučeni snijeg i lagano izmiješaj. U limu zažari 2-3 žl. masti, nalij tijesto i pusti u pećnjarku da se ispeče. Pečeni kolač odozgo namaži razrijeđenim pekmezom ili vrhnjem, posipaj šećerom i pusti još malo u pećnjarku.

Vanilin - kiflići

35 dag brašna, 20 dag maslaca, i 14 dag vanilin šećera dobro izmrvi na dasci, dodaj 1 jaje i 10 dag oraha, i to dobro izmiješaj. Od tog tijesta pravi male, prst debele potkovice, koje peci na umjerenoj vatri. Pečene kifliće još vruće kupaj u vanilin šećeru. (Večernji list, 16.10)

ČUDESNA ALOE VERA

Biljka čije smo sokove života u potpunosti pretvorili u čudotvorni napitak. Kleopatra je za svoje kozmetičke tretmane upotrebljavala kreme od aloje, a Hipokrat i arapski liječnici koristili su je kao pravi lijek kod bolnih zglobova.

Aloe vera (latinskog imena *Aloe Barbadosensis Miller*) tropska je biljka, s dugim, uskim, svijetlozelenim mesnatim listovima, s bodljama na rubu i obješenim žutim cvjetovima. Nalikuje agavi ili kaktusu. Sadrži oko dvjesto biološki aktivnih sastojaka, od kojih su napoznatija dva koja dolaze u obliku gela i soka. Gel se dobiva iz unutarnjeg dijela lista i nalik je gustoj želatinoznoj smjesi. Drugi sastojak, gorak, žuti sok nalazi se u kori lista i sadrži *aloin*, a ima jako laksativno djelovanje. Znanstvena istraživanja su pokazala bogatstvo različitih vitamina i minerala koje ova biljka posjeduje poput: vitamina B skupine, A, C i E. Od minerala zastupljeni su: cink, kalcij, bakar, magnezij i željezo. Bogata je aminokiselinama i ugljikohidratima. Zato je i ubrajaju u dijetetsko-prehrambene proizvode. Poznato je više od tristo vrsta uzgojenih u južnoj Africi. Različite vrste aloje imaju i različite koncentracije ljekovitih stvari.

Naziv joj dolazi od arapske riječi što znači svijetlonužičastu gorku tvar. Još je na papirusima zapisano da je aloja vrlo korisna biljka od koje su pripravljan male glinene tablete, vrlo korisne kod različitih infekcija. Uspješno je rješavala i probleme bolesne kože te bila koristan laksativ. Kleopatra je za svoje kozmetičke tretmane upotrebljavala kreme od aloje. Hipokrat i arapski liječnici koristili su je kao pravi lijek kod bolnih zglobova. Španjolci su je prenijeli na Zapad. Legenda kaže da je Aleksandar Veliki osvojio otok Sokotra u Indijskom oceanu samo zbog plantaža aloje koja je čudotvorno zacjeljivala rane njegovih vojnika. Aloja je svoje mjesto pronašla i u vrlo cijenjenoj kineskoj medicini. Tradicionalna indijska medicina upotrebljavala ju je kao laksativ, antihelmintik, za hemeroide i ublažavanje menstrualnih tegoba. Arapi su gelom liječili glavobolju, mazali tijelo iscrpljeno vrućicom, iscjeljivali rane.

Tridesetih godina prošlog stoljeća aloja je dostigla vrhunac popularnosti u SAD-u. Ondašnji stanovnici uvidjeli su njezinu svestranost i čudotvornost.

Aloja se danas biološki uzgaja u južnoj Africi i Americi i svugdje u svijetu, osim u pustinji. Poznate su kultivirane plantaže u Teksasu. Potrebne su četiri godine da dostigne svoju zrelost, a životni je vijek oko dvanaest godina. Težina zrelog lista iznosi kilogram i pol. Listovi se moraju brati ručno.

Liječi a nije lijek

Danas se koriste dvije vrste pripravaka ove čudesne biljke: oni koji su za lokalnu primjenu i oni koji se unose peroralno. Sokovi i gelovi aloe vere sastavni su dijelovi losiona za kožu i krema koje djeluju protuupalno, posebno kod kože koja je bila izložena radijaciji. Služe i za ubrzano zacjeljivanje kože koja je bila izložena radijaciji te za ubrzano zacjeljivanje posjekotina, smiruju bol, djeluju smirujuće i hlade. Gel ima vrlo slično djelovanje na bore kao i derivati vitamina A. Kao potpuno prirodan proizvod, gel postiže čistoću oko 90 posto. Kao takav vrlo je djelotvoran u liječenju akni, seboreične i kože sklone neurodermitisu i psorijazi. Suha, dehidrirana, ispušana koža naprosto ga obožava. Prednost gela je što nije mastan i ne prija odjeću. Da pogrešno ne shvatimo, u kozmetici se upotrebljava i za održavanje i njegu zdrave i normalne kože.

Za peroralnu primjenu aloja se pojavljuje u obliku sokova, gelova i tableta. Iz nekih pripravaka je potrebno ukloniti *aloin* koji je laksativ i ne preporučuje se djeci mlađoj od dvanaest godina, kao ni trudnicama i dojiljama. Proizvodi se ubrajaju u dijetetsko-prehrambene i ne mogu zamijeniti lijek, ali mogu puno pripomoći i olakšati nam postojeće stanje. Kao prirodni izvor vitamina, minerala, ugljikohidrata i enzima preporučuje se svima koji se oporavljaju nakon nekih operacija, kod proljetnog umora i probavnih smetnji. Kako hemoroidi čine velike teškoće u svakodnevnom životu možemo pokušati, prije nego se odlučimo za skalpel, izliječiti se lokalnom i peroralnom primjenom aloje. Više nije upitno ni njezino baktericidno, fungicidno i virustatsko djelovanje. Teško je govoriti o oboljenjima poput side, ali zasigurno s ovakvim svojstvima povećava imunitet organizma, što znači da jača njegove obrambene mehanizme.

Ljudi koji ne mogu podnijeti prirodan okus gela ili soka od aloje mogu ga miješati s nekim napitcima čiji okus vole. Ako i to ne mogu, ostaju im tablete koje sadrže 100 mg standardiziranog ekstrakta, što odgovara oko 20 ml tek iscijeđenog soka iz unutrašnjosti lista biljke.

Zaljubljenici u aloji vide dobar čistač organizma. U mnogim kućama uzgaja se kao sobna biljka.

Aloja i njezini pripravci mogu izazvati i alergijske reakcije. Preporučljivo ju je postupno uvoditi. Bolje je, ako se uzima oralno, započeti od manje količine i postupno povećavati dozu. Općenito, biljke izgledaju vrlo bezazleno. Međutim, i one mogu stupiti u interakciju s nekim lijekovima i imati popratne pojave.

Interesantna je studija o aloji kao ljekovitom pripravku koji spušta šećer u krvi. To je vrlo dobro, ali kod ljudi koji uzimaju lijekove za snižavanje šećera može doći do naglog pada. Zato je potrebno obavijestiti liječnika o tome i šećer češće kontrolirati. Oralni gel može spriječiti apsorpciju drugih lijekova. Zato ga je potrebno uzimati u razmaku od dva sata od ostalih lijekova. (Zaposlena žena)

Vijesti iz naših zajednica Congratulation....

George H. Ryan, Governor of Illinois, USA

Ms. Valentina Krcmar
Editor, HRVATSKA ISKRA
Thornhill, Ontario, Canada

Dear Ms. Krcmar,
As Governor of the State of Illinois, I would like to congratulate you on the 4th anniversary of your publication Canadian-Croatian journal "HRVATSKA ISKRA".

Illinois is comprised of many ethnic communities that join to form a great state while also maintaining their rich cultural individualities. Your publication serves as a vital link to the Croatian community. Not only are your readers educated by its contents, but they also benefit by affirming an invaluable connection to their heritage.

On behalf of the people of the State of Illinois, I commend your publication in the Croatian community. The hard work that goes in to each and every publication is very much appreciated.

Sincerely,

George H. Ryan
Governor

WORLD YOUTH DAY 2002 -TORONTO

Pred dva tjedna u prilogu Župnog Vjesnika naših župa, bio je priložen formular za osobe /obitelji koje žele primiti u svoje domove mlade ljude sudionike WYD.Da li ste razmišljali o tome možete li i hoćete pružiti gostoprimstvo mladima iz svijeta ? Na internetu postoji više informacija na www.wyd2002.org

Pomozimo Vukovar:

Broj (kanskog) računa: 35400-603-112 (Opća bolnica Vukovar)
Strana valuta: Slavonska banka d.d., Osijek
33600-620-16-7100909

Otvorenje izložbe slika

Posjetite izložbu slika Ilije (Eli) Vranešića, akademskog slikara, od 1-30. studenog 2001 u Toronto Public Library, Downsview Branch, 2793 Keele St. (sjeverno od autoputa #401) Najbolje vrijeme za razgledanje je svakog dana između 3-5 poslije podne. Najavite se kod stola za informacije.

Izloženi su pasteli figurativne naravi i krajolici u gicléu ispisu slikani računalom.

Isto tako posjetite izložbu krajolika u gicléu ispisu u CROATIA RESTAURANT, 1989A Dundas St. East, Mississauga.

TORONTO'S #975 TO HONOUR GOLDEN MEMBERS

Before getting down to lodge business, however I would like to thank my many CFU friends for their part in the "Woman of the Year" honours celebrated on Oct. 13. 2001. Your many thoughtful greetings will keep me warm throughout the cold winter months soon approaching. Svima, od svega srca, hvala!

Toronto's "Canucks-Jadran" CFU Logde 975 is now preparing to "make merry"... our Christmas banquet is set for SATURDAY, DEC. 15. 2001, and will take place at the St. John Lithuanian Hall B, Stavebank Rd, (South of the Queensway).

We look forward to honouring our "Golden members" of 2001. Betty Kovacs, Milena Simons and Mary Stanley, and joining us in celebration is our special guest, our esteemed National President Mr. Bernard M. Luketich (who after all these years must be entitled to dual citizenship!)

Once again, the super "Seoski lopovi" (The Merry men of Hamilton) will be entertaining us with their amazing sounds of tambura.

The tickets at \$25.00 for adults, \$10.00 for students 10-16 years (and children under 10 are free) are now available by calling one of the following Michael J. Stanley at 905-270-1373; Carol & Steve Vrkljan at 905-459-4918 or undersigned at 416-622-4223.

We are also pleased to report that SANTA CLAUS is free to join us that evening and that he is looking forward to greeting everyone and enjoying Croatian style "purica z mlincima", baked ham, all the trimmings, and to ensure his arrival, we've promised him "palačinke" for dessert! In keeping with the Christmas spirit of giving, this dinner will be a fundraiser to enable the Lodge to continue to bring joy into the lives of our DORA Foundation children.

Please join us in making this dinner yet another successful event for Toronto's Lodge 975!

Linda Pečanić Battiston
For the Committee

Članice Hrvatskog društva "Katarina Zrinska" srdačno Vas pozivaju na prijateljski DOMJENAK

u nedjelju, 25. studenog u 4 sata popodne u Croatia restoranu, 1989 A Dundas Street East, Mississauga. Servirat ćemo kavu sa kolačima.

Svrha sastanku je želja da naše drage gošće bolje upoznamo s dugogodišnjim radom našeg Društva, i također da se sve članice, i dugogodišnje i prospektivne, bolje međusobno upoznaju. Našu 45 godišnjicu proslaviti ćemo sa svečanom večerom koja počinje u 6 sati.

Molimo javite nam Vaš dolazak na domjenak, na večeru, ili obadvoje, kod Elze Bušić (416) 241-5912, Nede Leipen (416) 921-9301, Biserke Butković (905) 889-3796.

Dovidjenja 25 studenog, uz srdačan pozdrav,
Izvršni odbor društva "Katarina Zrinska"

Preporučujemo Vam:

TRAVEL SERVICE LTD.

Special agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

GeneralTourist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uredjuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7 FM od ponedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40 AM).
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 and AM 1450 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

Gospoda Križaj i Lončarić na skupštini Međimuraca

Vukovar.....

Prošlo je deset godina od pada Vukovara u četničke ruke. Pregledano je mnogo dokumenata, saslušano mnogo preživjelih svedoka, pronađeno mnogo žrtava po raznim grobištima oko Vukovara ili u samom Vukovaru, napisano dosta knjiga, no još nismo došli do prave istine kako je došlo do pada Vukovara u srpske ruke. Danas vam donosimo par intervjuja, članaka i zapisa koji su vrijedni vaše pozornosti. Neki od glasova koje ćete “slušati” na stranicama HRVATSKE ISKRE i danas su među nama, jedan je zamukao. Taj glas, glas Siniše Glavaševića, novinara Vukovarskog radija, koji je mučen i završio u Ovčari, moramo poslušati: to je poziv iz groba. Zahvaljujem gosp. Kreši Ganzi na ovom intervjuu, kao i gosp. Anti Čorku.

In memoriam Posljednji interview Siniše Glavaševića

Uvodna napomena: Ovo je posljednji snimljeni interview sa Sinišom Glavaševićem, novinarom Radio Vukovara. Nakon sloma obrane Vukovara, Siniša je zvjerski mučen i ubijen na Ovčari, zajedno sa još oko 250 ranjenika iz Vukovarske bolnice. Interview nije datiran, iako se lako može odrediti datum snimanja. Naime u samom razgovoru spominje se “72 dana nakon početka opsade” i reference u odnosu na aktivnosti njemačkog ministra vanjskih poslova. Interview je nastao slučajno. To se dogodilo dva dana prije pada Vukovara, dan prije Sinišina ranjavanja u ruku, isti dan kad je u vijestima Hrvatskog Radija objavljeno kako nisu u stanju uspostaviti telefonsku vezu s Radio Vukovarom. Iz uredništva hrvatskog radio programa iz Toronta, Kanada, nazvali smo u Vukovar i na opće iznenađenje i bez ikakvih problema, uspostavili vezu iz prvog pokušaja. Javio nam se novinar Siniša Glavašević. Nažalost, magnetofon u tom času nije niti bio spreman za snimanje, jer nitko nije očekivao takav razvoj događaja. Zbog toga nedostaje prvih tridesetak sekundi razgovora, a snimljenom dijelu nedostaje uobičajeni uvod i predstavljanje. Interview je vodio Ante Čorak, naš sugrađanin, koji je tada vodio Hrvatski nacionalni krugoval Velebit.

....
SINIŠA : Od prije tri dana.

ČORAK : A kako mi on veli da je (Radio) Zagreb izjavio da vas ne može dobiti (telefonom) ?

SINIŠA : Zagreb, gospodine, moram priznati, laže. Oni nas vrlo lako mogu dobiti, međutim nije im drago da čuju istinu. To je nevolja sa Zagrebom, pa se mi lakše sporazumijevamo sa Kanadom, sa Torontom, nego sa Zagrebom. Izgleda smiješno, ali je to tako. Večeras smo pokušali probiti informativnu blokadu u kojoj su novinari hrvatskog Radio Vukovara, jedini izvjestitelji unutar okružja. Međutim, nije nam to pošlo za rukom, tako da smo u jednoj strašnoj krizi. Vukovar je u potpunoj blokadi... potpunoj... u okružju nam se nalazi stotinjak tenkova, borci su nam umorni, ranjeni, u bolnici je stravično stanje... slika ne može biti lošija.

ČORAK : Dobro što nam možete reći kakva je situacija između Zagreba i Vukovara... ne mislim krugovala zagrebačkog, nego direktno hrvatske vlade ?

SINIŠA : Pa, evo ovako: nakon sedamdeset i dva dana, u Vukovarskoj bolnici zateklo se tri stotine četrdeset i dva ranjenika, teško ranjenih. Osim toga, ima dosta izginulih. U bolnici se ne mogu više vršiti amputacije, ne može se izvršiti ni jedna teža operacija, nema krvi... nema čak ni bočica za krv... nakon puna četiri dana u neprijateljskoj ofenzivi, kojoj je cilj bio da se Vukovar odvoji od svojih dijelova, naselja Borovo i naselja Lužac, od sedamdeset tenkova koji su bili u napadu, izgubio je neprijatelj tridesetak i pet stotina neprijateljskih boraca, pješadije, od dvije tisuće koliko je napalo grad. Još se čekaju izvješća zapovjednika pojedinih obrambenih punktova pa slika nije konačna danas.

Međutim, jutros u osam sati počeli su prvo padati projektili na ruševine Vukovara, danas je palo negdje ukupno oko tri i pol tisuće od četničkih uporišta Petrova Gora, vojarna i Negoslavaca stigle su mine i granate i teška artiljerija, naročito su bili aktivni višecjevni raketni bacači i tenkovi sa srbijanske strane Dunava. Opet su u nekoliko navrata letjeli avioni i bacali bombe na sva gradska naselja: doslovno nema oružja koje nije isprobano danas. S ostatkom tenkova pokušali su dakle prodrijeti u Vukovar, taj napad trajao je do 18 sati. Pritom nisu mirovali ni ostali dijelovi vukovarske fronte.

Europa... ni svijet vjerojatno odavno nije vidio toliko smrti i toliko ruševina. Jučer je u vukovarskoj bolnici konačno rođena je-dna beba: djevojčica. Od zadnjeg takvog događaja prošlo je petnaest dana. U ovom ratu, samo u Vukovaru život je izgubilo tridesetak djece. Najmladi heroj bilo je šestomjesečno dijete kojeg je geler, odnosno dio granate, pogodio u majčinom naručju.

Međutim, budućnosti za Vukovar, svi u to vjeruju, ipak ima. Međutim treba dočekati da se dođe do te bolje budućnosti, do boljeg sutra.

Čorak : Dobro, ... da li Vukovar kontaktira s hrvatskom vladom uopće ?

Siniša: Redovno, sa čelništvom, s ministarstvima...nema dana da po pet puta se ne vode telefonski razgovori...sa svakim predstavnikom.

Čorak: Da li stiže pomoć ?

Siniša: Vukovarce nazivaju herojima i ništa više.

Čorak : Da li stiže pomoć od hrvatske vlade ?

Siniša: Vidite i tu imamo jedan ogroman problem. U Europi su se počeli pojavljivati nekakvi samozvani predstavnici Vukovara i tražiti, zahtijevati pomoć za Vukovar.. a Vukovar je u potpunoj blokadi sedamdeset dva dana. Nema nikakvih izgleda da se u Vukovar uđe i izađe. Pa tako ni pomoć koju su gospoda pokupili nije došla u Vukovar. Nijedan metak, nijedna puška... ništa.

SINIŠA GLAVAŠEVIĆ, born 04.11.1960.
captured 20.11.1991. in Vukovar hospital

Čorak : Imate možda jedno ime od takovih ?

Siniša : Jedno ime ? Pa najveće ime Hrvatske je gospodin Franjo Tuđman predsjednik Republike Hrvatske s kojim se također kontaktira svaki dan, međutim do sada konkretnih rezultata nije bilo. S tim što ja moram reći, Vukovar više nema vremena za čekanje.

Čorak : Moji su inače iz Našica, i ja sam odrastao u Našicama. Šile su se neke odore za Vukovar, da li to stiže iz Našica ?

Siniša : Stigli su borci iz Našica i to je posebna priča: da se u Vukovaru zapravo brani Hrvatska. Mladići iz cijele Republike došli su ovamo da se bore... nevjerojatno je koliko je Vukovar zanemaren... neoprostivo. Unutar obruća je petnaest tisuća civila, i neću reći zbog sigurnosti koliko branitelja. Zanimljivo je da nijedna takva pomoć, vojna pomoć, nije došla do Vukovara. Zanimljivo je da nije usvojen ni jedan prijedlog po vojnom pitanju, a najkonkretnije to znači: kada bi se bojište proširilo na ostale gradove koje okružuju Vukovar, prije svega Vinkovci, Osijek, Đakovo i Županju, onda bi se neprijateljske snage morale razdijeliti, oslabile bi - front bi se proširio. Ništa od toga nije usvojeno, a opet moram ponoviti i to da je velika koncentracija vojnog potencijala u Vinkovcima i Osijeku - koji čekaju.

Čorak : Kako vi gledate na taj rat - Vukovar je opkoljen sedamdeset dana - Hrvati ginu, Hrvati ginu u Vukovaru, a u Zagrebu piju u kafićima. Kako vi gledate na taj rat ? Na cijeli sistem današnje hrvatske vlade ?

Vaša pisma

Štovano uredništvo,

1. studeni 2001.

Prilažem Vam ček na \$100.00 na ime pretplate za HRVATSKU ISKRU. Imao sam Vas priliku vidjeti na TV prilikom promocije knjige “Hello Toronto-ovdje je Zagreb”. Ako posjedujete istu knjigu molim Vas da mi je pošaljete, kao i cijenu.

Ujedno Vam želim napomenuti da bi HRVATSKA ISKRA bila mnogo popularnija ovdje u Hamiltonu ako pošaljete par primjeraka u “Zagreb food” u Hamiltonu. Ova trgovina prodaje i ostale novine tiskane u Hrvatskoj. Tražimo društvenu hranu, koju možemo naći samo u HRVATSKOJ ISKRI.

Uz srdačan pozdrav, Bog i Hrvati,

Zvonko Vlahinić, Hamilton

Konačno obnavljam pretplatu za HRVATSKU ISKRU, koja je istekla već pred par mjeseci, ali vjerujem da ćete oprostiti, a bez HRVATSKE ISKRE život nije potpun, jer čitam ju sa stvarnim zadovoljstvom.

Puno pozdrava svima, Miro Volarić, Toronto

Poštovana urednice,

23. Listopada 2001.

Nadam se da ste već stigli iz Hrvatske. Šaljem Vam ček za godišnju pretplatu za HRVATSKU ISKRU.

Istovremeno Vam šaljem neke stvari iz interneta, koje će Vas sigurno zanimati. Možda bi bilo dobro da i naši ljudi čitaju email od dr. Josepha Merkola, jer puno se pije bezalkoholno piće, pogotovo djeca, a koliko je to štetno, malo njih to znaju. Od dr. Leonard Horovich-a email je zaista interesantan, mnogi ljudi ne bi mogli ni vjerovati. Ja vjerujem da je to moguće, jer imam njegov video dva sata dug o AIDS, ebola, vaccination itd.

Puno je toga što bi svi trebali znati kako bi se zaštitili, a jednom kad problemi dođu, prekasno je za sve.

Vi pišete u HRVATSKOJ ISKRI neka Vam ljudi pišu. Nisam primjetila da ste objavili moj članak.

Puno uspjeha u Vašem radu, od srca Vam žele

Drago i Rozalija Goričanec, Mississauga

Odgovor: Štovana gđo. Goričanec, Vaš članak je objavljen u HRVATSKOJ ISKRI br. 83/84, 31. svibnja 2001. U slučaju da postoji neki drugi članak, mi ga, nažalost, nismo primili.

Zahvala.....

Ljubitelji prirode....

Od kako znam za sebe oduvijek sam se divio prirodi, u njoj se odmarao, razgovarao, psihičke i fizičke okrepe doživljavao, ona me je izazivala, mamila, inspirirala. Posebno bih te maštovite momente doživljavao u noćne sate kad mi je pokojna majka bezbroj puta tumačila nebeska zvijezda, velika i mala kola, kumovu slamu, vlašiće, pojam zvijezde Danice i Mjeseca bekrije. Već decenije prohujaše, a romantične dječje reprize izpod čarobnog i pitomog suičkog podneblja u meni su još svježje, kristalno čiste, spontane.

U Kanadi sam se našao u Hamiltonu, teško zagađenom industrijskom području, te se od tog šoka nikad nisam dobro oporavio. Godine su prolazile, vrijeme je činilo svoje, i jedini lijek u nostalgiji za domom bili su počesti odlasci u divljinu gdje sam se divio božanskom djelu. Takovi izlasci u prirodu ispunjavali su u meni veliku prazninu za našim najljepšim Jadranom, Plitvicama, Gorskim Kotarom i mojom gizdavom-brdovitoj Herceg-Bosnom, od stoljeća sedmog svetoj zemlji hrvatskoj baš upravo kako i pjesma kaže:”Herceg-Bosno u srcu te nosim, kud god krenem s Tobom se ponosim!”

Zahvaljujem g. Mirku Furjančiću, barbi Joe, bratu mu Ignacu, Anti (bamu), mladom milioneru i svim ostalim hrvatskim prijateljima koje sam imao čast sresti i upoznati, koji mi već drugu godinu uzastopce omogućuju besplatno odmaranje na ovozemaljskom “raju”, kojeg je Bog podario kroz 30.000 otoka provinciji Ontario, Georgian Bay, Muskoka, Perry Sound . U toj zadivljujućoj Božjoj oazi našli su odmaralište, mir i utočište spomenuti Hrvati brodari u privatnoj marini na Brandy’s Island-u, u neposrednoj

Brandy's marina

blizini Honey Harbour-a, a vlasnici, srdačan bračni par Gord i Sheila Brandon, rijetki su primjer susretljivosti i pažnje koju pokazuju prema svakom gostu, a posebno prema stalnim mušterijama Hrvatima koji samo iz ljubavi prema prirodi redovno svakog vikenda dolaze na odmor, osvježenje, da se počaste, zapjevaju, zaplešu, janjce i odojke na roštilju okreću, te i da krstare svojim brodicama pod hrvatskim stijegom, što je više nego veličanstveno vidjeti. Posebno je to lijepa slika kad jedan za drugim odlaze i dolaze, eto - to je nešto što se rijetko gdje može vidjeti, a tako se lijepo uklapa i obogaćuje ovaj izuzetno lijepi Božji perivoj stvaralaštva.

No, tamo sam vidio i Karlovačko pivo, i hrvatsko vino “Kaštetlet” gdje na sanducima umjesto “Made in Croatia” piše “Product of Dalmacija” i na pitanje menađeru za objašnjenje, rečeno mi je kako je taj natpis došao iz Toronta, pa bi možda netko mogao tu priču malo i istražiti.

Počesto sam se pitao ovog ljeta, zašto su Hrvati prisutni na tim mjestima u tako malom broju, jer po procjenama ima ih tek oko tisuću. Za moj pojam razmišljanja, ljepše je “imati malu kućicu punu sreće”, nego ono što mnogobrojni imaju poluprazne dvorane pretvorene u muzeje kućnih nepotreština. Čudi me i to što nitko od naših putničkih zastupništva ili neka druga udruga ne organizira grupne izlete brodovima po Georgian Bay-u, neuporedivo ljepšem, privlačnijem i zdravijem, umjesto nekih putovanja po najzagađenijim prostorima Ontario jezera. Pa i naši doktori trebali bi slati svoje pacijente u ova ljekovita mjesta!

Vaš odani,

Josip Mioč, Mississauga

Gđa. Christina Halužan i Steve Kamber sa bundevom iz Agrama” koja ima 328 lbs.

Hrvatsko društvo “Bosiljevo” Martinjska zabava i banket

Upravni Odbor Bosiljeva: Josip Glasnić, tajnik, Marko Capan - predsjednik, Slavko Barčić, dopredsjednik i Josip Capan, blagajnik

U subotu 10. studenog u Croatia banquet hall-u Hrvatsko društvo Bosiljevo održalo je svoju tradicionalnu “Martinjsku zabavu i banket”. Kako do danas nismo nikada posjetili ovo društvo, i vrlo smo malo znali o tom društvu, razgovarala sam dan prije s predsjednikom društva gosp. Markom Capanom, koji mi je u razgovoru ispričao o društvu koje je nastalo 1971 godine i radi evo već 30 godina. Rečeno mi je kako je društvo slučajno napravljeno, naime, trebao je novac za neku svrhu u njihovom kraju, počelo je skupljanje i kako bi sve bilo dobro i na mjestu, društvo “Bosiljevo” je organizirano. Za vašu informaciju: Bosiljevo je mjesto nekih 20 km od Karlovca prema Rijeci. Ovdje Bosiljevcana ima dosta (a kako mi je rekla jedna članica, “puno je starih ostalo doma”), a žive svugdje, sve do Windsora, no kad se pripređuju večere svi su zajedno. Ovo društvo je i registrirano, tako da njihovo članstvo ima i koristi od toga. Svake godine, po riječima predsjednika Capana, imaju piknik na Vidovo, kao i dvije večere, Martinjsku i Josipovsku. Danas ovo društvo ima oko stotinjak članova, koje se trudi kako bi što više pomoglo svom kraju. U njihovom 30-godišnjem radu puno su učinili i pomogli Bosiljevu. Njihovi prilozi bili su i za vodovod, za spomen - ploču za domobrane i za žrtve iz Domovinskog rata, za crkvu itd. Na kraju razgovora, predsjednik Capan mi je rekao :”Ja mislim da je vrlo važno da se sastanemo, mi prijatelji, susjedi, kako bi pomogli Hrvatskoj gdje god treba.”

Ove subote, na Martinjskoj zabavi (a zamislite, upravo ove subote i u Bosiljevu imaju isto Martinjsku zabavu, jedino ovi naši ovdje nisu krstili vino!) u Croatiji se skupila gotovo puna dvorana. Predsjednik Capan je pozdravljajući sve prisutne u svom govoru spomenuo goste iz daleka, čak iz Windsora je stigao jedan autobus susjeda i prijatelja! Kad sam prolazila dvoranom, razgovarala sam tu i tamo sa gostima - mnogi su bili iz Hamiltona, Stoney Creek-a, Oakvilla, čak i iz Niagare! Ova večer je bila zaista večer susjeda i prijatelja - to je bilo očito! Uz dobru večeru, koju je priredila Ivanke Tonković i njeni pomagači (sve je jako dobro mirišalo!) i izvrsnu glazbu V.I.S. Domovine, svi su bili zadovoljni.

Štokan Marica i Stjepan, Jurčić Josip i Marica, Barčić Mato i Ankica, Marinić Ankica i Stjepan, Bolibruch Branko i Mira, svi Bosiljevčani

Dozvolite mi da malo spomenem i V.I.S. Domovinu. Ti mladi ljudi, neki od njih vrsni profesionalci u privatnom životu, a izvrsni glazbenici u slobodno vrijeme, koje ne čujete tako često po društvenim funkcijama (jer su vrlo rado pozivani na vjenčanja i slično), zaista su izvrsni i upravo je

šteta što ih ne čujemo više. Njihova glazba je profesionalna, “čista”, glasovi dobri, a pjesme izvrsno izvedene. Slušala sam njihovu vrpcu sa dobrom glazbom, no glazba “u živo” me je upravo oduševila! Mi dovedimo stalno glazbenike iz Hrvatske, koji su dobri, to se ne može poreći, no čini mi se kako ne cijenimo dovoljno ovo naše blago među nama. Ove subote dečki iz “Domovine” su uz ostale popularne pjesme, izveli rado slušane pjesme “Kuća stara”, “Adio bella”, “Lički bečar”, “Marija” i jasno “Bosiljevo moje”.

I na kraju, u svom govoru predsjednik Capan je zamolio prisutne da se minutom šutnje sjete svih roditelja, baka i djedova kojih više nema, ali i bivših predsjednika društva, gosp. Ivana Vinskog i Nikole Štokana, što je više neobično, jer do sada nitko nije spominjao u sjećanju svoje bivše dužnosnike.

Ovo je bio dobro organiziran događaj, čelnici društva bili su vrlo zadovoljni, gosti, susjedi i prijatelji zadovoljni, pa svakako šaljem o čestitke svima u vodstvu Hrvatskog društva Bosiljevo. Živjeli! (VK)

Godišnja skupština Hrvatskog društva “Međimurje”

Novi predsjednik Franjo Gavez (sjedi), tajnik Đuro Plačko (stoji)

Kaže se “kak pri jelu, tak pri delu”! Takvi su naši Međimurci, savjesni na jelu, ali savjesni i “pri delu”. Godišnja skupština Hrvatskog društva “Međimurje”, održana 11.studenog u klubu Jelen, bila je radna od početka do kraja. Članovi koji su došli na skupštinu diskutirali su, pažljivo slušali izvještaje članka društva, i na kraju izabrali novi Upravni Odbor.

Skupštinu je otvorio predsjednik gosp. Ivan Lajtnan, dosadašnji predsjednik, hrvatskom himnom, zamolivši sve neka se minutom šutnje sjete svih branitelja i svih “japeka i mamica kojih ovde više nisu”. Nakon toga izvjestio je članstvo o dosadašnjem radu, o dobrom uspjehu dvije večere i dva piknika, zahvalio svima i pozvao sve prisutne neka se prihvate radnih pozicija u Odboru. Gosp. Flaviano Štanc, blagajnik, izvjestio je prisutne da je poslano \$8,300 za Dom hendikepirane djece u Čakovcu, \$5,700 za djecu branitelja, i \$1,315 za razne druge svrhe u posljednjih oko šest mjeseci. Gosp. Plačko je izvjestio kako je udruga postala član “Katruže”, međimurske zaklade solidarnosti, koja pomaže bolesne Međimurce. Pročitao je pisma zahvalnosti iz Doma hendikepiranih, koji je promijenio ime u “Centar za radnu terapiju i rehabilitaciju Sv. Vinko Paulski”, i govorio o pismima djece koje pomaže ovo društvo, i na kraju pozvao sve neka se pridruže radu rečenicom:”Budite ponosni na svoju dužnost i budimo složni!” Gosp. Kireta iz Nadzornog odbora istaknuo je kako Društvo sve bolje radi, a knjige su u redu. Gđa. Štanc, predsjednica Radnog Odbora zahvaljuje svim ženama na velikom radu, posebno je istaknula jesenski banket.

Prije izbora novog Odbora, u diskusiji se govorilo o posjeti Domu hendikepirane djece, ploči koja je postavljena na zid Doma, o knjigama koje su poslale zahvalne majke djece koju pomaže Društvo, istaknuli kako je župan Međimurja poklonio međimursku zastavu Društvu. Prije samih izbora članstvo je odlučilo pomoći Dom u Čakovcu sa \$ 3.000, a za djecu će od sada biti slano \$50.00 na mjesec.

Nakon glasovanja novi predsjednik je gosp. Franjo Gavez, tajnik ostaje Đuro Plačko, do-tajnik Ivan Kovač, član UO Ivan Lajtnan, tri člana Nadzornog odbora Vlado Kireta, Viki Tolley i Katarina Gavez, Predsjednica Radnog Odbora Ružica Štanc, a Predsjednik radnog Odbora Drago Goričanec. Svim novim članovima Upravnog odbora Hrvatskog društva “Međimurje” želim sve najbolje, dok njihovo Društvo i dalje očekuje dobre rezultate rada, jer po cijeloj Hrvatskoj, a i u Međimurju ima mnogo onih koji trebaju pomoć ovog vrijednog Društva.

Vukovar danas

Siniša : Za one Hrvate i one Vukovarce koji su po Zagrebima i ostalima... ostalim gradovima, e vidite na te ljude ovdje se ne gleda jako dobro... jer oni sjede u Zagrebu, dobili su sve počasti koje Vukovaru kao gradu heroju pripadaju, primaju osobne dohotke, pomoći, uživaju sve blagodati koje su krvlju platili ljudi koji su ovdje ostali.(.) nema naročito dobro.(.) u trenutku kada Vukovaru treba obrana... koji su na stražama, po punktovima obrane, ne spavaju po sedamdeset dva sata... teško je naći jednog borca koji nije ranjen. Slika koju je Vukovar u stanju da da, sigurno pripada nekom drugom, prošlom vremenu.

Čorak : Najvažnije pitanje što emigraciju mnogo interesira... u Za-grebu je proglašena nezavisnost Hrvatske, istovremeno gospodin Franjo Tuđman potpisuje neke asocijacije, unije za carinu, konfe-deraciju...

Siniša : Kad god je on potpisao primirje, Vukovar je imao između pedeset i osamdeset žrtava - taj isti dan. Još je on potpisivao... još mu se mastilo nije sasušilo na papiru - a Vukovar je to isto potpisivao, ali krvlju. Svaki put, bez izuzetka.

Čorak : Kako gledaju hrvatske oružane snage na to ?

Siniša : U Vukovaru ? Ogorčeni... ogorčeni, jer ih se non-stop tapše po ramenu i obećava.

Čorak : Na koji način Vi smatrate da bi bilo najlakše pomoći iz emigracije Vukovaru?

Siniša : Dok se svijet ne okomi na Zagreb, Zagreb neće shvatiti koliko Vukovar krvari. U tome imamo sedamdeset dva dana iskustva, i sedamdeset dva razloga da vjerujemo u to. Sasvim otvoreno: ovdje se sumnja da je Vukovar prodan... samo radi se o jednoj ogromnoj zabuni onih koji su ga prodali... vjerovali su da će obrana daleko lakše popustiti. A hrvatskoj obrani u Vukovaru nije preostalo ništa drugo nego da se bori dok ima snage, dok ne izgine... i ne samo obrani, i civilima. Evo, večeras u izvještaju sam Vam rekao za ovo šestomjesečno dijete... mislite li da njegova majka nema razloga da uzme oružje ?

Čorak:Kako Vukovar stoji sa Glavašem i ovim ljudima u Osijeku ?

Siniša : Čujte, to je pitanje na koje bi Vam mogao odgovoriti zapovjednik hrvatske obrane u Vukovaru... samo da pogledam da li je tu... jeste. Samo tren.

(U pozadini se čuje: Jastrebe, Toronto na liniji, pitanje odnosa prema Glavašu)

Jastreb : Dobar večer.

Čorak : Dobar večer, ja sam Ante Čorak iz Kanade.

Jastreb : Drago mi je.

Čorak : (.) Interesira me suradnja između Glavaša i vukovarskih snaga.

Jastreb : Pa vidite ovog trenutka ja Vam ne mogu reći sto posto ništa. Iz razloga što sam pokušao sinoć kontaktirati sa njim... ali tajnost akcija ne dozvoljava da se puno...

Čorak : Ja vas ne tražim ono što nije za reći, razumljivo je...

“HRVATSKA ISKRA” - Broj 95, 15. XI. 2001.

Jastreb : Koliko je on meni osobno priopćio kad smo ranije kontaktirali, kaže da su mu vezane ruke od strane vrhovništva.

Čorak : Da li mi možete nešto reći o današnjim borbama oko Vukovara... ja sam sada baš slušao Radio France International...

Jastreb : A jel' bi nam htjeli reći što su objavili ?

Čorak : Objavili su ovako: da su napadi sa svih strana, u cijeloj Hrvatskoj, na svim frontovima se rat vodi, i oko Zagreba, 15 kilometara od Zagreba je jedno selo bombardirano. S druge strane jako oštro pismo je dao ovaj Genscher, njemački Genscher, traži da se prizna nezavisnost Hrvatske i Slovenije. On je danas uputio na Europsku Zajednicu oštro pismo da su Srbi nekoliko puta potpisivali primirje i da su oni to primirje iznevjerili.I sada,sutra,Europska zajednica zasjeda, o tome će se razmotriti to Gensche-rovo pismo jer on je uputio na sve strane, svim članicama Europe, da se ustvari prizna Hrvatska i Slovenija, to je najnovije izašlo prije sat.

Jastreb : To je pozitivno, izuzetno.

Čorak : (prepričava stavove iz Genscherova pisma)... Europska zajednica je na primjer prije nekoliko dana tražila povlačenje tih srpskih zločinaca iz Hrvatske, jeli, a Tuđman je tražio da se ti zločinci povuku u svoje vojarne ! (Kraj snimke)

Nažalost, zbog veličine ovog zvučnog zapisa (7MB u MP3 formatu), nije mi moguće postaviti ju na Web. Ako nekog zanima, može naručiti snimak putem email-a.

Krešo Ganza

Centar Vukovara danas

Jastreb govori o stanju u Vukovaru

Danas, 13. studenog 1991. u razgovoru s Jastrebom, rečeno mi je sljedeće:

“Sada je potrebna istina više nego ikad, jer ona može spasiti desetak tisuća ljudi u Vukovaru i Borovu Naselju.

Jutros su me posjetili Hrvati iz Kanade, koji se ne mogu načuditi da naši borci nemaju toplu odjeću, da nemaju uniforme, da nemaju oružje, a oni su dali tolike novce.

Dok smo imali granata, držali smo i Lužac i Bogdanovce, a mi dobivamo 10 posto onoga što nam treba, a često dolazi dosta materijala ali recite mi što će mi granate, koje imaju kratka punjenja, kojim ne mogu dohvatiti neprijatelja.

Ja sam redovno izvještavao ,ali nitko, ama baš nitko, nije reagirao. S glavnim zapovjednikom generalom Tusom, tek sam danas razgovarao nakon 10 dana, on je dobar čovjek, ali što on može s tom birokratskom mafijom. Zar je moguće da ja koji vodim u ovom trenutku najvažniji front u Hrvatskoj ne mogu dobiti na telefon odgovorne ljude, umjesto da

Stranica 5

oni mene zovu i pitaju što trebam. Šalju nam da odmah dostavimo u Vukovar brošuru sljedećeg naslova: "Uputstva za propagandnopsihološki rad u bataljonu".

Bogdanovce smo držali deset dana uz ogorčene borbe i topničku podršku iz Vinkovaca i dok je bilo granata izdržavali smo sve napade. Dio boraca i civila se probio, a oni koji su ostali su poklani, a kuće su im razorene i zapaljene. I ja jučer u 14 sati javljam tu istinu u Zagreb, a oni cijelo vrijeme pjevaju da Bogdanovci nisu pali, i sad da netko od njihovih ljudi pokuša proboj u Bogdanovac, past će u ruke četnicima koji su tamo.

Što se tiče civilne vlasti na ovom području kojim zapovijedam, ja sam htio ukinuti krizne štabove, no, oni neće. Jučer u punim skladištima Crvenog križa nije se mogla naći odjeća za jadne ljude iz Bogdanovaca, a oni nisu htjeli otvoriti skladište "Name" da im se da odjeća i rekli su da je za Bogdanovce nadležna vukovarska općina. Ti krizni štabovi su dokaz da se stranka na vlasti ne želi odreći vlasti, već preko njih želi upravljati i vojskom. To su bivši komiteti za općinsku narodnu obranu i društvenu samozaštitu i treba ih ukinuti.

Moj cilj je osloboditi ljude u Vukovaru i Borovu Naselju iz okruženja u kojemu se nalaze. Molim vrhovništvo da me i nas ne pomaže na način kako nas je pomagalo. Najgore je što u javnosti daju informacije kako nas pomažu, a to ne čine; ako kažu da su poslali, onda neka to i urade, jer ovako između mene i boraca stvaraju neprijatelje, a to nije za borbu dobro.

Ovi ljudi u Vukovaru i Borovu Naselju osudni su na smrt i to najtežu. Ja sam gledao mnoge smrti u Vukovaru i mnoge moje borce što su im napravili četnici. U Vukovaru i Borovu Naselju gine sto ljudi na dan, i sada traju u Vukovaru borbe prsa o prsa.

Imam dokument iz kojega je vidljivo da Zagreb šalje osam šlepera oružja, koje je upućeno nama, za Hercegovinu, a oni još uvijek razgovaraju sa mnom preko novina i foruma.

Sada mi nude unapređenje i mjesto u Zagrebu, ja to ne trebam. Meni je mjesto ovdje i dijelit ću sudbinu mojih boraca, mojih Vukovaraca", rekao mi je na kraju Mile Dedaković - Jastreb.

19. studenoga 1991.

Golgota ranjenika i civila u konvoju

U Zapovjedništvu Hrvatske vojske obaviješteni su novinari o igrama oko konvoja i izvlačenja ranjenika, žena, djece i nemoćnih iz Vukovara

To što se danas događa, ponovno nas sve skupa upozorava da imamo posla s vojskom, koja već od davnih dana nije vojska, nego nešto čemu čovjek ne može ni imena dati. Oficiri, to nisu nikakvi oficiri, to su spodobе bez časti. Već dvadeset i četiri sata traje golgota tisuća civila, koji su se predali u južnom dijelu Vukovara, i koji su sinoć prebačeni iz Negoslavaca u Batrovce kod Šida. Njihova golgota je davno počela, ali nikako ne prestaje. Prvo je počela igra oko priče kako se s Hrvatskom ne može uspostaviti telefonska veza, zatim, kad je napokon veza telefonska uspostavljena, traži se nemoguć smjer kretanja od Lipovca auto-cestom do Županje. Trebalo bi dva mjeseca popravljati (u mirno vrijeme) cestu da bi bila prohodna. Istodobno oficir zadužen za te jadnike, gladne, izmućene i slabo odjevene, uvjerava ih kako zapravo hrvatska Vlada ne želi da oni budu predani kod Strošinaca, te laže da ih se Hrvatska odrekla, da ih je žrtvovala. Na kraju ti ljudi su vraćeni natrag u pakao Vukovara, kako bi ih sutradan, navodno s ranjenicima, preko Nuštra i Bogdanovaca prebacili u Vinkovce. Golgota se nastavlja.

U Nuštru konvoj, koji je trebao preuzeti ranjenike, žene, djecu i starce iz vukovarske bolnice, od 11 sati čeka dok srbovojska cijeli dan izmišlja smjerove kojima bi ih evakuirala. Srbovojska uporno traži da se konvoj evakuiра preko Nijemaca, na što hrvatska strana ne pristaje. Ta vojska se ponaša kao divlja rulja: oteže izvlačenje ranjenika, što je neshvatljivo normalnom civiliziranom svijetu, pa i u vrijeme rata. U Zapovjedništvu Hrvatske vojske ističu da ništa nije slučajno, da agresorke snage žele dobiti na vremenu kako bi došli do što više podataka o Hrvatskoj vojsci, i da bi mogli krenuti u nove napade. Danas, dakle, više nema izgleda da se izvlačenje iz Vukovara završi, pokušava se dogovoriti za sljedeći dan. Za sve vrijeme nerpijateljski zrakoplovi su izvidali, ali nisu napali konvoj. Iznad konvoja letjele su granate iz Pačetina na prigradsko vinkovačko naselje Mala Bosna. Kad su već pomislili da će dan u Vinkovcima završiti mimiје, na grad su počele padati granate. Iznad grada su se pojavili zrakoplovi, ali hrvatska protuzračna obrana zauvijek je utišala neke od tih nemani.

25. studenog 1991: Hrvatska vojska još uvijek pruža otpor....

U Vukovaru danas Hrvatska vojska pruža otpor i na više mjesta vode se borbe, što potvrđuje i snimka TV Novi Sad, gdje jedan četnik iz zaklona prijeti da će i na vodotornju bit postavljena srpska zastava, ali naravno treba imati hrabrosti i otići staviti tu srpsku zastavu dok si na nišanu hrvatskih branitelja..... ("Rat, Vinkovci - Vukovar", Davor Runtić)

Vama na razmišljanje: Vukovar....

Prije deset godina u ovo doba godine Vukovar je, nakon osamdesetak dana opsade pao u četničke ruke. Dogodilo su se stvari, koje se u civiliziranom svijetu nikad ne bi smjele događati. Nitko od nas nije mogao niti sanjati o bestijalnom ponašanju četnika, o izživljavanju nad izmrčvarenim ljudima, o masakrima ranjenih, oboljelih, mladih i starih... Ovih dana Vukovar bilježi desetu obljetnicu toga dana. Grad je i dalje razoren, no nešto se i gradi. Svugdje oko vas slike su užasa, loma, krša i strašnih ljudskih sudbina, koje su prošle baš kao i vukovarske kuće - slomljene, razorene, razbijene...

Prolazila sam Vukovarom nekoliko puta. Prvi puta bila sam u doba "vladavine OEES-a", kad sam skrivala kameru kako me ne bi vidjeli stanovnici Vukovara, jer nikad ne znate što bi se moglo dogoditi. Posjetila sam Vukovar nakon mirne re-integracije, porazgovarala s dr. Vesnom Bosanac, koja je tada bila okružena gotovo isključivo srpskim personalom, a bila sam i pred koji tjedan u Vukovaru. Posjetila sam i ovaj puta dr. Bosanac, koja je sve blijeđa, umornija, žalosnija. Teško je biti u cipelama dr. Bosanac. U kratkom razgovoru koji je bio stalno isprekidan pozivima, telefonom i upadanjima u sobu, rekla mi je kako više nema ni suza za plakanje. Govorila je o potrebi PTSS centra, centra za one koji su prošli traume rata i ne mogu se smiriti, o raznim bolestima koje su vrlo česte u ovom kraju - od raznih stresova do tumora i rakova, paraliza do moždanih udara i svega što je obično kod ljudi koji su prošli ono što su Vukovarci prošli - i dodala kako vukovarska bolnica, kao i sve druge bolnice u Hrvatskoj, nema dovoljno sredstava za pomoć stanovnicima Vukovara koji su se konačno vratili u svoje domove. Govorila mi je i o djeci, koja gledaju samo ruševine, nemaju parkova za dječje igre, a žele li igračku, koju mame i tate teško i jedva kupuju, uglavnom će je dobiti kod Srbina krijumčara.

Strašno je teško bilo slušati dr. Bosanac još teže gledati njene žalosne i izmućene oči i slušati taj blagi glas koji govori o potrebi pomoći, hitnoj pomoći žrtvama srpskog nacionalizma.

Prolazila sam Vukovarom, centrom i po periferiji, po raznim ulicama i svugdje je jednako - nešto se i gradi, no posla nema, nema otvorenih tvornica ili manjih obrta, tek na tržnici u centru grada vidite mnoštvo ljudi koji nešto prodaju, ili preprodaju. Pitala sam se tada kako žive obični Vukovarci, koji su morali napustiti domove i otići u prognostvo. Odgovor sam brzo dobila. Ušla sam u kuću nekog tko je bio u jednom staračkom domu deset godina. Domaćica je u dobrom zdravlju, ali njen je suprug "šlagiran". Uspjeli su popraviti kuću, no nekog poštenog namještaja nemaju. Krov prokišnjava, u kući je hladno, jer kako mi kaže domaćica, "Mi imamo samo 1700 kuna mjesečno. Od toga kad poplaćamo sve režije, ostanе nam samo 200 kuna za hranu." Prisjela mi je tada ona šalica kave, vjerujte mi.

Što vam reći na kraju? Mislim da ne moram dodati kako je došlo vrijeme da se opet sjetimo Vukovara, možda baš zbog Siniše Glavaševića, čiji intervjuu donosimo, ili onih ranjenika koji su zajedno sa Sinišom bili ubijeni na Ovčari. Možda je došlo vrijeme, a mislim da je došlo, da otvorite srca i novčanike i pošaljete pomoć vukovarskoj bolnici, i dr. Vesni Bosanac. Ona dobro zna kome treba pomoć. Vrijeme je za pomoć Vukovaru.To nam je dužnost. A možda bi mogli i o djeci razgovarati, pa možda zajedno pronaći način kako bi se naša zajednica postarala za jedan mali park negdje u Vukovaru, gdje bi se ta naša djeca mogla igrati u nečem lijepom, dobrom - u nečem što je došlo iz Vašeg i mojeg srca. To bi možda mogao biti dostojan božićni poklon Vukovaru od ove naše zajednice koja, a ja to dobro znam, jako voli Vukovar i ništa nam nije teško kad je u pitanju taj grad.

Valentina

U dvorani Hrvatskog Doma u Hamiltonu, 10. studenog, folklorna grupa Sv. Juraj, imala svoju tradicionalnu godišnju Martinjsku zabavu.

Prema riječima gđe. Katice Pahanić, predsjednice društva "Sv. Juraj", društvo je osnovano 1991.godine. Danas ima oko 75 članova. Do sada su vrlo uspješno nastupali ma svim folklornim festivalima Kanadsko hrvatskog Folklomog Saveza kao i Hrvatske Bratske Zajednice.

Djeca društva Sv. Jurja

Ovogodišnji banket je bio posebno veseo, jer je čak bilo preko 80 djece izvođača, što je bilo zaista lijepo, jer mladost i sudjelovanje mladosti u ovakovim svečanostima vrlo nam je važno. Gosti na zabavi su bile grupe "Hrvatsko Selo", "Hrvatski Narodni Dom" i "Klub Draganici".

Uz izvrsno organiziranu proslavu Sv. Martina, glazbu "Bagrema", odličnu večeru, koje su pripremile vrijedne kuharice, bila je i velika tombola. Čestitam na uspješnoj zabavi i lijepom prijemu i želim svima mnogo uspjeha u radu. (BM)

OTVORENJE UMJETNIČKE IZLOŽBE

Što može jedan laik reći i napisati o jednoj slikarskoj, umjetničkoj izložbi? Što će čitatelji očekivati od ovog članka? Slike, članak sa slikama, samo slike, razgovor s umjetnikom, ili "stručno" riječima likovnog kritičara napisati o izložbi?

Ta sam pitanja postavljala sebi vozeći prema 'maloj Hrvatskoj', Streetsvilleu. Naime, u četvrtak 8. studenog bilo je službeno otvaranje umjetničke izložbe našeg već poznatog umjetnika Kreše Čavlovića koji živi i radi u ovoj našoj sredini.

Otvaranje izložbe bilo je za mene ugodno iznenađenje. Vrlo dobro posjećena,iako je bio hladan i kišovit radni dan, uz prisustvo i lijepog broja mlađeg naraštaja. Naš umjetnik Krešo bio je stalno okružen i 'zaposlen' odgovarajući na pitanja, objašnjavanjem slika, te fotografima koji su željeli ovjekovječiti umjetnika i njegov umjetnički rad svojim foto aparatima. Nažalost nisam imala prilike za intervju duži od par minuta ali nadam se da će biti još prilika i za to.

Tu su se našli uz predstavnike medija, kako kanadskih, Mississauga News, tako i drugih etničkih skupina. Bili su tu i poznati ljudi iz hrvatske zajednice: Jerko Granić,urednik radio programa "Domobran",naši poznati likovni umjetnici Ilija Vranešić, Anton Cetin,kao i još toliki drugi.

Krešo Čavlović izabrao je za ovu izložbu raznolike svoje radove. Dio eksponata predstavljao je radove u koje je unio prepoznatljivu crtu utjecaja hrvatske likovne baštine, boja, motiva i tehnike naših slikara navaca. Ono što me je posebno impresioniralo kod Krešinih slika je kreativnost, maštovitost, toplina. Boje, rekla bih živost boja podsjetila me je na izreku mog tate koji bi tu toplinu boja nazvalo'vesele, žive' boje.

Uz Krešine radove bili su izloženi i likovni radovi drugih umjetnika, Figliolini, Miro Koršić, Pyatkovsky, kao i vlasnika galerije Tonija.. U kratkom razgovoru s Krešom doznala sam i zanimljivi podatak da je jedna od njegovih bivših studentica, Simonetti, koja sada živi u SAD, bila zastupljena radovima na ovoj njegovoj izložbi.To je mislim nešto što ne

"HRVATSKA ISKRA"- Broj 95, 15. XI. 2001.

Večer sa Špirom Guberinom

Jučer, u petak 9. studenog u Torontu u Palmerston public library održan je izvanredan umjetnički doživljaj. Nažalost, pred nepunom dvoranom vrlo zainteresiranih gledatelja uživali smo u umjetnosti jednog od najvećih hrvatskih glumaca, gosp. Špire Guberine, koji je u vrlo kratko vrijeme, vrlo uspješno predstavio prisutnim obožavateljima glumišta velik dio njegovih uloga. Guberina je vrlo zgodnom kombinacijom riječi i ekrana prošao kroz svoje uloge, od gotovo samog početka do danas. Uz predstavljanje svojih likova koje je glumio u raznim hrvatskim glumištima, Špiro Guberina je malo govorio i o sebi, naglasivši kako mu je najdraže glumiti sa djecom i životinjama (Jelenko). U nekih malo više od sata, TV isječcima i živom glumom prošao je kroz svoje najdraže uloge i pisce, tako da smo zaista uživali u umjetnosti ovog velikog hrvatskog glumca. Prikazani su isječci iz Držića, Shakespearea, Marinkovića, Miljenka Smoje-a i mnogih drugih, a njegova gluma iz Dunda Maroja, pa uloge u "Malom mistu", Jelenka, Seviljskog brijača, Dnevnika očenaška, uloge iz Prosjaka i sinova i "Hamleta iz Mrduše Donje" oduševila je sve prisutne, koji su ovog velikog umjetnika toplo pozdravili i zahvalili mu velikim pljeskom.

Ovakove predstave, kada uživamo u izvrsnoj, lijepoj i čistoj hrvatskoj kulturi rijetke su, i nažalost, premalo posjećene. Teško je reći što je razlog, no vjerojatno je razlog to što nema neke udruge koja bi se brinula za ovakve stvari u našoj zajednici. Gledanje glume uči se, isto kao što se uči gledanje baleta ili cjelovječernje predstave. U našoj zajednici zaista nedostaju kulturni događaji, recimo večeri poczije ili predstavljanje nekog od mnogih hrvatskih pisaca, ili glazbenika. Jučerašnja izvrsna predstava, koja je nažalost predstavljena samo manjem broju našeg pučanstva, hvale je vrijedna, i koliko god su oni koji su teško radili na ovom projektu danas možda razočarani posjetom - nemojte gubiti dah! Ova poruka ide svakako Generalnom konzulatu RH, našoj Aranki, koja je ovaj puta izvrsno izabrala što ćemo vidjeti. Špiri Guberini uredništvo ovih novina želi i dalje puno uspjeha na daskama hrvatskih glumišta, a Konzulatu velika hvala na ovom prekrasnom umjetničkom doživljaju. (VK)

U društvu prijatelja, Anton Cetin, Krešo Čavlović, Sabelis, i Don Dickens

nalazimo svaki dan.

Za kraj stručnu umjetničku kritiku prepuštam onima koji znaju više o tome od mene, a moj zadatak da našu čitateljesku publiku izvjestim o kulturnim događanjima u našoj zajednici mislim da sam ispunila. .

Čestitam umjetniku Kreši Čavloviću i želim mu još mnogo uspjeha u daljnjem umjetničkom radu,a našoj zajednici poručujem da podrže naše mlade i starije talente, jer time pomažemo kako njima,tako i širenju hrvatske kulture. Svakako posjetite ovu izložbu. (BM)

"Zlatni pajdaši", Hamilton The Ambadori, was the first group from Canada. The musicians from Mississauga and Hamilton area founded the group back in 1993 under the name of Sv. Juraj. They performed on many functions, festivals and delighted the audience with the heart-warming songs. Their star singer is Ivica Hajsan. This year they expanded the group with the female vocals. The other member of the group, Branko Pahanic was honoured this year by giving him the duty and honour to organize the opening ceremonies for the next year TamFest. The songs were beautifully mixed to demonstrate the group's versatility. "Diri donda" and "Tri sam dana kukuruze brala", "Kisa pada" were some of the songs performed by that well known group.

The special guest Pitomacanka group from Croatia was formed in 1985 and has 4 sections. They preserve the songs and customs from Pitomaca region, as well as from other parts of Croatia. Modern songs are also part of their performance.

The St. Anthony's Tamburica & Kolo Club "Croatia" from Los Angeles, California is in its 41st year. Their program was a surprise, as it included works from the Croatian rich classical repertoire. The first Croatian opera "Porin", then the most popular "Zrinski", traditional "Kaj", selection from "Mala Floramy", "Ja sam mladi Dalmatinac" showed us what could be done with talent, hard work and a tamburitza.

Zenski zbor nakon nastupa, s prijateljicama

Toronto Croatian Women's Choir from Toronto Ontario, under Betty Kovacs' direction performed "Dobro nam dosel prijatel", the song from the first Croatian opera "Porin" and a beautiful Christmas carol.

"Zlatni Pajdasi", from the Croatian Catholic parish Holy Cross, Hamilton, Ont. was the last group performed on Saturday. "Zapla-kale stare tambure", "Slavonijo volim te" were their musical selection. They concluded with the song "Hrvatski jal" which sent a clear message to all Croatians, in homeland and around the world:

"Pitomacanka" u plesu

Ej, Hrvati braćo mila, sjetite se što smo jučer bili. Ginuli smo jedan uz drugoga, plakali smo a suze smo krili. Zar su zalud sokolovi pali, Zar je zalud mladost život dala? Čujete li plače naša mati, suze lije zbog hrvatskog jala.

The Croatian artists did the program brochure skillfully, tastefully with great artistic design and illustrations from the both sides of the Ocean.

A negative comment should be addressed to the hotel for not having the business sense to provide food, or for that matter decent food, for its guests and hungry performers. For those who were lucky enough to get a bite, there were no chairs or places to sit except on the stairs or floor. For future TamFests this should be taken into account. Congratulations to the organizers and see you at the next TamFest 2002. Biserka Milinković

Sv. Martin proslavljen u Hamiltonu

Sv. Juraj, Hamilton, Andela Grubišić, Jadranka Kovačević (sjede), Katica Pahanic i Kathy Chamberlain (stoje)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15.XI. 2001.

CRKVA

HRVATSKI BISKUPI U PORUCI O SOCIJALNOJ SITUACIJI U HRVATSKOJ:

Građani su razočarani u državu

ZAGREB - Hrvatski biskupi uputili su javnosti poruku o aktualnoj socijalnoj situaciji u Hrvatskoj koju su novinarima predstavili predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić te pročelnik Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve dr. Stjepan Baloban. Biskupi su, kaže se na početku, na ovakav način obraćanja javnosti bili potaknuti "teškom socijalnom situacijom u našoj domovini" kao i 110. obljetnicom prve socijalne enciklike "Rerum novarum" koju je papa Lav XIII. objavio 1891. godine, a najavljena je na zadnjem zasjedanju HBK u Požegi.

Prevelika očekivanja od promjena

U poruci se naglašava da su "mnogi gospodarski problemi s kojima se suočavamo, zajedno s određenim mentalitetom, naslijeđe proteklog komunističkog režima, mnogi su posljedica još nezaliječenih ratnih razaranja i strahota, a nemali ih je broj prouzročen nesavjesnošću i gramzivošću pojedinaca i skupina koji su odlučivale ili odlučuju o zajedničkim dobrima, ne vodeći računa o općem dobru nego o vlastitim interesima". U tom je kontekstu citirana i rečenica pape Ivana Pavla II. iz njegove enciklike "Centesimus annus", za koju biskupi smatraju da se može primijeniti i na našu situaciju: "Manjak sigurnosti, praćen korupcijom javne vlasti i širenjem pogrešnih izvora obogaćivanja i lakih profita koji se temelje na nezakonitim ili pak čisto špekulantskim djelatnostima, jedna je od glavnih zapreka razvitka i ekonomskog rasta".

Hrvatski su se biskupi osvrnuli i na "prevelika očekivanja od demokratskih promjena" te nastavljaju: "Kao da se njima mnogi problemi sami od sebe mogu riješiti, a istodobno lako dana nerealna obećanja onih koji su na taj način željeli dobiti povjerenje birača dodatno su uvećala razočaranje i nepovjerenje u državu i njezine institucije, što svakako otežava izlazak iz krize". Tome su, kažu biskupi, pridonijela i zbivanja u svijetu među kojima su i "neprijemljivi zahtjevi međunarodnih financijskih institucija".

Kao primjere teške socijalne situacije, biskupi navode: Radnici primaju plaće (ako je uopće primaju) koje nisu dostatne za dostojan život, ne smanjuje se visoka stopa nezaposlenosti, demografski problemi dobivaju

OŠTRA VLADINA REAKCIJA NA DOKUMENT HRVATSKIH BISKUPA

ZAGREB, 12. studenog (HIC) - Vlada je u subotu oštro reagirala na očitovanje Hrvatske biskupske konferencije o stanju u zemlji: "Zabrinjava bliskost mišljenja Hrvatske biskupske konferencije i nekih oporbenih stranaka i radikalnih skupina", stoji u priopćenju Vlade, koje također tvrdi da je tekst deklaracije označen žestinom, površnošću i neobjektivnošću. Vlada je u izjavi pozdravila poziv Crkve na dijalog, ali je dodala kako je "ton priopćenja Biskupske konferencije takav da za takav dijalog ne ostaje previše prostora."

ZLATKO TOMČIĆ ODBIO IZJAVU VLADE

ZAGREB, 12. stud. (HIC) -Predsjednik Hrvatske seljačke stranke (HSS) Zlatko Tomčić snažno je zanijskao bilo kakvu povezanost s Vladinom izjavom koja je upućena kao odgovor na poruku Hrvatske biskupske konferencije, te je rekao da takav sadržaj pogoršava odnose sa Crkvom. Tomčić je naglasio da njegova stranka nema veze s tom izjavom, nadodavši da niti ne zna tko ju je pripremio, jer "izjavu Vlade može donijeti samo Vlada na sjednici u kojoj sudjeluju svi ministri, a takve sjednice nije bilo". Dodao je da HSS neće zbog toga napustiti koaliciju, ali da se takvi postupci više neće dopuštati.

IVICA RAČAN NAKON SASTANKA VLADAJUĆE KOALICIJE:

Petorka ne razmišlja o prijevremenim izborima

Jučerašnji trosatni sastanak šefova vladajućih stranaka prekinut je, a "HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15.XI. 2001.

katastrofične predznake, umirovljenici sve teže žive, branitelji strahuju za svoja prava, mladi u sve većem broju traže svoju budućnost izvan domovine, roditeljima i obiteljima s djecom smanjuje se i onako nedostatna pomoć, a kvalitetna zdravstvena zaštita postat će možda privilegij samo nekih.

Biskupi ne sumnjaju da "velike i radikalne prilagodbe sveukupnoga gospodarskog i socijalnog sustava novim svjetskim standardima ne mogu proći bez potresa i žrtava za pojedince i cijelu zajednicu", ali naglašavaju da je "u planiranju i provođenju društvenih i gospodarskih reformi potrebno postupati mudro i odmjereno, kako bi žrtve i odricanja bili što manji i što ravnomjernije raspoređeni, a osnovne postavke socijalne države očuvane". Tu posebno misle na započete reforme mirovinskog, zdravstvenog i školskog sustava, te sustava socijalne pomoći, skrbi i osiguranja.

Skrivanje od javnosti

"Zbog činjenice da o tako važnim reformama i promjenama nema javne rasprave ni relevantnih informacija, stječe se dojam kako oni koji ih donose nešto skrivaju od javnosti, možda zato kako bi se planirano lakše provelo. Ako bi bilo tako, radilo bi se o velikoj i skupoj zabludi, jer se bez općeg konsenzusa svih relevantnih društvenih čimbenika i bez odgovarajuće potpore javnosti tako važne reforme teško mogu ostvariti".

Biskupi smatraju kako bi, bez obzira na sve teškoće, "gospodarska i društvena reforma u Hrvatskoj trebala zadržati osnovne postavke socijalne države" te da se nikako ne smiju zapostaviti principi solidarnosti i supsidijarnosti.

Dr. Baloban je naglasio kako se ova poruka nikako ne smije tumačiti kao dio dnevnih politike, nego kao poticaj za zajedničko promišljanje o rješavanju socijalnih problema. Nadbiskup Bozanić je, pak, na kraju poručio da je Crkva otvorena za dijalog te da traži mogućnost za dijalog, ali da ni za što od onoga što se spominje u poruci nije bila pitana, nego da je za sve to doznala kao i drugi građani. (Večernji list, 10.11.)

nastavit će se idući tjedan. Raspravljalo se, kao što je bilo i najavljeno, o odnosima u vladajućoj koaliciji. - Nismo razgovarali o prijevremenim izborima - rekao je nakon tog sastanka premijer Ivica Račan u ime vladajuće petorke, objasnivši: - Raspravljali smo o tome što bi trebalo učiniti da odnosi i djelovanje koalicije budu kvalitetniji, da ne rušimo sami sebe te da uspješno završimo mandat.

Račan je po običaju nakon takvih sastanaka bio škrt na riječima. U trosatni razgovor stalo je sigurno mnogo više no što je on sažeo u obraćanju novinarima, no osnovna je poruka da petorka želi nastaviti započeti posao uz što je moguće više sloge.

Znači li to da su pojedini koalicijski partneri odustali od zahtjeva za rekonstrukciju Vlade? Čini se da je upravo tako iako Račan nije izravno odgovorio na to pitanje. On ponavlja da je spreman razmotriti konkretne prijedloge o promjenama u sastavu Vlade. - Ako netko nije stigao s takvim prijedlozima do ovog sastanka, imat će vremena do nastavka idućeg tjedna - poručuje premijer. (Večernji list 10.11.)

PREPORUČUJEMO VAM

PETER DONKO & ASSOCIATES, OPTOMETRISTS

E
YE
HEALTH

IS IMPORTANT

Located in the Medical Centre
Medical Clinic

EYE EXAMINATIONS
DESIGNER GLASSES & CONTACTS
LASER VISION CONSULTATION
NEW PATIENTS & WALK INS WELCOME
OPEN EVENINGS & SATURDAYS

500 Rexdale Bl. Tel (416) 674-1165

Ciampi odlikovao Zadar za ratna stradanja 1943, Hrvatska traži objašnjenje

RIM/ZAGREB, 24. listopada - Ured za tisak talijanskog predsjednika Carla Azeglija Ciampija potvrdio je navode iz lista Il Piccolo, o dodjeli Zlatne medalje za ratne zasluge gradu Zadru. Riječ je o najvišem talijanskom vojnom odličju što se dodjeljuje "talijanskom gradu žrtvi koji su 1943. saveznici najviše bombardirali". Jedino nije konačno potvrđeno kome će se predati odličje. Hoće li ga primiti "posljednja talijanska administrativna uprava Zadra", kako to navodi tršćanski list, ili će biti prisutni i predstavnici sadašnje hrvatske Vlade, zasad nije jasno.

U Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Rimu bili su iznenađeni tom informacijom, a veleposlanik Drago Kraljević odmah se sastao s predstavnikom Quirinalea Danieleom Mancinijem zatraživši objašnjenje o dodjeli odličja. Hrvatsko Ministarstvo vanjskih poslova priopćilo je da je izmnađeno odlukom talijanskoga predsjednika. Neprihvatljiv je odnos prema prošlosti kakav je iskazan tom gestom predsjednika Ciampija, ističe MVP.

U priopćenju se navodi da je odluka talijanskog predsjednika donijeta neposredno nakon završetka njegova nedavnog posjeta Hrvatskoj, koji je imao karakter razvijenih bilateralnih odnosa temeljenih na međusobnom uvažavanju i poštivanju suvereniteta dviju država. Tim su posjetom trebala biti potvrđena načela koja su zauvijek zatvorila one stranice prošlosti koja su onemogućavale demokratsku perspektivu ovih prostora, ističe MVP.

Savjetnik predsjednika Mesića za vanjsku politiku za vanjsku politiku Tomislav Jakić potvrdio je Vjesniku da je čuo prepričanu informaciju o tome. "Zamoliti ću talijanskog ambasadora da mi objasni u širem kontekstu hrvatsko-talijanskih odnosa o čemu je riječ", kazao je Jakić Vjesniku.

Naime, Zlatna medalja Zadru koja je posebno "ganula" Ottavija Missonija, gradonačelnika udruge zadarskih esula, mogla bi, kako se čuje, izazvati diplomatski skandal između Hrvatske i Italije. Riječ je o presedanu jer je Zadar prvi grad izvan granica Italije koji dobiva takvo visoko talijansko odličje.

U talijanskom ministarstvu vanjskih poslova rekli su da je za odlikovanja nadležan Quirinale. Na primjedbu da bi odlikovanje "talijanskom" Zadru moglo imati eventualne diplomatske posljedice, u ministarstvu su ponovili da treba zatražiti tumačenje Quirinalea. Na naslovnici Il Piccola objavljen je tekst o Zlatnoj medalji "gradu žrtvi Zadru koji je najviše stradao u savezničkim bombardiranjima u II. svjetskom ratu". Kako se ističe, to odličje zadarski esuli čekaju punih 40 godina, a prema navodima lista, odlučio im ga je dodijeliti talijanski predsjednik Ciampi.

Tršćanski list u svom stilu svojata Zadar kao "talijanski grad po jeziku, kulturi i povijesti" i navodi da je kao "najmanja talijanska 94. pokrajina s 22 tisuće stanovnika" pretrpio najveće žrtve u savezničkim bombardiranjima 1943. Tada je "uništeno 85 posto građevina, a poginulo je 312 Talijana i 161 zarobljenik". List piše da je među 312 poginulih bilo i onih koje su ubili "Titovi vojnici".

U posebnom priopćenju Ottavio Missoni, "gradonačelnik predsjednik izbjeglica iz Zadra", ističe da je "cijela zajednica (talijanskih izbjeglica iz Zadra) koja se nalazi u Italiji i svijetu ganuta vijesću" o odlikovanju.

Zadar je Rapalskim ugovorom poslije I. svjetskog rata pripao Italiji, a nakon II. svjetskog rata Jugoslaviji. (Vjesnik 25. listopada)

Reagiranja:

Hrvatska Istra jednako je lijepa kao svi dijelovi Lijepe naše. Ima predivnu sunčanu obalu i moglo bi se reći jednako lijepi kopneni dio najvećeg hrvatskog poluotoka. Svaki Hrvat može biti ponosit na ljepotu Istre i tradicionalnu gostoljubivost Hrvata iz Istre.

Unatoč svemu tome, može se reći kako se lokalni političari u Županiji istarskoj neozbiljno igraju ozbiljnim igrama. Još prije nekoliko godina, a i prije par mjeseci pokušao se progurati IDS-ov Statut istarske Županije u kojem se utemljuje "regione istriana", govori se nekim novokomponiranim jezikom "istarskim". Zahtjeva se obvezatno učenje talijanskog jezika u školama, te u ustanovama Županije svaka zaposlena osoba mora govoriti i pisati talijanskim jezikom. Sve pod nekom izlikom "istarskih posebnosti" i "multikulturalnosti", a koje bi se prije mogle nazvati monokulturalnost ili talijalnost. Osim toga, utemeljena je "istarska" himana, te se ona sada obvezatno intonirana u školama svakog jutra, umjesto Lijepe Naše. Što više intonirana je i prigodom posjeta ministra obrane RH Joze Radoša Županiji Istarskoj. Sada su se pojavila dva najnovija zahtjeva. Jedan je da se makne hrvatska vojska iz Pule, jer "ružno izgleda" u očima turista! Druga je da se nikako ne instaliraju vojni radari na Učki, jer tobože će biti "nepoželjno zračenje" radara, vjerojatno na ptice. U isto vrijeme IDS inzistira na uspostavi lokalnih redarstvenih postaja, odnosno lokalnih redarstava po županijama. Naravno, tu je već odavna stari zahtjev za jačanjem financijske autonomnosti županija. Danas se Istrom mogu vidjeti kako lijepo lepršaju talijanski i istarski stijeg "ravnopravno" na vjetru. Ovaj Istarski je baš nedavno promoviran u stijeg Županije. Interesantno je da IDS iskazuje vlastito ponižavanje, jer im je talijanski stijeg uvijek postavljen iznad istarskog, a tako im je tobože stalo do respekta "istarskih posebnosti"!

Naravno, potrebno je biti totalni naivac pa ne vidjeti o čemu se radi. Radi se o sirovom, nametljivom i primitivnom secesioniranju od Hrvatske kakvo se moglo vidjeti u vrijeme Musolinija. Po principu, ne želi se hrvatska vojska, ne želi se hrvatska policija, odbacuju se grb, himna i stijeg hrvatski, ustanovljava se neki novi "istarski" jezik, kao neko prijelazno riješenje do talijanskog jezika koji je "ravnopravan" s istarskim, ali i s dobrim šansama da postane i "najravnopravniji". Nastoji se ojačati ekonomska i politička "samobitnost".

HRVATSKA ISTRA

Naravno, postavlja se pitanje što je potrebno učiniti? Hrvatska se mora suočiti sa neprijateljskim secesionizmom IDS-ove vlasti u Istri. Nju očito financiraju iredentisti iz Italije koji su tamo sada na vlasti, jer IDS sam ne bi imao novca ni za tiskanje stranačkih iskaznica. Vlada druga Račana se do sada ponašala bezpomoćno i neodlučno spram otvorenih nasrtaja na teritorijalnu cjelovitost Hrvatske. Nakon parafiranja sramotnog sporazuma o granici sa Slovenijom, hrvatska vanjska politika na čelu s Piculom (kakva slučajnost - on je Talijan), očitovala se posve bedastom. To posebice dolazi još više do izražaja nakon odluke predsjednika Italije da odlikuje fašističko i okupatorsko poglavarstvo Zadra iz drugog svjetskog rata. Ta odluka je doneta samo 2 dana nakon "otvorenog i prijateljskog" susreta predsjednika Mesića i talijanskog predsjednika. Italija je time sasvim otvoreno iskazala pretenzije prema državnom teritoriju Hrvatske, a petokolonski IDS je očito čekao trenutak dolaska talijanske desnice na vlast, odnosno svojih gazda, kako bi pojačao aktivnost. Zbog toga se briše otvoreno svaki hrvatski trag i sve što može i podsjetiti na Hrvatsku u Istri, od grba, himne i stijega, pa do vojske i policije. Na žalost nikada se nije dogodio niti jedan odlučni potez hrvatske Vlade od 3. siječnja 2000, u obrani Hrvatske od kvisliškog IDS.

U jedno svi Hrvati mogu biti sigurni. Ova vlada je već sada neponovljivo završila svoj mandat i to ne samo zbog IDS-a. Pitanje je samo da li će se uspjati isklizati do kraja mandata ili će se odklizati i prije kraja. Tko god bude došao na vlast poslije nje, srezat će za sigurno talijansku iredentu u Istri jer su već svima dojadili, osim drugu Račanu i sinjoru Piculi. Mesić je već spremio novu ispriku, ali još nije doznao da su Musolinija odavno ubili sami Talijani.

Dr. Tihomir Janjiček

NE ZABORAVITE ! JOŠ UVIJEK SE PRIMAJU KNJIGE ZA PRVU HRVATSKU KNJIŽNICU U STREETSVILLE-U. ZA VIŠE INFORMACIJA, NAZOVITE GOSP. IVICU PUHALA:905-507-1389.

Događaji u zajednici

News from Chicago

Illinois Governor George H. Ryan sponsored the annual United Nations Day Program at the JRTC with over 1000 in attendance. The speakers were Lt. Governor Corrine Wood and Richard S. Williamson, nominated to serve as US Ambassador to the UN for Special Political Affairs. Over 100 people participated in the parade with international costumes representing more than 30 nations.

Posjeta "Pitomačanke" Torontu, HBZ. Odsjek #515, Toronto

U srijedu 31. listopada u 6.30 navečer u nepunoj dvorani The Canadian Legion održan je koncert Kulturno-umjetničkog društva "Pitomačanka" iz Pitomače, Podravine. Gosti, njih 50-etero, svi su članovi HBZ iz Hrvatske, odsjeka 2000, a žive u Pitomači, Virovitici i Zagrebu. Gosti, koji su tek stigli s aviona, malo se odmorili i došli u dvoranu kako bi proveli neko vrijeme u druženju s našom zajednicom.

Šteta je velika da je tog dana bio Halloween, tako da je posjeta bila više nego loša, a tako je važno bilo da se ljudi skupe. Bilo je zadivljujuće gledati te ljude, članove i članice "Pitomačanke", neke u starijoj dobi, u narodnim nošnjama toga kraja kako plešu i pjevaju usprkos velikom umoru. Prisutni su s velikim oduševljenjem pozdravili te marljive, izvršne folkloršaše, koji dijele svoju umjetnost čak i onda kad gotovo nisu u stanju. Kasnije je rečeno kako ova grupa djeluje od 1968, a radi u četiri sekcije. Sa njima je došao i Ivan Bogović, župan Virovitičko-podravski, gosp. Dija-ković, načelnik Općine Pitomača, koji je kao i župan govorio o problemima ove županije.

Veleposlanik gosp. Andrija Jakovčević prima poklon od predstavnika "Pitomačanke".

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15. XI. 2001.

Gost večeri, gosp. Jakovčević, hrvatski veleposlanik u Ottawi, pozdravio je goste i prisutne, zaželio im dobrodošlicu i u svom kratkom govoru istaknuo ulogu HBZ i predsjednika Bernarda Luketića ("Veliki predsjednik velikih vizionara.") Gosti iz Pitomače donijeli su lijepe poklone za domaćine, a veleposlaniku je poklonjen mali ključić: ključ svih srca iz Pitomače!

Lijepo je bilo te večeri u toj dvorani. Domaćini, predsjednik gosp. Šmintich i njegova cijela obitelj su se naradili, no svirna su donijeli toliko zadovoljstva! Hvala Vam, Šmintiči, hvala odsjeku #515, a najveća hvala plesačima i tamburašima "Pitomačanke" na izvrsnom koncertu. (VK)

TAMFEST 2001 - CFU - BUFFALO, NEW YORK

"Ambasadori" preforming in Buffalo, USA

"Dobro Došli Na Odrasli Tamburaški Festival 2001"

Those are the words on the first page of the program brochure of the Croatian Fraternal Union of America, TamFest 2001, which was held this year in the elegant, classy Adam's Mark hotel in downtown Buffalo, New York. The 3-day festival featured musical and dancing groups from Canada, the United States, and Croatia.

The Granicari from Milwaukee, Wisconsin, performed the American, Canadian, and Croatian anthems. The National Secretary/Treasurer CFU Edward W. Pazo, welcomed the audience as the Master of Ceremonies and Rev. Donald Grasha, from St. Luke Catholic Church, Temple City, California did the invocation. The President of the CFU, Bernard Luketic, greeted the guests and thanked the 27 groups scheduled to participate in the 15th annual TamFest. President Luketic also had some special words for those lost on September 11th. "This year is dedicated to the victims of the September 11th attack and all those who lost their lives for our freedom and for our homeland. Be proud of your Croatian heritage and be thankful for each other. Hvala na sudjelovanju". There was a minute of silence for all those who died on September 11, as well as prayers and blessings for their families, volunteers and friends.

Special guests this year were the group "Pitomačanka" from Pitomaca, Croatia. This was their second time performing at the TamFest Seniors. They were joined by a number of city officials from Pitomaca.

Other groups included Granicari from Milwaukee, Wisconsin, Selo from Columbus, Ohio; Ambasadori, Mississauga, Ont.; Kralj Tomislav - Walkie, Illinois; Penn Semples, Versailles, Pennsylvania; Pitomačanka from Pitomaca, Croatia; St. Anthony Tamburica & Kolo Grupa "Croatia", Los Angeles, California; Toronto Croatian Women's Choir, Toronto; Croatian Roots, St. Thomas, Ontario; Sv. Nikola, Ambridge, Pennsylvania; Keystone Adult Tamburitza, Pittsburgh, Pennsylvania and Zlatni Pajdasi, Hamilton, Ontario.

The groups were a mixture of those just recently formed to those established for well over forty years. The performers ranged from their mid 20s to 84 years young. And the performances were just as varied; from the well known traditional "folk" songs to classical pieces to a more modern flavoured repertoire.

Stranica 23

Preporučujemo vam nove knjige; Damir Borovčak :“Hello Toronto - ovdje Zagreb”

Iako sam već malo pisala o ovoj knjizi, to je bilo u vrijeme kad sam samo znala o njoj, a nisam ju vidjela ili pročitala. I tada sam znala kako će knjiga biti vrlo interesantna, no kad sam ju dobila u ruke, prolistala, sjetila se mnogih događaja koje sam zaboravila - ostala sam gotovo iznenađena bogatstvom i interesantnim detaljima. Neke knjige koje srećete suhoparne su, ova svakako nije, jer je pisana srcem čovjeka koji je trpio zajedno s nama u vrijeme naših života, koje će nam ostati zapisano blistavim slovima.

Knjiga započinje uvodom o piscu, o njegovu životu, koji je bio više nego interesantan. Ostavit ću piscu Damiru Borovčaku da Vam on kaže o sebi, no sa svoje strane, mislim da možemo biti ponosni na čovjeka kao što je Damir Borovčak, koji je sebe podložio svom radu, a takovih ima u svakom narodu tek mali broj.

Knjiga počinje sa 7. listopada, opisom dana kad je, po riječima pisca, “Zagreb gadan u svoje srce”, pogođeni su Banski Dvori. I koliko god pisac očajava nad razaranjem, nastavlja:”Sutra se u Zagrebu ipak očekuje početak rada Hrvatskog sabora. Danas u ponoć ističe moratorij na proglašenje neovisnosti i suverenosti Republike Hrvatske.” I dalje nastavlja: ”Što očekuje hrvatski narod sutra od svojeg Sabora? Ništa drugo nego promociju svoje nezavisnosti i suverenosti.A slobodu - slobodu ćemo izboriti sami, nije nam potrebna slijeпа Europa i svijet, koji ne žele vidjeti istinu, istinu u krvi koju ćemo prolići kako bismo došli do svoje slobode...”

8. listopada 1991: Drage Hrvaticе i Hrvati u Torontu i okolici! Za početak ovog javljanja najradosnija vijest poslije pedeset godina: od danas službenom odlukom Hrvatskog sabora našа domovina Hrvatska ponovno je suverena i samostalna...”

21. listopada 1991, ... Dubrovnik 21. dan u blokadi. Brodovi danonoćno prevoze nove izbjeglice za Rijeku, dok se u neposrednoj blizini Staroga grada vode bespoštedne bitke. Hoće li pasti grad koji to ne pamti u svojoj povijesti?.....”

2. svibnja 1992,..... U ovom groznom danu bilježimo još jedan strašan zločin srpskih monstruma. Srbi su prošlog četvrtka rano ujutro dignuli u zrak most na Savi kod Brčkog. Pun izbjeglica!.....”

I tako se redaju izvješća Damira Borovčaka za slušateljstvo Radio Crone, samo jedne od mnogobrojnih radio postaja koje su u to vrijeme u Torontu služile kako centri za obavještavanje naše zajednice. Gosp. Borovčak je pisao izvještaje samo za Cronu, i samo ta izvješća navedena su u knjizi, no posebno je važno istaknuti rad svih torontskih radio postaja koje su svojim radom bile centar svih naših života. No, o tome drugom prilikom, danas pišemo o knjizi Damira Borovčaka, koja je jedna od rijetkih gdje su suhoparne činjenice života jedne zemlje u ratu predstav-

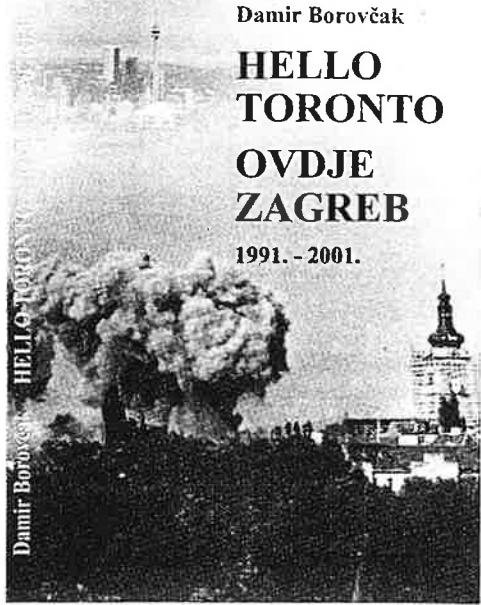
PRIČE IZ SPAČVANSKE ŠUME

Ovu lijepu malu knjižicu napisalo je četiri autora: Stjepan Bogutovac, Ivan Ćosić Bukvin, Vinko Juzbašić i Stjepan Tomislav Krčelić, sve Slavonci, iz mog rodnog kraja. Ova knjižica za mene je posebna, jasno, potječe iz Cvelferije, a idejni začetnik ove knjige je moj Vrbanjac, gos. Ivan Ćosić Bukvin. No nije samo iz tih razloga ova knjiga posebna.

Knjigu “Priče is spačvanske šume” čekali smo dulje vrijeme. Ta mala knjižica, vrlo zgodnog formata, tako da ju možete strpati u džep, govori o vremenu koje prolazi, a dio je nas i našeg života. Pisci knjige govore o narodnim običajima ovog kraja Slavonije, o tome kako se naziva svako selo tog kraja (Stanovnike Drenovaca zovu “puvari”, Gunjance “Čokovi” itd), o prošlosti tih sela, pa recimo govori se o nastanku Rajeva Sela, o Bošnjačkim ciganima, o najstarijem kolaču Gunjanaca, gojtanama itd... Toliko je bogata ova mala knjižica da je to nemoguće izreći, a podijeljena je na pet dijelova: Predaja i sjećanja, Priče i zapisi, Vračke i vjerovanja, Običaji i zanati i Pjesme i molitve. Teško je reći koji je dio zanimljiviji.

Kako je HRVATSKA ISKRA malo bila upletena u radanje ove knjige, poznato mi je s koliko ljubavi je ova knjižica napisana. Od samih korica na kojima je slika susjeda Ivana Ćosića Bukvina, u lijepoj slavonskoj nošnji, do kraja knjige - to je bogatstvo riječi, običaja, zadovoljstvo za svakog tko tu knjigu uzme u ruku.

Knjiga stoji samo \$15.00, a za tih nekoliko dolara dobit ćete nešto što ćete uvijek željeti još jednom čitati. Slavonija je prekrasan dio naše domovine, a ova mala knjižica bit će upravo ono što će vam predstaviti Slavoniju,i Cvelferiju toplim riječima autora. Ova knjižica pravi je užitak.

ljene slušateljima, a sada i čitateljima, jednim vrlo interesantnim načinom pisanja: običnim, jednostavnim, bliskim svima nama, tako da se knjiga pretvara u priču pisca.

Svakako vam preporučujem ovu knjigu. Pred nama je Božić, i sigurno želite pokloniti prijateljima nešto što će ih zanimati, zadržati pažnju, razveseliti, ali i držati zainteresiranima dulje vrijeme. Upravo to je ova knjiga. Uz to, pomoći ćete jedan vrlo vrijedan projekt, životno djelo čovjeka koji i dalje radi. Mnoge knjige napisane su iz ovih ili onih razloga - ova knjiga je napisana tako da se ne zaborave oni mali, dnevni događaji kroz koje smo prolazili, kao i za one mlade koji ne pamte Domovinski rat, a mogli bi ga vidjeti kroz oči čovjeka koji je putovao bojišnicom i zapisivao sve. Iz svih ovih razloga - ovo je posebna knjiga, i HRVATSKA ISKRA je ponosna da smo i mi dio ove vrijedne knjige.

Javite nam se u uredništvo HRVATSKE ISKRE. Knjiga stoji samo \$25.00.

Valentina

HRVATSKI PREDSJEDNIK GOVORIO U OPĆOJ SKUPŠTINI UN-a New Yorku Velika povelja Hrvatske

U nedjelju u 9 sati ujutro po američkome vremenu predsjednik Republike Hrvatske Stipe Mesić održao je govor u Općoj skupštini UN-a u New Yorku.

“Želio sam doći u New York i morao sam doći ovamo. Smatrao sam potrebnim pokazati kako neću dopustiti fanatiziranim ubojicama, koji možda i sada vrebaju u potaji, da me spriječe pred ovim gremijem Ujedinjenih naroda iznijeti osnovna gledanja moje zemlje, Republike Hrvatske, na aktualno stanje u svijetu. Niti je teroristima uspjelo paralizirati Sjedinjene Američke Države, niti će zbog njih prestati rad Ujedinjenih naroda, niti su svjetski državnici odustali od dolaska u New York kako bi sudjelovali u radu Opće skupštine”, rekao je Mesić na početku govora.

Sučeljavanje civilizacije i necivilizacije

“Da bismo bili sigurni kako se strahote koje su doživjeli New York i Washington neće ponoviti, mi, ponavljam mi, moramo svijet posve promijeniti. Što se tiče prirode toga prvog velikog rata u 21. stoljeću, mogu samo ponoviti ono što sam rekao nedavno u izraelskome parlamentu Knessetu. To nije sukob civilizacija, to nije sudar kultura, to nije sraz religija. To je naprosto sučeljavanje civilizacije i necivilizacije.” Hrvatski je predsjednik antiterorističku koaliciju nazvao savezom civiliziranoga svijeta i obrambenim odgovorom na izazov i prijetnju razaranju i anarhiji.

“Moramo promijeniti svijet u onom segmentu koji pogoduje rađanju

MESIĆ ZADOVOLJAN RAZGOVOROM S BUSHOM

ZAGREB, 12. studenoga (HIC) - Predsjednik RH Stjepan Mesić pokazao je zadovoljstvo ishodom svog razgovora s George W. Bushom, održanog u subotu u UN-a. Mesić je predsjedniku SAD-a ponudio suradnju hrvatskog vojnog saniteta, koji bi na osnovi iskustva u Domovinskom ratu mogao pomoći u međunarodnim akcijama protiv terorizma. Mesić je nakon sastanka istaknuo da je veći dio razgovora bio posvećen borbi protiv terorizma, ali da bilo riječi i o američkim ulaganjima u Hrvatsku. Bush podržava hrvatska nastojanja za ulazak u NATO i EU. Hrvatski je predsjednik održao još nekoliko važnih sastanaka u okviru UN-a, te pozvao u posjet Hrvatskoj ne samo predsjednika SAD-a, nego i predsjednika Pakistana te palestinskog čelnika Jassera Arafata. Jučer je predsjednik Mesić govorio pred Glavnom skupštinom UN-a, posvetivši svoj govor potrebi snažnijeg i proširenog pristupa protuterorističkoj borbi, te uklanjanju njegovih korijena i uzroka. Predložio je da se provedu reforme u UN-u, NATO-u i Stalnom međunarodnom sudu za ratne zločine, koji se tek ustrojava.

Haaški sud napravio novu pogrešku

- Čuo sam se s Paškom Ljubičićem nakon vijesti da je Haag objavio optužnicu. Komentirali smo optužnicu objavlјenu na Internetu, no nije rekao što kani učiniti, rekao nam je Tomislav Jonjić, odvjetnik Paška Ljubičića, bivšeg zapovjednika Vojne policije HVO-a u srednjoj Bosni. Haaški sud potvrdio je optužnicu još 27. rujna 2000. godine, no držana je u tajnosti do utorka. Odvjetnik ne zna gdje je Ljubičić, i s njime komunicira telefonom.

Nepreciznosti Haaga

Paško Ljubičić je optužen za zločine protiv čovječnosti te kršenje običaja rata od lipnja 1992. do srpnja 1993. na području Viteza i Busovače, uključujući Ahmiće. Tereti ga se za planiranje, poticanje i naređivanje zločina. U optužnici stoji da je s drugim pripadnicima HVO-a i Vojne policije sudjelovao u planiranju napada na Ahmiće i susjedna sela 16. travnja 1993. godine. Večer prije napada bio je prisutan u bungalovu, operativnoj bazi vojne policije. Navodi se da je 16. travnja prenio podređenima da svi vojno sposobni Muslimani trebaju biti ubijeni, a civili protjerani.

- Osim što je optužnica gamirana političkim natruhama začuđuje što haaško tužiteljstvo i nakon toliko optužnica i suđenja za Ahmiće može dopustiti tolike nepreciznosti - rekao je odvjetnik Jonjić. Na primjer navodi se da je prije nego što je u siječnju 1993. postao Četvrte bojne Vojne policije bio zapovjednik Prve satnije Djelatne bojne Vojne policije, a riječ je o

terorizma. Sve dok u mnogim dijelovima svijeta bude vladala glad, siromaštvo i nerazvijenost, tako dugo dok bilo gdje u svijetu ljudi budu trpjeli neravnopravnost i neslobodu kao posljedice neriješenih regionalnih kriza, tako dugo neće biti teško fanatizirati ne samo pojedince nego i skupine te ih pretvarati u ubojice, teroriste.”, rekao je hrvatski predsjednik.

Mesić je i drugi dio govora posvetio potrebi promjene svijeta. Na kraju svoga govora poručio je kako želi da ovo zasjedanje Opće skupštine ponovno UN afirmira kao nezamjenjiv instrument u borbi za bolji svijet.

“Teroristi su u rujnu upotrijebili avione pune putnika da bi pobili tisuće ljudi. Sljedeći bi put mogli upotrijebiti kemijsko ili biološko oružje, možda čak nuklearno, kako bi ubili stotine tisuća ljudi. UN je organizacija stvorena da bi sačuvala buduće generacije od užasa rata. Vremena za čekanje nema. Promijenimo svijet u kojem živimo da bismo mogli nastaviti živjeti”, rekao je predsjednik Mesić na kraju svoga govora u Općoj skupštini UN-a.

- Ruševine zgrada Svjetskog trgovinskog centra izgledaju strašnije nego što sam mogao i zamisliti. Predstavnicima grada New Yorka uručio sam Veliku povelju Republike Hrvatske kao znak podrške i razumijevanja tragedije koja se dogodila prijateljskom gradu i narodu - rekao je predsjednik Mesić u subotu na večer netom se vrativši s obilaska južnog dijela Manhattana. (Večernji list, 12.studenog)

KOMEMORACIJU U VUKOVARU 18. STUDENOG

VUKOVAR, 12. studenoga (HIC) - Deseta godišnjica tragedije grada Vukovara svečano će biti obilježena 17., 18., 19. i 20. studenoga, a u nedjelju 18. studenog, na državni "Dan sjećanja na žrtvu Vukovara" održat će se središnja komemoracija.

Na taj dan 1991. godine agresorske su srpske jedinice ušle u grad, nakon tri mjeseca junačke obrane gotovo nenaoružanih branitelja. Srpske su snage nakon toga počinile užasan pokolj, odvele u smrt bolesnike i ranjenike zatečene u vukovarskoj bolnici. Mučeno je i ubijeno na stotine ljudi. Gradonačelnik Vladimir Štengl najavio je da će tisuće Hrvata iz cijele Hrvatske i iz inozemstva sudjelovati na komemorativnim skupovima, na koje su pozvani visoki državni predstavnici.

Prvoj djelatnoj satniji Bojne VP-a. - Pripisuju mu se ingerencije koje sa svojim položajem nije mogao imati, opisujući ga kao jednog od ključnih ljudi HVO-a u srednjoj Bosni - rekao je Jonjić.

Osim toga, u napadima na neka sela koja se navode u optužnici VP uopće nije sudjelovao, a Ljubičić, kako tvrdi odvjetnik, ne može biti kriv ni za sve razdoblje za koje je optužen jer do siječnja 1993. veći dio vremena uopće nije bio u srednjoj Bosni.

Svjedočenje pokajnika

Na pitanje je li optužnica sastavljena na osnovi svjedočenja prvog Hrvata pokajnika u Haagu Vlade Šantića, Ljubičićeva podređenog, Jonjić kaže da to ne mora biti jer su se slične tvrdnje ponavljale na nekoliko haaških procesa za Ahmiće. Optužnica je podignuta tri mjeseca nakon Šantićeva iskaza. Optužnica protiv Ljubičića oštećana je nakon što su trojica Kupreškića, optužena za Ahmiće, oslobođena. Kad su presudom potvrđeni ozbiljni propusti Tužiteljstva, zamjenik glavne tužiteljice Graham Blewit objavio je da postoji još jedna optužnica za Ahmiće.Optužnica protiv Ljubičića podignuta je krajem rujna prošle godine, nakon što policija kod Zadra nije uspjela uhititi Paška Ljubičića. (Jutarnji list: 02. 11. 2001.)

Najnovija vijest: Paško Ljubičić se predao hrvatskim vlastima.

SPOMEN-KRIŽ NA NAJVEĆEM GROBIŠTU U MEĐIMURJU

Povodom Dana domovinske zahvalnosti Društvo za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava priredilo je na grobištu “Dravski nasip” nedaleko naselja Gornji Hraščan u općini Nedelišće u Međimurju prigodnu komemoraciju na stratištu poubijanih žrtava poratnog razdoblja Drugog svjetskog rata. Spomen križ je blagoslovio vlč. Stjepan Markušić, župnik župe Macinec, a molitvu je predvodio mr. Josip Janković, župnik župe Novo Selo na Dravi. Kod spomen-križa vijence je položilo izaslanstvo općine Nedelišće, Zlatko Novak, zamjenik načelnika i Franjo Soldat, predsjednik Turističke zajednice općine Nedelišće. Vijenac su položili i predstavnici Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava na čelu sa Josipom Kolarićem, dopredsjednikom Društva te Barbarom Turk i Mirkom Mužekom, preživjelim sudionik Bleiburga i križnog puta 1945. godine. Molitvi i blagoslovu križa prisustvovao je i veći broj mještana Gornjeg Hraščana i župljana župe Macinec, a komemorativnom skupu bili su nazočni i predstavnici Matice Hrvatske iz Čakovca,ogranka Hrvatski domobran iz Varaždina, i predstavnici Hrvatskog društva političkih zatvorenika Varaždin.

Prije same komemoracije zbor župe Macinec otpjevao je hrvatsku himnu, a prisutni su se u tišini sjetili svih poginulih, stradalih, ubijenih i nestalih za slobodnu Hrvatsku. Nakon toga Franjo Talan, predsjednik Društva zahvalio je svima koji su doprinijeli današnjoj svečanosti, Josipu Majhen iz Gornjeg Vratna za izradu i dopremanje križa, a Stjepanu šestan i Josipu Novaku te mještanima susjednog naselja za brigu kod njegova postavljanja. Predsjednik je u svom govoru među ostalim istaknuo - Naši su preci kroz povijest živjeli pod različitim vladama i služili različitim gospodarima, a razvoj i napredak Hrvata više je bio podvrgnut željama susjednih, većih naroda i država, od želja i mogućnosti naših predaka. Zbog siromaštva i ekonomske zapostavljenosti široki slojevi stanovništva bili su prisiljeni na iseljavanje i napuštanje vjekovnih ognjišta. Česta previranja i ratovi u Europi imaju odraz i na život stanovnika Hrvatske, a prošlo, dvadeseto stoljeće, iznjedrilo je i dva srodna totalitarna sistema, komunizam i nacizam (fašizam). Danas je teško reći koji je bio “napredniji”, koji je prouzročio više zla i proizveo više ljudske patnje. I jedan i drugi pustio je tragove i na našim prostorima, a eksperimenti svjetskih globalnih razmjera imali su za posljedicu milijune i milijune mrtvih, mučenih, ponižavanih i obespravljenih ljudi. Pod krinkom uništenja jednog zla vršen je teror druge strane, a česte i brojne likvidacije nedužnih ljudi izvedene su u zanosu mržnje i ubijanja, kada nitko nije mislio na dostojanstvo čovjeka i ljudske osobe.

Nepoštivanje prava ljudi i naroda dovelo je i do Drugog svjetskog rata, a ratna događanja i razaranja u travnju 1941. godine zadesila su i Hrvatsku. Podjele i preseljenja stanovništva zahvatila su i Varaždinsku i Međimursku županiju, a prve ljudske žrtve padaju dolaskom njemačke vojske. Rat bijesni većim dijelom zemaljske kugle i uz materijalna razaranja odnosi i sve veći broj ljudskih života. Obavijesti o smrti s udaljenih ratišta sve češće stižu i do obitelji naših predaka. Glad i neimaština, patnje i stradanja polako ulaze u sve krajeve, u sve veći broj domaćinstava. Rat se polako primiče kraju. Njemačka vojska povlači se prema svojoj domovini, a pobjednici hitaju da unište što veći broj neprijateljskih vojnika. U strahu od nadolazeće “oslobodilačke” vojske, prema zapadu se povlači, zajedno s vojnicima, i velik broj civilnog stanovništva; žena, djece i staraca. Mnogi su ostavili svoje živote u povlačenju, a još veći broj stradao ih je u povratku, uz rijeku i potok, u napuštenom rudniku ili u protutenkovskom rovu, šumskoj jami ili pak u krateru nastalom od avionske bombe. Rat je konačno završio, a odlukom velikih, demokratskih, sila svijeta Hrvatska je vraćena u zajednicu “ravnopravnih naroda” u Jugoslaviju. U novonastaloj slobodnoj državi mnogi su dočekali slobodu, no, drugo jutro ostalo im je daleko.

Kada se potkraj stoljeća komunizam počeo urušavati, desetljećima obespravljena strana polako je, sa strahom, počela iznositi svoje doživljaje i sjećanja. Tako se došlo i do podataka o masovnim likvidacijama, a utvrđene su i lokacije brojnih grobišta u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Sloveniji. Prema raspoloživim podacima najviše

“neposvećenih” grobova nalazi se u Sloveniji, a po broju ne zaostaju ni ostali njezini južni susjedi.

Sustavno prikupljanje podataka o žrtvama ratnog i poratnog razdoblja na području Varaždinske i Međimurske županije provodi se već nekoliko godina, a na temelju prikupljenog procjenjujemo da je na ovom području stradalo više od šest tisuća ljudi, uglavnom civila i pripadnika raznih vojski koje su služili naši preci. Na prostoru ovih županija mnogi su grobovi bez ikakvog znaka, a tu je registrirano preko trideset masovnih grobišta ratnih i poratnih žrtava. Neposvećeni grobovi poubijanih žrtava ratnog i poratnog razdoblja rasuti su od krajnjeg zapada, Višnjice i Lepoglave, do Kućana Ludbreškog i Segovine smještenih na istoku. Grobišta i stratišta Hrvata nalaze se i na potezu od Štrigove i Hraščana do Novog Marofa i Pake. Masovne likvidacije nakon Drugog svjetskog rata vršene su i na području Lovrečana i Virje Otoka, a jedno od najvećih stratišta smješteno je na desnoj obali rijeke Drave kod Varaždina.

Zahvaljujući zalaganju mnogih pojedinaca i ustanova brojna su stratišta obilježena, a za pokojnike je, nakon više desetljeća šutnje, izmolljena molitva i zazvan Božji blagoslov. Ljudski je na grob postaviti križ, a uređenje posljednjeg počivališta nevinih žrtava naša je ljudska dužnost. U skladu s usvojenim civilizacijskim normama i prihvaćenim konvencijama, obveza nam je brinuti se i za grobišta i stratišta vojnih zarobljenika i civila pobijenih nakon Drugog svjetskog rata. Svoje izlaganje predsjednik Društva završio je riječima: - Živote ubijenih, nestalih i poginulih vratiti ne možemo no nije u redu ni da jedan dio povijesti našeg kraja prešutimo.

O stradanjima u ratnom i poratnom razdoblju na području Međimurja govorio je Josip Kolarić, a svijeeće su uz spomen križ zapalili i brojni mještani Hraščana i ostali prisutni. Križ je napravljen iz drveta i postavljen u sredinu dva metra visokog nasipa, a svojom visinom od šest metara dominira nizinom podravskog dijela gornjeg Međimurja.

Početkom Drugog svjetskog rata Međimurje je okupirala Mađarska, a svi stanovnici koji su bili nepoćudni novim gospodarima bili su protjerani od strane mađarskih okupacionih vlasti. Za “obranu” Međimurja od NDH bili su u nasipu iskopani rovovi sa grudobranima okrenutim prema Varaždinu i rijeci Dravi. Prema izjavama svjedoka na svakih pet metara bio je iskopan stojeći rov, a u pravilnom rasporedu u nasipu su izgrađeni i veći rovovi, tzv. mitraljeska gnijezda. Nakon kapitulacija i povlačenja njemačke vojske u nasipu su ostali iskopani rovovi, a u noćnim satima sredinom lipnja mjeseca iz pravca Varaždina na nasip su dovađani zarobljeni vojnici koji su na nasipu likvidirani i zagnuti u već prije iskopane rovove. Iskopani rovovi popunjavani su ubijenim tijelima zarobljenih hrvatskih vojnika NDH, koji su prema grobištu u Hraščanu dovađani s “križnog puta” i zarobljeničkih logora formiranih nakon završetka rata.

Nakon Štrigove i Repove šume u Međimurju (25. Ožujka 2001. godine) Društvo za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava spomen križem je obilježilo i grobište “Dravski nasip” u Gornjem Hraščanu, a u tijeku je postupak za dobivanje lokacijske dozvole za izgradnju spomen-križa na grobištu “Dravska šuma” kraj Varaždina. Prema izjavama svjedoka tu su pokopana tijela hrvatskih mladića zatvorenih u zarobljeničkom logoru na stadionu Varteks, a vjeruje se da su na Dravi završili i ranjeni hrvatski vojnici koji su oslobođenje dočekali u nekoj od varaždinskih bolnica, odakle su netragom nestali kao i brojni uhićenici Ozninih zatvora. Postavljanje križa i obilježavanje stratišta poratnih likvidacija hrvatske vojske i civila pomogla je obitelj Ivice i Rezika Hercigonja i Hrvati iz Oakvilla u Kanadi. Podsjećamo, obitelj Hercigonja iz Tuhlja izgubila je u poratnom metežu sina Dragutina, nestao je s Varteksovog stadiona jedne noći potkraj lipnja mjeseca 1945. godine, a posljednji put sestra Antonija vidjela ga je u logoru 22. lipnja nakon čega mu se gubi svaki trag, kao i brojnim drugim logorašima, bivšim vojnicima hrvatske vojske.

Franjo Talan

Ivo Perić: Povijest Hrvata (Odlomak iz knjige)

HRVATSKI NARODNI PREPOROD (3)

Velikomadarske težnje sve su se intenzivnije izražavale u zajedničkom Ugarskom saboru i mađarskom tisku pa su se i u Banskoj Hrvatskoj javili pojedini podržavatelji tih težnji - mađaroni. Između njih i pristaša ilirskog pokreta razvilo se sve izrazitije javno suprotstavljanje, pa su se i stranački grupirali. Tako su već 1841. u Banskoj Hrvatskoj bile oformljene dvije političke stranke: Horvatsko-vugerska stranka i ilirska stranka.

Mađaronska Horvatsko-vugerska stranka protivila se težnjama hrvatskih iliraca prema širem južnoslavenskom okupljanju oko Hrvatske, bila je protiv ilirskog imena, protiv štokavskog narječja i novog pravopisa, a zalagala se da Hrvatska, kao autonomna jedinica, bude u što čvršćoj zajednici s Mađarskom, da hrvatske županije same, neposredno, odašilju svoje nuncije u Ugarski sabor i da mađarski jezik postane službeni jezik u Banskoj Hrvatskoj. Ilirska stranka zalagala se za program ilirskog pokreta: za hrvatsko narodno jedinstvo prihvaćanjem jedinstvenog hrvatskog književnog jezika, razvijanjem emotivne povezanosti i težnjom k teritorijalnoj cjelokupnosti, te za što samostalniju i što nezavisniju Hrvatsku u zajednici s Ugarskom. Taj program stranke iliraca bio je ukratko sadržan i u jednom Gajevom uskliku: ‘Da bog živi konstituciju ugarsku, kraljevinu Hrvatsku i narodnost ilirsku!’

Prigodom županijskih restauracija (izbornih skupština) u svibnju 1842. na kojima je birano županijsko činovništvo (od podžupana naniže - županijski magistrat), došlo je do oštrog stranačkog nadmetanja između iliraca i mađarona. U varaždinskoj, zagrebačkoj i križevačkoj županiji izabrani su kandidati iliraca. U tom međustranačkom nadmetanju u Zagrebu ilirci su iskazali i neke nedopustivosti: nagovarali su i prijetili, reducirali popise izbornika, davali uvjetna obećanja, pa i podmićivali. Sve je to ražestilo mađarone pa su takve postupke nazivali izbornim nasiljem. Optuživali su ilirce kao prevratnike i kao neprijatelje Mađara i habsburške dinastije te su zahtijevali da se zabrani ilirsko ime.

Mađaroni su za taj svoj zahtjev pridobili potom i novog hrvatskog bana, grofa Franju Hallera, koji je imenovan banom 16. lipnja 1842., dakle poslije tih županijskih izbora. Imali su i političku podršku iz Pešte. Car (kralj) Ferdinand I., koji se nalazio na prijestolju od 1835. poslije smrti svoga oca Franje II., nije, kao epileptičar ni sudjelovao aktivno u državnim poslovima. Umjesto njega stvarni je upravljač bio Clemens Metternich, dvorski i državni kancelar. Njemu su se preko ugarskog palantina i hrvatskog bana Hallera obračali i hrvatski mađaroni. Porta je pak optuživala hrvatske ilirce kao podstrekače bunjenja bosansko-hercegovačke raje. Udovoljavajući traženju mađarona, a uživajući i proteste Porte, Metternich je 11. siječnja 1843. donio u ime cara (kralja) odluku kojom je zabranio upotrebu ilirskog imena i ilirskog grba. Ilirski grb imao je plavo polje sa srebrnom šestokrakom zvijezdom iznad polumjeseca.

Nakon te zabrane ilirskog imena Ilirska narodna stranka pozvala se Narodnom strankom. ‘Ilirske narodne novine’ imale su naslov ‘Narodne novine’, a ‘Danica ilirska’ ponovo svoj prvotni naslov ‘Danica hrvatska, slavonska i dalmatinska’. Cenzura tih periodika otada je bila pooštrenija. Pojedini narodnjaci, pripadnici Narodne stranke odlučili su pokrenuti svoj list izvan Austrijske Carevine u kojem bi slobodnije mogli napadati antihrvatsko djelovanje mađarona i Mađara, a i antihrvatsku politiku austrijskog režima. Bio je to list ‘Branislav’, tiskan u Beogradu od studenog 1844. do siječnja 1845., ukupno 13 brojeva. Dopisi za taj list odašiljani su iz Banske Hrvatske oprezno, tajnim vezama, a tako je i dopreman u Bansku Hrvatsku. Te veze funkcionirale su preko Zemuna i preko Siska. Između Siska i Beograda postojala je redovita prometno-plovidbena povezanost Savom. Na toj plovidbenoj relaciji prometovao je od 1844. i riječni parobrod ‘Sloga’, vlasništvo hrvatskog parobrodarskog dioničkog društva.

Od početka 1844. počeo je izlaziti u Zadru preporodni časopis ‘Zora dalmatinska’. U tom časopisu surađivao je i pjesnik Petar Preradović, časnik austrijske vojske, u to vrijeme poručnik. Do tada je Preradović pisao njemački, a otada hrvatski. U ‘Zori dalmatinskoj’, prema stajalištu njezina pokretača i urednika Ante Kuzmanića, pisano je pretežno štokavskom ikavicom i dalmatinskim pravopisom iz 1820. Zbog toga je

dolazilo do sporenja i netrpeljivosti između Gaja i Kuzmanića. Gaj je, namećući štokavštinu i svoj pravopis (‘gajicu’), morao svladavati otpore i u Zagrebu, gdje su kajkavštinu i dalje branili i njome pisali pojedini kajkavski pisci: Toma Mikloušić, Ignjat Kristijanović.

Politička suprotstavljanja između narodnjaka i mađarona bila su manje-više stalno napeta. Ta napetost osobito je zavladala u vrijeme novih županijskih restauracija 1845. Tada su u zagrebačkoj županiji pobijedili mađaroni uz pomoć isto onako nedopustivih postupaka kakvim su se 1842. bili poslužili i ilirci. Zbog toga su na Markovu trgu u Zagrebu 29. srpnja 1845. nastali neredi. Tu je bila postavljena i vojska da održava red, a u tom neredu došlo je i do sukoba s vojskom, koja je upotrijebila i oružje te ubila 13 i ranila 27 građana. Te ‘*srpanjske žrtve*’ slavljene su među zagrebačkim Hrvatima kao prvi narodnjački mučenici te im je u znak štovanja podignut i zajednički nadgrobni spomenik. One su učvrstile i ojačale redove Narodne stranke u njihovoj političkoj borbi protiv mađarona.

U godini 1845. ponovno je bila dopuštena upotreba ilirskog imena, ali samo u književnosti. Ilirski pokret, od 1843. narodni pokret, trajao je do 1848. Ilirci, od 1843. narodnjaci, bili su vrlo aktivni i u završnici svoga pokreta 1843.-1848. Među njima se u tom vremenu ‘ilirski’ jezik naziva narodnim jezikom, ali sve više i njegovim izvornim imenom - hrvatskim jezikom.

Pridonoseći afirmaciji hrvatskog jezika i u samom Hrvatskom saboru, Ivan Kukuljević–Sakcinski, jedan od prvaka pokreta, održao je 2. svibnja 1843. svoj saborski govor hrvatskim jezikom. Bio je to prvi govor jednog saborskog zastupnika izrečen u Hrvatskom saboru na hrvatskom jeziku. Kraljevskim reskriptom 1845. oduzeto je seljačkom plemstvu iz Turopolja i drugih dijelova Banske Hrvatske virilno pravo sudjelovanja u saborskom radu, a to je plemstvo bilo glavni podržavatelj mađarona. Stoga su otada narodnjaci postali zastupnička većina u staleškom Hrvatskom saboru. To se ubrzo i osjetilo u saborskim narodnosnim odlukama. Ljudevit Vukotinović kao delegat križevačke županije, predložio je 23. listopada 1847. Hrvatskom saboru da hrvatski jezik postane službenim saborskim jezikom, a podržao ga je Ivan Kukuljević-Sakcinski. Sabor je usvojio taj prijedlog. Bila je to nova narodnjačka pobjeda.

Hrvatski narodni preporod (ilirski narodni pokret) od 1835.-1848. ostvario je velike rezultate. Probudio je i usmjerio nacionalnu svijest Hrvata, postavio temelje za daljnju izgradnju moderne hrvatske nacije, učvrstio upotrebu jedinstvenog hrvatskoga jezika i pravopisa, stvorio potrebne preduvjete za definitivnu nacionalizaciju odgoja i kulture te presudno pridonio nastanku moderne hrvatske književnosti. (Kraj)

Medimurke na Godišnjoj skupštini

ISELJENIČKA SVIJEST

Pamćenje hrvatskoga naroda podrazumijeva među ostalim i sustavno prikupljanje i čuvanje knjiga i publikacija, a slijedom toga i iseljeničkog tiska. Potonje je raspršeno po svim kontinentima još od devetnaestog stoljeća pa sve do u naše doba. To će posvjedočiti upravo otvorena izložba u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici pod naslovom *"Stoljeće hrvatske književnosti u iseljeništvu 1900-2000"*. Cilj je ove izložbe, rekao je 8. studenoga na otvaranju glavni ravnatelj NSK dr. Josip Stipanov, da se nakon objavljivanja tiskovina, unatoč raspršenosti, ipak nekako saberemo. Po njegovim riječima iseljenički je tisak obveza NSK, pa ipak, u razdoblju između 1945. i 1990., kada je hrvatsko nakladništvo u iseljeništvu najbogatije, knjižnica nije mogla, iz političkih razloga, ispunjavati svoju zadaću prikupljanja.

Tek početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, naglasio je Stipanov, Knjižnica započinje sa sustavnim pribavljanjem tekućih i inih izdanja zahvaljujući svijesti i zauzimanju brojnih hrvatskih iseljenika, nakladnika i iseljeničkih udruga. Već od 1992. hrvatske iseljeničke knjige redovito se uvrštavaju u Hrvatsku bibliografiju - Niz A knjige. NSK ima danas najbogatiju zbirku hrvatskih iseljeničkih tiskovina u svijetu, a podatci o tim knjigama dostupni su preko kataloga i na mrežnoj stranici Knjižnice, naglasio je Stipanov.

O pristupu i kriterijima u izboru knjiga govorio je autor izložbe Branko Hanz. On je istaknuo da su za izložbu birane knjige i brošure s područja humanističkih, političkih, kulturnih i općenito društvenih djelatnosti. Zastupljeni su autori hrvatskoga iseljeničtva iz zemalja Sjeverne i Južne Amerike, Australije, Novog Zelanda, Južne Afrike i Europe. Na otvaranju izložbe pročitani su ulomci iz književnog djela Viktora Vide, Vinka Nikolića, Borisa Marune i uvodno poglavlje iz knjige Bogdana Radice "Živjeti ne doživjeti". Izložba, koju je otvorio predsjednik Upravnog odbora Hrvatske matice iseljenika Jakša Kušan, organizirana je u suradnji s Međunarodnim centrom za usluge u kulturi, u čije je ime govorila njegova ravnateljica mr. Livija Krofelin. (Vjesnik)

SUSRET SISCIE I SISKA

Ostaci rimske arhitekture - gradski bedem s unutrašnjom kulom, obrambeni opkop te dio kasnorimske žitnice, smješteni na sisačkom Trgu bana Jelačića, predstavljeni su u srijedu 7. studenoga. Taj u naš prvi arheološki park, koji je dio urbanog tkiva suvremenog grada, otvorio je ministar kulture Antun Vujić upozorivši na značaj očuvanja i njegovanja kulturne baštine, našeg duhovnog identiteta. "Kultura je zajedničko dobro koje nas okuplja i zbližava oko trajnih duhovnih vrijednosti", istakao je Vujić.

"Ostaci rimske Siscije koji leže ispod današnjeg Siska predstavlja jednu od najznačajnijih tema ovoga grada te ga stavljaju na značajno mjesto u kontekstu europske arheoloske baštine. Urbano zatišje u dugom razdoblju od srednjeg vijeka pa sve do kraja 18. stoljeća nije umanjilo snagu urbaniteta rimske Siscije. Njena matrica odražava se u planskoj osnovi Siska kakva ga danas poznajemo, izgrađenog početkom 19. stoljeća na ostacima svog grada prethodnika", rekao je pročelnik Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture Tomislav Petrinc. Na svečanosti, u srijedu, govorili su i sisački gradonačelnik Dinko Pintarić i autor projekta arhitekt Antun Diklić.

Arheološka istraživanja, pod vodstvom arheologinje-konzervatorice Tatjane Lolić, trajala su tijekom 1997. i 1998. godine. Zbog što kvalitete prezentacije nalaza, uvažavajući složenost urbanističke situacije, Konzervatorski odjel je raspisao pozivni natječaj za idejno arhitektonsko rješenje. Stručno Povjerenstvo je odabralo rad arhitekta Antuna Diklića koji je nakon razrade i realiziran.

"Otkrivanje povijesnih slojeva u prostoru reflektira se u transparentnosti primijenjenih reverzibilnih konstrukcija i materijala za izgradnju arheološkog parka. U gradskom mjerilu ova urbana minijatura otkriva dragocjene mogućnosti afirmacije identiteta i digniteta Grada", kaže Antun Diklić.

Značaj toga atraktivnog projekta iznalazi se u prožimanju ostataka rimske Siscie i modernoga Siska. Prezentirani arheološki park postaje tako mjestom susreta prošlosti i sadašnjosti, jedinstveni prostor dodira različitih vremena i različitih kultura. (Vjesnik)

Višnjić darovao za bolnicu

Poznati hrvatski glumac Goran Višnjić karlovačkoj je Općoj bolnici donirao deset tisuća dolara. Uključio se, naime, u veliku akciju prikupljanja novca za pomoć bolnici, koju je prije godinu dana pokrenula Hrvatska bratska zajednica.

- Akciju je pokrenuo Ladislav Meze, predsjednik HBZ-a, Loža 525 Ban Jelačić iz Mississauga u Kanadi. Od čelnštva HBZ-a i predsjednika Bernarda Luketića dobio je veliku potporu, a organizaciju je preuzeo glavni ured HBZ-a. Hrvatski iseljenici u SAD-u i Kanadi, članovi HBZ-a, pozvani su da se uključe novčanim priložima. Organizator se obratio i Goranu Višnjiću koji je doista nesebično donirao tako velik iznos - rekla nam je Mirjana Piskulić iz Hrvatske matice iseljenika.

Doznajemo da je u jednogodišnjoj akciji prikupljeno ukupno 35 tisuća dolara. Prema dogovoru, za taj će iznos Hrvatska matica iseljenika od Plive kupiti lijekove. Pliva je pak odlučila donirati dodatne lijekove u vrijednosti deset posto prikupljene svote. Donaciju će, kako je najavljeno, početkom idućega tjedna karlovačkoj Općoj bolnici uručiti Boris Maruna, ravnatelj Hrvatske matice iseljenika. (Večernji list)

NAGRAĐENE KNJIGE

Nenad Ivanković, za knjigu *"Ratnik, pustolov i general"*, a Branka Primorac za djelo *"Perešin - život i smrt"*, dobitnici su nagrada koje je dodijelila Udruga branitelja, invalida i udovica Domovinskog rata. Ivankovićeva knjiga je poznata u svim krajevima Hrvatske kao životopis generala Ante Gotovine, a djelo Branke Primorac posvećeno je hrvatskom zrakoplovcu i ratnom junaku Rudolfu Perešinu, poginulom na zadatku. Ivanković je posvetio nagradu samom Gotovini, za kojeg je rekao da nije u bijegu, već se jednostavno "odalečio od montirane predstave, na kojoj se treba lažno suditi, s unaprijed određenom klevetničkom odmazdom, Republici Hrvatskoj". U ime ustanove i prosudbenog odbora, na dodjeli nagrada govorili su Mladen Pavković, Marija Peakčić-Mikuljan i Zlatko Tomičić. (HIC)

VINKOVAČKI GRADSKI MUZEJ

Otvorenjem stalnog etnološkog postava *"Etnologija Vinkovaca i okolice"* Gradski muzej Vinkovci, proslaviti će 55. obljetnicu postojanja. Na konferenciji za novinare, ravnatelj te muzejske ustanove Stjepan Jozić istaknuo je da je etnološki postav prvi stalni postav u vinkovačkom Gradskom muzeju od 1987. Te je godine muzej zatvoren za posjetitelje radi vanjskog i unutrašnjeg uređenja. U takvom je stanju muzej zatekla i skora srpska agresija na Hrvatsku 1991., a koja je, po riječima ravnatelja Jožića, i glavni razlog zašto je vinkovački Gradski muzej tek sada dobio prvi stalni postav. Ostvarenje toga projekta novčano su potpomogli Ministarstvo kulture, grad Vinkovci i Zagrebačka banka d.d. - istaknuo je Jozić, dodajući kako vinkovački muzealci za iduću godinu u planu imaju otvorenje i stalnog arheološkog postava. Po riječima etnologinje Gradskog muzeja Vinkovci Ljubice Gligorević, u zbirci etnološkog odjela muzeja nalazi se oko šest tisuća predmeta od kojih je u stalnom postavu izloženo tek oko 1500, a svi oni svjedoče o iznimnoj vrijednosti i raznolikosti običaja, načina odijevanja i življenja na području Vinkovaca i 40-ak okolnih mjesta od sredine 19. stoljeća do danas. Povodom 55. obljetnice Gradskog muzeja Vinkovci u tom će se gradu održati i svečana sjednica Muzejske udruge istočne Hrvatske. (Hina, Vjesnik)

ZAGREBAČKA KATEDRALA

Oni koji su ovih dana bacili pogled na katedralu mogli su primijetiti manje skela na zapadnom pročelju. To, dakako, ne znači da se obnova zagrebačke prvostolnice bliži kraju, jer će ona, ovisno o donacijama i potpori iz gradskog proračuna, trajati još godinama. Skele su, naime, uklonjene na dijelu neogotičkog pročelja iznad portala, što je u proteklom razdoblju u cijelosti sanirano i očišćeno.

- Na tom su dijelu karakteristični maskeroni, figure u obliku ljudskih glava, velikih dimenzija. Obnovljeno je svih šest maskerona, rozete te kipovi sv. Ivana Krstitelja i sv. Josipa - kaže nadzorni inženjer za radove Zvonimir Rukavina.

Radnici se premještaju na treće, najniže polje katedrale, koje će prvo biti očišćeno, a potom će se prema potrebi sanirati dotrajali kamen, figure i ostali ukrasni ornamenti. Obnovljen je i dio sjevernog tornja na visini 85 metara, pa se skele premještaju na radnu platformu, na visinu 60 metara. (Večernji list)

Prilog HRVATSKOJ ISKRI

br. 95/15. studenog 2001.

Dr. Mladen Petračić (Canberra):

Nova matica.

Val političkih promjena u Hrvatskoj početkom prošle godine donio je na čelo Hrvatske matice iseljenika ponovno Borisa Marunu, istaknutog hrvatskog suvremenog pjesnika i dugogodišnjeg političkog emigranta (Maruna je ravnateljsku dužnost u Matici obnašao još 1990.-1992. godine, neposredno nakon povratka u Hrvatsku). Na samom početku svog novog mandata, Maruna se oglasio u časopisu Matica "Otvorenom porukom Hrvatima u svijetu", koju je potpisao zajedno s Jakšom Kušanom, novo izabranim predsjednikom matičinog Upravnog odbora (vidi časopis Matica od srpnja 2000.). U Poruci se najavljuju promjene i početak novog poglavlja u djelovanju Matice, a po našem "dobrom" hrvatskom običaju, Poruka je začinjena obračunom s prijašnjim ravnateljem Matice, Antom Beljom. Slažem se, Beljo je načinio niz pogrešnih poteza u Matici i bio loš izbor za njenog ravnatelja. "Ante Beljo je Hrvatsku maticu iseljenika potpuno ispolitizirao i pretvorio je u propagandni ured HDZ-a.", napisao sam prošle godine u članku "Tri sličice iz Hrvatske", objavljenom u Hrvatskom vjesniku 6. listopada 2000. "Boris Maruna je pak", nastavio sam u istom članku, "barem na početku svog ravnateljstva, Maticu iseljenika pretvorio u poligon za obračun s Beljom i bivšom vlašću. Nepotrebno je napomenuti da je i jedno i drugo pogubno za Hrvatsku maticu iseljenika i njen odnos s iseljeništvom."

O problemima Matice i "novom poglavlju u životu ove hrvatske ustanove" pisala je i Tuga Tarle, kulturni ataše u hrvatskom veleposlanstvu u Madridu. U članku naslovljenom "Hrvatska matica iseljenika-kako dalje?", koji je objavila Hrvatska revija iz Zagreba u broju 50, lipanj-rujan 2000., Tuga Tarle kaže: "Nije mi bilo simpatično kako je Beljo došao u Maticu za ravnatelja, niti mi se danas čini mudrim od novih šefova kako se obračunavaju s Beljom jer takove bitke do istrebljenja nikad još nisu donijele rezultata. Vjerujem da bi najprije bilo potrebno usmjeriti sve snage u Matici da se očuvaju i nastave aktivnosti i programi koje su iseljenici prihvatili i na kojima su surađivali tijekom proteklog razdoblja." I nadalje: "Kuda bi nas odvelo ako bi svaki novi "gazda" potrošio glavninu svog radnog staža u Matici omalovažavajući, kritizirajući i psujući svoga prethodnika umjesto da zasuše rukave i pokaže na djelu kuda je naumio povesti Maticu?".

Novi ravnatelj

Nakon prošlogodišnjeg posjeta Matici iseljenika i razgovora s Borisom Marunom napisao sam u već spomenutom članku: "Ostao sam uvjeren da je Boris Maruna krivi čovjek na krivome mjestu! Hrvatska matica iseljenika jednostavno je pretijesna za Marunine interese. A i njegove ambicije uvelike nadmašuju okvire Matice iseljenika. Boris Maruna se bavi mnogim vrijednim stvarima, telefoni neprestano zvone, ali sve to ima malo ili nikakve veze s Maticom iseljenika i njenom primarnom djelatnošću. Osim toga, Maruna je definitivno zatvorio knjigu svog iseljeničkog razdoblja te ga iseljeničke brige i mišljenja više ne zanimaju, pogotovo ne glas onih koje smatra intelektualno inferiornijim. Marunino široko obrazovanje, pjesnička uvjerljivost, liberalni pogledi i osobni šarm mogli bi hrvatskoj državi i kulturi, a i Maruni osobno, pružiti mnogo više koristi i zadovoljstva na nekom prikladnijem mjestu povezanom s kulturnom djelatnošću. Volio bih da sam se prevario u svojim prosudbama. Vrijeme je najbolji sudac i svakako će biti prvi koji će priznati zabludu i ispričati se Borisu Maruni bude li Matica iseljenika pod njegovim ravnateljstvom - procvjetala." Bojim se da vrijeme za ispriku još uvijek nije stiglo.

Godinu dana nakon ovih napisa u prilici smo procijeniti da li je Matica zaista okrenula novu stranicu u svom djelovanju i

Tko to bubnja u Matici?

kako gradi odnos sa iseljeništvom. Neposredni povod ovim razmišljanjima je razgovor s Borisom Marunom koji je 24. rujna ove godine objavio zagrebački Jutarnji list. Jedina novost koju u djelovanju Matice spominje Maruna u ovom razgovoru jest "inicijativa za otvaranje hrvatskih kulturnih centara u državama gdje su hrvatske iseljeničke zajednice značajne, a po uzoru na Goethe Institut i slične institute u drugim državama". Ta inicijativa se spominje još od Otvorene poruke iz srpnja 2000. A o iseljeništvu Maruna i dalje ima negativne stavove. Ovoga puta na zub je, nepravedno i neutemeljeno, uzeo tjednik Spremnost iz Sydneya i njegovog urednika. No podimo redom.

Matica kao Goethe Institut

U pjesmi "Nekad su bila bolja vremena", nastaloj u emigraciji, Maruna kaže:

Ja sam bio pun sjajnih ideja

Pun gotovih planova:

za prenošenje San Franciska u Englesku

za čišćenje La Plate od ušća prema izvoru

za otvaranje skijaških terena u Sahari.

Ali svijet je iz godine u godinu išao

Od zla na gore. Ja ipak nisam gubio nadu.

Ja sam obilazio kontinente i posvuda davao

Nezaboravne savjete. Ja sam vjerovao

Da će se o meni voditi računa.

Ali mene nitko nije slušao.

Preobrazbu Matice po uzoru na Goethe Institut možemo mirne duše uključiti u niz "sjajnih ideja" koje nam nudi Boris Maruna u ovoj pjesmi. Nadam se da ga ni ovoga puta nitko neće poslušati!

Što o tome kaže Tuga Tarle u Hrvatskoj reviji? "Ideja koja se u posljednje vrijeme čuje iz Matice da bi je trebalo organizirati po uzoru na Goethe Institut, čini mi se preuranjenom. Na prvom mjestu postavlja se pitanje efikasnosti Matičinih "satelita" u zemljama s velikim brojem hrvatskih iseljenika. O materijalnoj strani teško je u našim sadašnjim gospodarskim uvjetima raspravljati. Činjenica da se niti daleko bogatije zemlje u svijetu ne upuštaju u takve projekte govori nam najrječitije o njihovoj cijeni.... Mi si posve opravdano postavljamo pitanje kome predavati hrvatski u svijetu u kojem tek nešto više od 4,5 miliona ljudi govori naš jezik?... Danas iseljenici rješavaju svoje reducirane potrebe za obrazovanjem na materinjem jeziku unutar sistema subotnjih škola i drugih manje ili više formalnih oblika hrvatske nastave na način koji je njihovim potrebama i navikama najprimjereniji. Kome bi Matica otvarala čitaonice? Koliki je realni broj onih koji bi čitali hrvatske knjige? U Australiji hrvatske škole propadaju. Iz godine u godinu im se osipa broj učenika... Stranci sve češće traže informacije o nama putem sofisticiranih načina komuniciranja. Za njih se uvijek mogu organizirati hrvatski tečajevi u Hrvatskoj ili putem dopisnih škola kad se za to ukaže potreba."

Boris Maruna kao da ne zna za sve te činjenice. Osim toga, veliki svjetski Instituti, poput Goetheovog, Cervantesovog, British Councila ili Alliance Francaise, otvoreni su prvenstveno zbog pučanstva zemalja u kojima djeluju a ne zbog njemačke, španjolske, britanske ili francuske iseljeničke zajednice u tim zemljama. Uloga im je širenje jezika i kulture tih velikih naroda, što svakako ima i snažnu političku konotaciju. Neprocjenjiva kulturna, znanstvena i politička djelatnost koja se oduvijek odvijala na tim jezicima, čini ih baštinom čitavog zapadnog svijeta i civilizacije, pa otuda i veliki interes za te Institute širom svijeta. Hrvatski jezik i kultura, koliko god dragi i nezamjenjivi bili nama Hrvatima, ipak predstavljaju samo mali kamenčić u mozaiku zapadne civilizacije, zanimljiv relativno malom broju stranaca.

Matica bi svoju djelatnost trebala prvenstveno graditi na potrebama hrvatskih iseljenika širom svijeta, kroz kulturne, pe-

Za čavrljanje uz šalicu kave..... ili nešto drugo

Nadam se da ste u mom prvom članku uspjeli pronaći nešto o čemu ste mogli časkati u krugu vaše obitelji, prijatelja, poznanika.

Kako vrijeme brzo lcti, još jedan blagdan Svih Svctih je iza nas. Povijest nas uči da se ovaj blagdan najprije slavio kad je papa Bonifacije IV rimski Panteon posvetio Bogorodici i mučenicima oko 610. godine. Stojljećima je Crkva u Rimu slavila taj blagdan 13. svibnja. U Irskoj, međutim, datum je bio 1. studenog i taj je kasnije postao prihvaćen dan za ti svetkovinu u Engleskoj i cijeloj kontinentalnoj Europi. Papa Gregur III, koji je živio u 8. st. je rimsko slavljenje 1. studenog kada je kapelu u vatikanskoj bazilici posvetio "Svim Svetima" toga dana (ali nepoznate godine). Složit ćete se samnom, pretpostavljam, da nam znanja odnosno ponavljanja, nikada nije previše.

Razmišljajući zašto je taj dan postao zapovijedni blagdan, došla sam do zaključka da ljudima uvijek nešto treba nametnuti kako bi se tega i pridržavali, posebice danas, kad u ovoj neprekidnoj teci, žurbi, stalnom pomanjkanju vremena, nemamo vremena niti za žive, a kamoli za mrtve. A kad nešto moramo, onda to i možemo.

Šetajući grobljem, promatrala sam ljude kako vrijedno rade: čiste grobove, kopkaju, peru skupocjene mramorne spomenike, stavljaju cvijeće, pale svijeće, brinu se o onima koji tu leže, više nego što su to radili za njihovih života. Pitam se često da li se mi to sada iskupljujemo za svu onu nepravdu koju smo nekome napravili, da li to radimo zato što to rade i drugi, ili to stvarno radimo sa srcem i dušom. Mislim da su motivi različiti, kao i ljudi.

Prisjetila sam se običaja u Meksiku, gdje se toga dana na groblje donose hrpe hrane i pića, i uz obvezatnu glazbu, nastaju prave fešte. Čak se i kolači prave u obliku lubanja i ljesova, a sve to u čast pokojnika. A Meksikanci spadaju u najveće katolike svijeta.

Pade mi na pamet i jedan epitaf kojega sam davno čula. Kažu da na nekom grobu piše:

"U ovom grobu moja žena leži, leži i reži,
putniče bježi, jer ako skoči, iskopat će ti oči."

Shvatite ga kao i ja, duhovitim, a ne neukusnim. Štih šate nam i u najtužnijim trenucima dobro dođe. Zašto sam to napisala? Zato što mislim kako bi bilo lijepo živjeti kad bi barem polovicu pozornosti i poštovanja koje iskazujemo onima kojih više nema među nama, darovali živima koje svakodnevno susrećemo, koji nas okružuju, čiju patnju osjećamo, a siromaštvo vidimo. I sve ostaje na tome. Ne kažem, generalno, ali ipak.

Kad bi primjerice, i ova naša vlast, bivša i sadašnja, koja se je klela i još uvijek se kune, kako se brine o svom narodu, o njegovu boljitku, kako mu želi dati i stvoriti mir i blagostanje, barem u jednom malom postotku tako i postupala, život bi u Lijepoj našoj bio ugodniji i sretniji. Nažalost, u ovi posljednjih desetak godina bili smo svjedoci nepravde, nestanka solidarnosti sa najsiriomašnjima, bolesnima, nemoćnima, nezaposlenima. Raslojavanje društva bilo je iz dana u dan, iz godine u godinu sve dublje, razlike između dobrostojećih i onih koji preživljavaju sve veće.

Iz novog Zakona o radu, koji se priprema i trebao bi stupiti na snagu početkom godine i tako nikako zaštićeni radnici, postat će još ugroženiji i nezaštićeniji. Sit gladnom jednostvno ne vjeruje. A sjetimo se samo koliko je vremena utrošeno na jedan Zakon o pravima i dužnostima dužnosnika, kojim su sebe i prije, kao i sada, zaštitili kao ličke medvjede. Tako sam pročitala danas jedan paralelni prikaz kojega je izradio Savez samostalnih sindikata (znate, nisu ni oni ništa bolji, i oni su priča za sebe), pod nazivom: "Što imaju zastupnici, a što hrvatski radnici?" Rezultati su, bez obzira na "rezanje" prava zastupnika i ostalih, poražavajući.

Prosječno primanje zastupnika iznosi 13.634 kuna, a radnika 3.398 kn, uz napomenu da bi te radničke plaće bile daleko niže kad se tu ne bi uhtrajala i visoka primanja zastupnika i ostalih javnih djelatnika i svih ostalih po raznim institucijama, izmišljenim poduzećima, bogomdanih prodavača pameti, velikih menadera, sindikalista i sl. Otkazni rok za radnike traje od 15 dana do 6 mjeseci (pouzdamo znam da ga uglavnom u privatnim poduzećima, a gro je takvih, niti nema), a za zastupnike punu godinu dana! Za to vrijeme radnik dobiva prosječnu plaću (obično nikakvu), a zastupnik punu plaću (uz neke finese). Prosječna mirovina radnika (opet uz gornju napomenu - zbog mijčanja jabuka i krušaka, odnosno zelja i mesa - sama) iznosi 1.661 kunu, a zastupnika 7.700 kuna i tako redom, da ne nabrajam. Neću ni spominjati sve stegovne mjere kojima se radnici mogu kazniti.

Za naš saborske zastupnike ne postoji čak ni novčana kazna kao u

mnogim zemljama, gdje se neodgovorni zastupnici tako kažnjavaju. Bilo bi žalosno, da nije bez bezobrazno, gledati našu sabornicu, kako u uredovno vrijeme zasjedanja Hrvatskog sabora, zjapi prazna, a predsjedavajući muku muči kako sabrati zastupnike i skupiti kvorum pri donošenju nekih odluka. A gospoda za to vrijeme sjede u saborskom restoranu, "šalaba-zaju" gradom ili ih jednostavno - nema.

I sada slijedi nastavak sapunice sa glavnim glumcem ministrom Čačićem. (Drugi glavni glumac serijala više nije u igri neposredno, samo posredno) Gospodin Čačić je, brancei gdu. Pusić, povrijedio naše časne zastupnike izjavom da je "Sabor prirodna sredina za prostakluk." I nakon cijele zavrzlamе oko traženja njegove smjene, ministar se ispričao na sljedeći način: "Ispričavam se svim uvažanim i časnim zastupnicima Hrvatskog sabora, ukoliko su se osjetili pogođeni mojom izjavom." Možda se neki od vas, dragi čitatelji, sjećaju Churchillove izjave kada je povrijedio članove britanskog parlamenta rekavši da su "polovica zastupnika budale". Njegova isprika je glasila: "Ispričavam se zbog svoje izjave, jer pola zastupnika nisu budale." Usporedba je sasvim slučajna.

Bilo kako bilo, ministar Čačić je ostao u Vladi, barem je tako odlučila petorka, ali će se pitanje povjerenja ipak staviti na dnevni red sljedećeg zasjedanja.

Ali tu ispričama nije kraj. Saborskim zastupnicima se nedavno morao ispričati ministar Lučin, nakon što je glasnogovornica MUP-a Zinka Badrić (zaradivši ukor) izjavila da su se pripremajući Zakon o cestovnom prometu znali našaliti, razmišljajući treba li staviti 0,5 promila kao maksimalnu granicu alkohola u krvi ili 0,0 što imaju neke zemlje, zaključili da bi to bio Sizifov posao, jer u Hrvatskom saboru zrak nije ispod 0,5%. Možete misliti kakva je buka nastala, a notorna je činjenica da neki sabornici "šljokaju" i iznad vlastitih mogućnosti, što se lijepo može vidjeti na našoj dalekovidnici, a pročitala sam u našem tisku da se je netko od časnih zastupnika čak i upiško.

Često mislim ako bi se netko nekome trebao ispričati onda bi se dobar dio zastupnika trebao ispričati hrvatskom narodu i to ne samo jednom, već svakodnevno, dok im mandat ne istekne, budući da neprekidno svojim ponašanjem, neodgovornim radom, bahatošću vrijeđaju one koji su ih izabrali i zahvaljujući kojima su dospjeli do tako časne institucije kakav je Hrvatski sabor.

Na pomolu je i nova "sapunica" koja će ponovno zasjeniti one od životnog značaja gospodarske i socijalne probleme. Naime, MUP je ovih dana predao Državnom arhivu više od 38 tisuća dosjeka što SDS-a SR Hrvatske, što SZUP-a. Među 650 spomih iz vremena HDZ-a čak 120 se odnosi na novinare. I dok, recimo, između ostalih dr. Ivo Sanader smatra otvaranje dosjeka politikanstvom, javnost misli da je istraga o dosjeima nužna, posebice zato što je ministar Lučin izjavio da su politički dosjei bivše vlasti jednostavno nestali, mnogo ih je uništeno, a mnogo ih je završilo u privatnim zbirkama, o čemu već i vrapci znaju.

Ivo Puhanić, glavni urednik Nacionala, užasnut je izjavom bivšeg ministra Penića, koji sada izjavljuje da je novinare prisluškivao po nalogu (nije rekao čijem), pa smatra da bi Penić trebalo strpati u zatvor, barem na 6 mjeseci. Sjećam se kao da je bilo jučer, kada je Penić javno rekao da nema prisluškivanja, osim u slučaju ugrožavanja nacionalne sigurnosti od strane problematičnih osoba. Na temelju čije procjene je netko mogao biti "problematična osoba", ili još teže "unutarnji neprijatelj"?

Gradani će moći dobiti svoje dosjee samo na uvid, uz pismenu obvezu da o sadržaju istih neće javno govoriti, a dosje će se poslije toga uništiti. Zvuči nevjerovatno, ali je istinito, jer kad se sav taj podlim načinom prikupljen prijava već spalj, nestat će dokazni materijal, a bez dokaza nema ni krivnje.

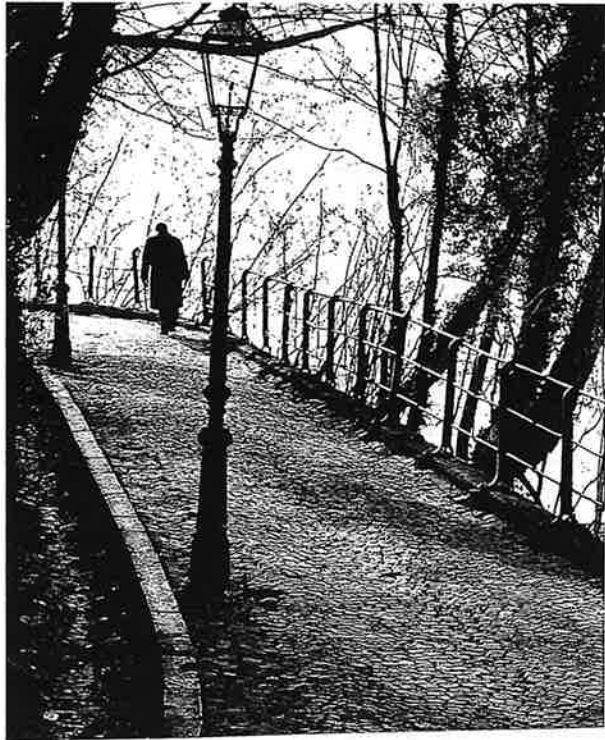
Međutim, sve brige i nedaće nisu spriječile Hrvate da noćas zapjevaju "Zdravo bačvo, svih milosti puna" i tako uz peharček i pečenu gusku proslave jedan od najveselijih i najomiljenijih blagdana, pučkog zaštitnika vina i mošta Sv. Martina, zaboravljajući na preporuku MUP-a, koji je nekako izračunao da svaki "vinoljubac" može popiti 1 gemišt svakih 90 minuta i tako ostati "u normali".

I tako u sitne jutarnje sate krivuda ulicom abutnhus pun veselih Zagoraca, i na semaforu prode crveno svjetlo. Zaustavi ga policajac, ude u autobus i kaže: "Prešli ste na crveno!" "Je, kad nam je nestalo beloga!", spremno odgovore putnici - a meni je nestalo papira.

Srdačno vaša,

Marina

Stari kandelaber

Stari kandelaber u Zagrebu

Pozivam Vas prijatelji na šetnju Vašim i mojim gradom Zagrebom. Ne pjevam samo za Tebe, moj prijatelju koji si rođen u mome gradu, već za sve one koji vole najljepši grad na ovome svijetu, naš predragi Zagreb.

Krenimo polako na Grič, na Gornji grad... Spušta se sumrak i tek titraj starinskih plinskih svjetiljki osvjetljuje uličice. Stojim pred starim kandelabrom, stojim i razgovaram s njime:

"Kaj se skrivaš vu toj magli kak da se bojiš, pak već prek stotin leta kandelaber tu stojiš, zrušili su tvoju braću tam vu Dolnjem gradu, ti si ostal tu na Griču samo za paradu. Sećam te se još od onda, dok sam bil još mali, još od onda dok za javnu rasvetu mi nismo znali. Ma gde su bile neon sve te cevi, kad si ti diskretno svetlil dnevi pa i dnevi.

....*Slatke tajne ti si skrival,*
čiz diskretno namigival,
videl puno lepih stvari,
o moj dragi kandelaber stari....

Tu pod tvojim čim stupom puno put sem rendes imal, kaj ja delam, će se ljubim - nisi se zanimal, Kolko put sam tu pod lampom rekel da ju volim i da za njenu ljubav od svega srca molim. Kad sam štel da si pogledam njene lepe oči, jedino pod tvojim lučem to videt je bilo moći.

....*Slatke tajne ti si skrival,*
čiz diskretno namigival,
videl puno lepih stvari,
o moj dragi kandelaber stari....

Kulko put sem v zimski noći čekal tu i stajal, skakal z noge sve na nogu, okol tebe se sprehaļ, Kad ni došla, s tobom sam se tiho razgovaral, da ne prejdem, da još čekam stalno si me nagovaral. Kad je ona ipak došla, ti si se nasmiļal, da nas nigdo videl ne bi, sve si slabše sijal...

....*Slatke tajne ti si skrival,*
čiz diskretno namigival,
videl puno tak lepih stvari,
o moj dragi kandelaber stari....

Pa i sad se puno puta do tebe otpravim, da se seg prošlog setim i da te pozdravim. Pogotovo kada noge neće da me služe, onda se najrajše primim za te, stari družo, O kak smo već stari sada! I ti si se nakrivil, ti si isto kak i ja, puno tog preživil. Ti si isto kak i ja, jako se zmršavil, Već je skoro na nas dva saki zaboravil. Skoro buj, gleč i mene, strpali u jamu, a i tebe, ja ti velim, hitili med staru kramu. Danas tebe samo znaju tvoji stari znanci, gornjogradski baš svi cucki i vražji pijanci. Drugi nigdo već se na te niti ne obrne, tak ti, eto, se prolazi, saka luč se fitne.

...*Slatke tajne ti si skrival,*
čiz diskretno namigival,
videl puno najlepših stvari,
zagrebački kandelaber stari
...*Videl puno tak lepih stvari,*
zbogom dragi kandelaber stari.....

Sa vrpce "Prošetajte samnom našim zavičajem",
produkcija Adria artists of Canada. Vrpce možete
kupiti u Generalturistu.

Promocija CD Jelene Kuliš-Đoja

U subotu 10. studenog novo otvoreni restoran "Risto Bravo" u Mississaugi bio je mjesto veselja, druženja, pjesme i susreta starih prijatelja, ali i novih poznanstava. Svi okupljeni su došli na promociju novog, četvrtog po redu CD Jelene Kuliš-Đoja. Ova naša Hrvatica iz Bosne ponosne nije toliko poznata ovdje u našim krugovima, ali zapitajte mnoge izbjeglice iz Bosne i svatko od njih znat će tko je Jelena. Rodena u Kreševu, u hrvatskoj muzičkoj obitelji, živjela je u Sarajevu prije dolaska u Kanadu 1992.godine. Dok je živjela tamo, dva puta je predstavljala TV Sarajevo za Pjesmu Eurovizije.

Jelena je oduševila prisutne svojim izvrsnim glasom i nastupom koji je dokazao da pred sobom imamoiskusnu estradnu umjetnicu. Uz pratnju Tihomira redale su se pjesme zabavne i narodne, a publika se pridružila tome slavlju glazbe.

Njen novi CD ima izbor poznatih bosanskih pjesama, pa bi bilo lijepo slušati jednu od tih pjesama i na našim radio stanicama ovdje u našoj sredini. Za Vašu obavijest, radio "Zvuci Hrvatske" su predstavili par pjesama, i zaista su interesantne. Želite li kupiti Cd obratite se na 905-812-3843.

Posluga i vlasnici restorana, Marica Belan i Drago Halužan učinili su također da je atmosfera bila ugodna i domaća, a o hrani da i ne govorim - majstori svog zanata. Uredništvo HRVATSKE ISKRE želi dobrodošlicu novom hrvatskom restoranu!

Čestitam organizatorima, restoranu "Risto Bravo" kao i Jeleni na tako lijepoj i ugodnoj večeri, te sve najbolje sa CD-om. (BM)

Jelena Đoja i Tihomir u pjesmi

Vladimir Vidrić

Zagreb, 30. 04. 1875 - Stenjevec, 29. 09. 1909

Maturirao je 1892. u Zagrebu, te iste godine otišao u Prag, gdje će do 1893. godine studirati pravo. Studij nastavlja u Zagrebu, koji napušta 1895. godine, nakon što je, kao nositelj studentske zastave, odnosno predvodnik prosvjeda održanog povodom dolaska Franje I. Josipa (16. 10. 1895), bio osuđen na četiri mjeseca zatvora. Zatim odlazi u Graz i Beč, gdje je diplomirao, te 1903. godine doktorirao pravo. Nakon što je odbio ponudenu katedru rimskog prava, vratio se u Zagreb, gdje se neko vrijeme bavio odvjetništvom. Od tada se aktivno bavio književnošću, dok se usprkos očekivanjima nikada nije u potpunosti politički angažirao. Prvi znakovi Vidrićeve psihičke bolesti, od koje će i umrijeti, javljaju se već u vrijeme njegovog boravka u Beču.

Iako je kao gimnazijalac u učeničkom listu *Lovor* objavio svoje stihove, Vidrićevim predstavljanjem književnoj publici obično se smatra objavljivanje pjesme *Boni mores* (Vienac, 1896). Za života je objavio, u vlastitoj nakladi, jednu zbirku pjesama (*Pjesme*, 1907) sastavljenu od pjesama objavljenih po brojnim časopisima (*Vienac*, *Mladost*, *Savremenik* i dr.). Riječ je o zbirci koja sadrži glavninu Vidrićevih pjesama, kojih je ukupno 40-ak. Broj Vidrićevih stihova, kao i njegova rukopisna ostavština, opovrgavaju svojevrsnu legendu prema kojoj je Vidrić svoje pjesme sastavljao s izuzetnom lakoćom improvizirajući u trenucima zanosa. Riječ je o lirici, neopterećenoj formom i sadržajem, čiji je osnovni naglasak na impresiji, te na skrivenost lirskog subjekta nerijetko uklopljenog historijski i mitski svijet pjesme. Njegova slikarski intonirana lirika varira raznovrsne motive, među kojima prevladavaju oni preuzeti iz biblijske i antičke tradicije. Kao izraziti modernist Vidrić je u svoj lirici spajao gotovo nespojivo, ljubav i smrt, radost i patnju i sl., tvoreći pjesnički opus koji se smatra vrhuncem hrvatske moderne.

POMONA

Na balkonu vile herkulanske
Prazni žarke kapljice kampanske
Starac Marcus Antoninus Drusus;
Za gracije - kako je već usus.

Sunce pali. Baš ispod balkona
U sjenici kćerka mu Pomona
Iz prikrajka kradom pogledava
Na herkulaska leđa roba Clava.

Do naslona njena crn se koči,
Svoje crne oči snatreć toči,
A lepezu grčku tužno vije,
Trzaju mu ruke obadvije.

Tu će otac dobrodušnim tonom:
"Što mi radiš, kćerco, pod balkonom?"
A ona se zaklanja do zida:
"Čitam, veli, stihe od Ovida."

Sluša kćerka. Otac ne silazi.
"Kako tebi podnevo prolazi?"
Brzo tada za uzvrat će ona.
"Čitam, veli, knjigu od Catona."

A kad bi se našla dobra duša
Da i roba pita i sasluša,
Taj bi reko: "Od tuge pogibam,
Moje srce leti k libijskim kolibam."

PEJZAŽ

U travi se žute cvjetovi
I zuje zlaćane pčele,
Za sjenatim onim stablima
Krupni se oblaci bijele.

I nebo se plavi visoko
Kud nečujno laste plove; -
Pod brijegom iz crvenih krovova
Podnevno zvono zove.

A dalje iza tih krovova
Zlatno se polje stere
Valovito, mirmo i spokojno -
I s huma se k humu vere...

ADIEU

O moja je leđa lagano
Kucnula mandolina
I moj se je kaput raskrio.
Purpurna pomrčina
Moje je vjeđe prekrila
Od sunca, vjetra i vina.

A moja se ruka ganula
Koja pjesmice sklada,
Svijetlu je suzu utrla
Što mi sa zjenâ pada.
- Tako silazim, gospojo,
Stubama tvogjega grada.

HBZ, Odsjek #515, zajednička slika sa veleposlanikom gosp.
Andrijom Jakovčevićem i gostima iz Hrvatske

Sv. Juraj, Hamilton: Dubravka Gezić, Ana
Skradski, Ana Peričak i Mira Draganić

Novi CD "Za križem"

Jedna dobra vijest. Nakon višemjesečnih pregovora potpisan je ugovor između američke kompanije Nenad Bach Music Ltd i francuske firme ARCANA o svjetskoj publikaciji i distribuciji CD-a korizmenih napjeva sa otoka Hvara "Za križem". Izvođači su pjevači iz crkva Sv. Stjepana i Sv. Duha (Stari Grad i Vrbanj). CD će se pojaviti na proljeće u novom luksuznom izdanju na pet jezika (engleski, francuski, talijanski, njemački i hrvatski). Ovo je po prvi put da se autohtona hrvatska glazba

pojavljuje u distribuciji na svjetskom tržištu. Premijerno predstavljanje albuma će biti u Cannesu (Francuska) na festivalu MIDEM u siječnju 2002. Hvarani su održali koncerte u manje od godinu dana u sva tri svjetska centra (London, Pariz, New York). Poželimo Hvaranima sreću.

Naslov za englesko govorno područje će biti "Following the Cross" THE PHAROS' CANTORS, a za francusko: LES CHANTRES DE PHAROS

Potpisuju: Produced by Nenad Bach; Engineered by John Holbrook
Executive producer: Vedran Deletis, Charlotte & Michel Bernstein Éditeurs
distributed by CROWN (Croatian World Net)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15.XI. 2001.

Bob Galamaga: I was honoured to be a part of it.....

Every day we meet different people. Some just pass by us, some touch us and leave an imprint forever in our lives. Such a person is certainly Mr. Bob Galamaga, gentleman in every sense of the word, excellent human being, my friend, if I can even use this expression. I met Mr. Galamaga few years ago at DORA's golf tournament, then at some other social functions, we had few conversations, few laughs - that was all. But this year I spent few days with him in Zagreb at DORA celebration in Croatia. This year I had a chance to meet real Mr. Galamaga. I watched him at the round table conference, where he could not understand a word, yet his attention never wavered; we went on the trip where he enjoyed every minute of it immensely, but most of all I listened to his animated conversations with many people around him. Although he does not speak Croatian, he "managed" to talk to everyone around him, he welcomed each and everyone to his table with his warm smile, but most of all, what touched me the most, were his eyes when the speaker on the stage at the HNK read a letter that was written by a child from Vukovar. His eyes were bright with tears and emotions. Then, at that moment, in Zagreb I decided to talk to him in Toronto a little bit about him and his work, and here, I am very happy to say, is our conversation:

Who are you, Mr. Galamaga?

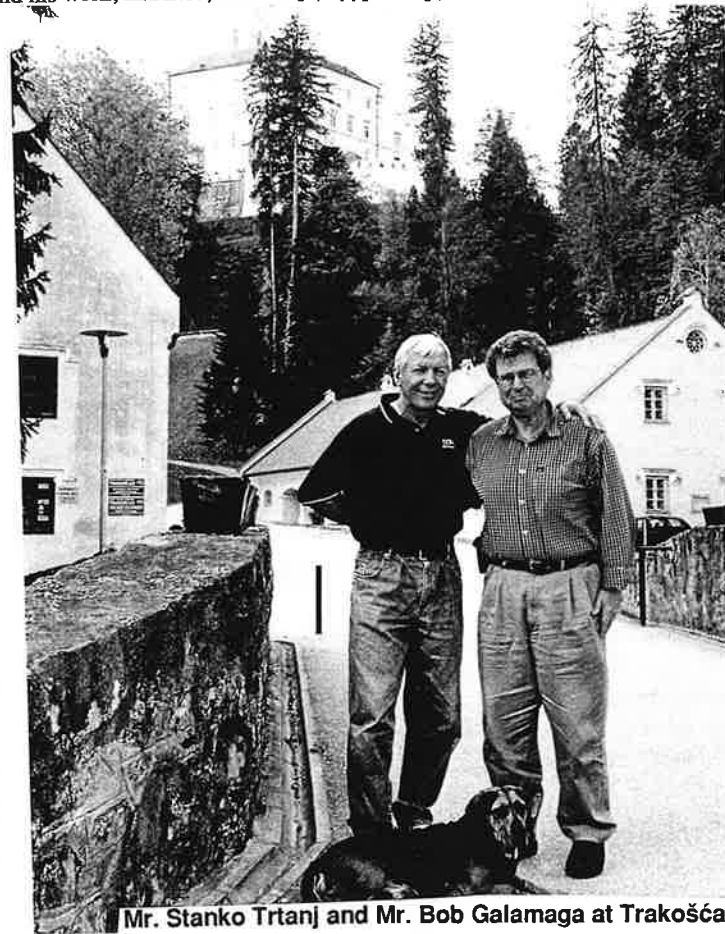
I am 55. A Canadian-Ukrainian, who was born in a refugee camp, in Germany at the end of WW2. I arrived in Canada, along with my father, mother, and sister in 1950. My father died five years later, leaving us with no means of support. My mother took two jobs, and I went to work, at the age of ten, for a local grocer. I learned very quickly that if I wanted something all I had to do was work, earn money, save it, and I could have what I want. I was fortunate to be in Canada. I have always had a positive attitude to life, and believe in rewarding people for their hard efforts. I attended Ryerson and York University. I did not complete my studies, as I got married and went to work. I have continued with courses in business and management until the present time. Today I am a partner with Stanko Trtanj. We own Modern Age Plastics Inc. With 50 employees, we are a leader in the design and Manufacture of displays and signage. We are very people and community oriented.

Q. When did you realize how it is to be involved in the community?

I think I've always been involved. Because I didn't have a father I was very fortunate to have adults, such as my teachers, who took an interest in me. I was involved in community affairs, first through my school, then when I was 15 years old, I volunteered with the YMCA, working with them, on programs for troubled youth and children. At university I was also involved with the Red Cross. It never occurred to me not to participate.

What brought you to DORA and work with Croatian children and how do you look at your work in DORA?

When all the problems started in the former Yugoslavia, my partner, who is Croatian, and a close friend, was very involved in supporting the Croatian community, and the Croatian cause. Of course I was very aware of all the problems and what was happening. We were looking for some tangible way to help. We wanted to help. I am speaking for most of the Canadians I knew. Everybody felt helpless. We were saying: "Why don't they do something? Why are they allowing all these bad things to take place?" We felt helpless, and we wanted to do something. When DORA came along, to help the children whose parents were severely injured, or were killed in the war we felt that, helping through Dora was a non-political way to help people. To really help, to do it on a personal level. Our company, and also our wives' company, as well as other people were sponsoring individual children. Stan and I were looking to do more. We were at a golf tournament, discussed it, and said: "Let's have a golf tournament!" We threw it together in four or five weeks, had about 80 people, many of them were not Croatians. We raised enough money for 12 kids. All the people enjoyed themselves and asked about next year. They were happy to contribute. We all knew where the money was going - to specific children. Stan went to Croatia and checked DORA out very thoroughly. We knew 100% of the money for the child, went to the child. It wasn't a matter of 10%, like some other charities. We knew that all the money went to a good cause. This hands-on cause was good, and the people around us, our business compatriots who weren't Croatians, (at least half of the people involved were not Croatian), were very happy to participate in this way. They always looked forward to the following year, so the tournament grew. We now support 25 kids each year. We keep a small emergency fund on hand so we can help in emergencies. One child needed to go to Jerusalem for some special treatments, and who was going to pay for this? We contributed some money, along with others. That's the idea, it is ongoing and people are happy to participate, it's not perceived as a government or political thing - it's people helping children. I am very

Mr. Stanko Trtanj and Mr. Bob Galamaga at Trakošćan

happy to be a part of it. I consider it an honor to be part of it. This is our tenth year of work, and the number of children that we help has grown. We are also very careful not to under take too much, so that we do not jeopardize the children that we presently support. We want to make sure that we maintain the quality of our tournament. Other people that did not maintain the quality of their tournaments are not around any more. We made a long-term commitment. We said: Okay,

we want to help these kids right through the next few years. It's easy to be nice this year, but now that the war is over, these kids still need our help. Their parents did not come back from the war.

Q. You just came back from DORA's celebration. What did it mean to you?

It was very important. Although Stanko was meeting and seeing the kids and the people involved in DORA none of us had. I think charity has to be personal. All too often it's easy to write a cheque and forget about whom it's for. You need to see the kids, you need to see the people who are working and doing these wonderful things for these children. As for me, it's strengthened how I feel about Dora and the wonderful work that they are doing. I felt proud, and honored to be a part of it. It was a wonderful thing to actually meet the people who are working so hard in the main office of DORA, and to talk with some of the children. The Dora people have very limited resources, nothing to speak of, and yet they are doing these things. They could be out trying to make more money in business. I am sure there are opportunities for them, since these are bright people. It reinforces what we need to do

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15. XI. 2001.

Stranica 13

here. We need to continue to help; we need to continue to make sure we push forward. What I found very important was to find out a little bit more about, for instance, Mrs. Granic. I think that a lot of people felt that this was sort of a personal thing for her. She gets nothing out of this, and I guess people had attached to her some of the problems that were attached to certain other charities. It's important for people to know that DORA is not a political thing, it's not a part of any political party, and almost all the money goes to the kids to help. Seeing this only reinforces our decision to go forward with our support.

Q. Did you feel that DORA was a shelter to these children?

It certainly was a shelter for them. Mr. Draganjac and I went on a walking tour with one of DORA's kids, young Marijana. She took us on a walking tour of old Zagreb. We talked with her about her situation. Here was someone who was helped for ten years by DORA, and she has now just finished teacher's college, is now going to work, as a teacher. She couldn't have done it without DORA. It wasn't just her that got helped, but also the family around her. Yes, it was that moral support that was helping, just as much as the money.

Q. And at the end, this was your first visit to Croatia. Tell us a little bit about your visit and how you feel after this visit.

Well, I can probably say it in three words: wonderful!, wonderful!, wonderful! The country is spectacular. Everything was great, but most important, were the people: the people were wonderful. Interacting with them was exciting, seeing the joy for life they have, the kindness they show and the consideration for someone who did not speak the language, didn't know all the customs (I probably did some booboos along the way) - but my total impression really was wonderful. I would go back tomorrow, and I will. More people have to know about Croatia. Friends of mine also visited Dalmacija, and its coast, and have told me that some of this area is probably the most beautiful in the world, and they have traveled all over the world! We will be back to explore, to visit. But most important to meet the people. They are wonderful. What I did notice, before I left for Croatia was that a lot of the Croatians that I talked to were very negative about their home-land. They would go home to Croatia, and come back complaining about the problems there. They were trying to say, that over there, things should be like Toronto, like Canada. Well, its' not Canada. Croatia has a way to go. They don't have money and resources. They have however accomplished a lot. I feel that they are on the verge

Young DORA's guide Marijana and Mr. Joe Draganjac in Zagreb

of a renaissance. It will be very interesting to see over the next five or ten years what develops there. I think that Croatia will define its place in the world. It's going to be a very nice place to live in, and to visit.

Now, at the end, let me thank Mr. Galamaga for this most enjoyable conversation that we had one morning in his office, and the result was - this interview. I don't think I could add anything to the above - since everything was said - except, perhaps: thank you Mr. Galamaga, for what you did for our children. When a Croat works so much for Croatia, we compliment him, and sometimes even wonder how long will he work. In the case of Mr. Galamaga, and all DORA crew - they are here to stay, since, as he said in his interview: "We made a long term commitment. Their parents did not come back from the war." Well said.

Interviewer V. Krcmar

Preslik karte za HNK, proslava DORE

V.I.S. Domovina u Croatia banquet hall-u, Večera za Bosiljevo

Završetak "Hello Toronto-ovdje Zagreb"

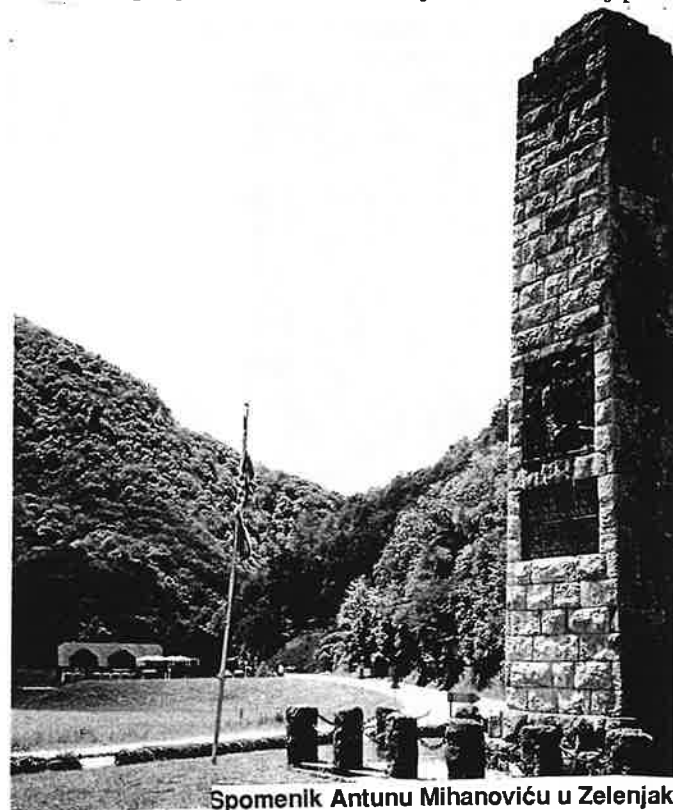
stranaka, postupak je koji podsjeća na komunistički režim koji skoro cijelo stoljeće crkvu proglašavao neprijateljem naroda i režima. To će svakako režimskim novinarima dati poticaja za nastavak ciničkih ruganja i bijesnih napada na crkvu i biskupe, što uostalom traje već dulje vrijeme i u genezi je svakog komunizma, pa i ovog našeg recikliranog. Sve je to doista moralno vrlo bijedno, jer ova vlast u dvije godine nije ništa drugo uspjela učiniti osim poništiti ono što je bilo dobro i ugroziti ono malo dobrog što je još preostalo.

Damir Borovčak

Mojim očima (i srcem).....

Ovih dana sam zahvaljujući dobroj duši, prijatelju, suradniku HRVATSKE ISKRE, gosp. Damiru Borovčaku vidjela ono što bi svaki Hrvat po momemu trebao vidjeti - mjesto gdje je napisana hrvatska himna. I prije nego prijedem na taj poseban doživljaj, koji me je gotovo potresao zbog ljepote pejzaža, dozvolite mi da vam ispričam kako sam se opirala pozivu gosp. Borovčaka na put po Hrvatskom Zagorju. Uvijek je nešto bilo važnije. Ove godine prije odlaska za Hrvatsku dobila sam kovertu sa tri slike i kratkim pisamcem gosp. Borovčaka, u kojem me je obavijestio kako će me provesti krajem Hrvatske na priloženim slikama. Već tada mi je upravo dah stao pred onim što me čekalo, a da sam znala što ću vidjeti u tih dva dana šetnje po Hrvatskom Zagorju, vjerujte mi, već bih odavno otišla. No, svatko ima svoju kaznu za vlastitu glupost - moja je što sam bolje "upoznala" našeg Antuna pl. Mihanovića tek ovog listopada - a mogla sam to obaviti već mnogo ranije!

Prošla sam putevima našeg pisca hrvatske himne gosp. Mihanovića! Ova rečenica je toliko nabijena emocijama toga dana da je gotovo nemoguće izreći kako sam se osjećala nakon tog prelijepog jesenjeg dana kad smo šetali gosp. Borovčak i ja stazama Mihanovića. Kad me sad netko pita o hrvatskoj himni, Lijepoj našoj, mogu vam samo reći kako uopće nisam iznenađena da je ta prelijepa pjesma ljubavi prema domovini napisana baš na tom mjestu Hrvatskog Zagorja, u Zelenjaku, tamo gdje Sutla vijuga među vrbama i brezama, a oko nje je zelenilo čija ljepota dah oduzi-ma. Tamo je naslikan i "Gundulićev san", poznatog slikara Otona Ivekovića koji je živio i stvarao nedaleko odavde, u Velikom Taboru. Nad tim zelenilom, beskrajnim drvećem i livadama, i rijekom Sutlom nadvio se brijeg, a visoko na brijegu nalazi se Risvica, mjesto i vidikovac, u kojoj je barokna crkvice Gospe Snježne. Stajala sam na brijegu pored te stare crkvice, u kojoj još i danas postoje stare orgulje, prekrasan stari oltar, u kojoj se izgleda mise ne služe baš prečesto, no obnavlja se krov, pa ima izgleda za pun život te stare crkvice - stajala sam i gledala naše Zagorje - vjerojatno na mjestu gdje je stajao i Mihanović i uživala, jer takav pogled ne nalazi se često: predamnom su bili i brežuljci, i livade i kućice, i vinogradi i sve se je to talasalo i prelijevalo na suncu u svim nijansama zelenila i ljepote.

Spomenik Antunu Mihanoviću u Zelenjaku

Kad pjevam hrvatsku himnu, koji puta u grlu mi se nešto skupi i ne dozvoljava glasu izaći iz grla, no od sada to će možda biti i češće, jer sam "upoznala" pjesnika koji je toliko volio svoju domovinu da ju je opjevao umjetničkim riječima, neponovljivom ljepotom i niti jedan dio domovine nije bio zaboravljen. Netko će se vjerojatno i začuditi tome, jer u vrijeme Mihanovića, putovanja običnome smrtniku nisu bila lagana. No, Mihanovi-

vić nije bio običan čovjek, već veletrgovac vinom, koji je proputovao Hrvatskom širom i poprijeko, i tako upoznao sve dijelove svoje zemlje, i uživao u svakom toliko da ga je svojom umješnošću prenio u stih pjesme koja u svakome od nas budi posebne osjećaje. Kad danas razmišljam o Mihanoviću, pjesniku koji je rođen 10. lipnja 1766. u Zagrebu, živio u Hrvatskom Zagorju, putovao cijelom Hrvatskom, vodio posao tako uspješno da su se, zahvaljujući samo njemu, na bečkom dvoru pila južno-dalmatinska vina, a najviše voljelo crveno dalmatinsko vino iz okolice Šibenika, "Babić". No, nije on snabdijevao samo bečki dvor hrvatskim vinima, već u njegovo vrijeme ta vina prešla su i ocean, i bačve hrvatskih vina završavale su čak i u Argentini. Pitate li prosječnog Hrvata što zna o Mihanoviću, sjetit će se samo himne, dok ovaj drugi posao, veletrgovina vinom, koji je preko svoje vrlo uspješne i daleko poznate firme "Mihanović" radio, gotovo je nepoznat Hrvatima.

No, vratimo se himni i Mihanoviću. Šetali smo svuda gdje god smo mogli "sresti" Mihanovića, ili nekog od njegove obitelji. Tako smo prošli kroz groblje crkvice Sv. Tri Kralja, kraj koje je zakopana njegova majka i produžili dalje u dvorac Mihanović.

Kad smo kod dvoraca, samo jedna mala informacija: u Hrvatskom Zagorju ima 80 dvoraca i 260 crkvenih sakralnih objekata posebne ljepote. Ova informacija je za mene zapanjujuća, jer stalno slušamo o dvorcima Francuske, Njemačke i slično - a mi imamo takovo blago, nažalost, uglavnom u lošem stanju, osim par iznimaka. Dvorac Mihanović u Tuheljskim toplicama je jedan od takovih iznimaka - u dobrom je stanju. Restauriran je, postoji i restoran, a okolica je posebna, upravo takova da poziva čovjeka umjetničkog duha na pisanje ili slikanje. Sjedili smo pred dvorcem Mihanović gosp. Borovčak i ja i uživali u dobrom jelu, u pogledu na selo, drveće, kupališta, gorice.... Sjedili smo vjerojatno upravo tamo gdje je u sjeni ogromnog hrasta sjedio i naš pjesnik Mihanović dok je popravljao himnu i dotjerivao je do savršenstva.

I krenuli smo i dalje putem Mihanovića, prema njegovu grobu u Klanjcu. Tamo sam zastala u prvom času žalosna, jer izgleda mi kako Klanjčani ne štiju svoje slavne pretke. Tamo u parku, u prekrasnom zelenilu gdje bi trebalo biti svratište svakog Hrvata, nalaze se dva groba slavni: Antuna pl. Mihanovića i slikara Otona Ivekovića. Nažalost, niti jedan grob nije ureden, dapače - daleko je od toga! I koliko god da mi je bilo teško stajati kraj ta tri groba naših velikana, duša mi je ipak bila nekako smirena, jer, ako ništa drugo, naš Mihanović, koji je umro 14. studenog 1861 g. spava u ljepoti slobodne domovine, u prekrasnom parku, gdje je uzvišen mir i tišina, pjev ptica i ljepota prirode, koju nitko osim njega ne može emotivno opisati. No, pitanje je što će se dogoditi 14. studenog ove godine kada će biti 140. obljetnica pjesnikove smrti - hoće li se itko od gradskih otaca sjetiti kako je potrebno urediti grob jednog od najvećih sinova Hrvatske?

Rekla sam puno puta, kako nema na svijetu narod koji toliko voli svoju domovinu, da je čak ljepote zemlje u kojoj se je rodio i za koju su mnogi umirali, opjevao u stihovima himne. I koliko god neki smatraju kako je važno biti jak i slavan i moćan, i ti narodi opjevali su svoju želju za svim tim kvalitetama u himnama koje često čujemo oko sebe, ja sam osobno duboko zahvalna pjesniku Antunu pl. Mihanoviću na uzvišenoj pjesmi koja nam suze donosi na oči i ljubav u srce.

I kako rekoh na samom početku, opirala sam se ovom putu dvije godine! Čovjek griješi - "mišlju, djelom i propustom" - ovo treće sigurno se je odnosilo na mene. Kad smo se vratili u Zagreb i došla sam u svoj stan, u meni je bio upravo nemir, jer ono što sam vidjela i doživjela je nezaboravno. Iako sam zahvalila gosp. Borovčaku nekoliko puta tog dana, iskorištavam i ovu priliku kako bih mu rekla da mi je tog dana dao nešto što će biti dio mene zauvijek, baš kao što je i hrvatska himna i sve ono što opisuje Mihanović u svojoj prekrasnoj odi domovini Hrvatskoj dio svih nas.

Valentina

Pretplatite se na HRVATSKU ISKRU

Through the Triumphal Arch of the Sergi one enters Sergi Street, the busiest street in the old part of the town. Clerisseau Street leads to the Dante Square, where a 15th-century Gothic church, reconstructed on several occasions, stands. Flacius Street leads to the Byzantine memorial chapel from the 6th century, which was a part of the collapsed, grandiose basilica Santa Maria Formosa (Canneto), built around AD 556; the marble ornamentation and columns of the basilica were used in the construction of the San Marco Basilica in Venice. In the interior of the chapel, the fragments of the 6th-century mosaics and mural paintings were preserved. From Sergi Street down Matetić Ronjgov Street the way leads to the early mediaeval, now Christian Orthodox church of St. Nicholas, reconstructed in the 13th and 18th centuries; the wooden iconostasis with several Venetian icons dates back to the 16th and 17th centuries. The street called Strmi Uspon sv. Franje Asiškog (Steep Ascent of St. Francis of Assisi) leads to the church of St. Francis from 1314, with a richly decorated Romanesque portal and octagonal Romanesque rose window; the church keeps an engraved polyptych from the end of the 14th century, made under the influence of the Vivarini School, one of the most valuable pieces of the Gothic wooden plastics in Istria. A Gothic cloister with Renaissance adaptations is attached on the church; the cloister and the area in front of the church entrance accommodate stone collection of mediaeval monuments and a collection of copies of mural paintings from Istria. Sergi Street terminates at Forum, which is located on the former Roman forum. The Temple of Augustus (of the goddess Romae and Emperor Augustus) from the 1st century is located on the northern side of the square, on an elevated base, with a portico comprising six Corinthian columns and a closed cella. The Town Hall is near the temple, attached in 1296 to the Roman temple (of Diana); the back of the temple has been preserved. The eastern façade of the Town Hall has rich late Romanesque ornamentation, and the façade facing the square, with a portico (*loggia*) on the ground-floor, was restored in 1653. Kandler Street, passing by the Town Hall, leads to the three-nave cathedral of St. Mary, built in the 5th century, restored in the 15th century and extended in 1640. The main front was built in the Renaissance style. A Roman sarcophagus from the 3rd century is used as the main altar; the floor reveals fragments of the 5th and 6th-century mosaics. The Renaissance south portal was made in 1456. The late Gothic Demartini palace (Kandler Street 12) is not far from the cathedral. From the cathedral a path leads to Kaštel on the top of the hill. Kaštel has four protruding bastions built by the Venetians in 1631; under the Napoleon rule, Kaštel was annexed, and restored in 1830. Today it houses the Historical Museum of Istria.

The Archaeological Museum of Istria was established in 1902. It contains the finds from the area of Istria, the islands of Cres and Lošinj, dating from the antique and early mediaeval periods, as well as a collection of ancient and early mediaeval sculptures. The Museum comprises the following collections: one in the Temple of August (Roman busts), one in Arena (olive growing and viniculture) and the stone collection in the monastery of St. Francis. Kaštel houses the Historical Museum of Istria, founded in 1955. It includes ten-odd collections of various exhibits (documents, photographs, photo-plates, graphics, records).

Tourist Information Tourist association: Ul. M. Laginje 7/III; (Information Centre, Istarska ul. 13)

The first tourist excursions to Pula were recorded at the beginning of the 19th century. Giovanni Carrara, a conservator of antiquities in Pula, guided the sightseeing tours for distinguished personalities and organized groups in 1828. In 1832 Pula was visited by the Austrian emperor Ferdinand I. The first tourist guide on Pula (Cenni al forestiero che visita Pola - Tips for a Foreigner Visiting Pula), published by the Austrian Lloyd from Trieste, compiled by Pietro Kandler, was printed in 1845. The first public beach, *Bagno Polese*, for the citizens and tourists, located between the islet of Uljanik and the administration building on the coastal promenade, was opened in 1885. After that, two other beaches were constructed, "Sakordana" and the marine officers' beach on the islet of St. Peter, where men and women could swim at different times of the day. During the First World War the Zelenika beach was opened, and in 1936 the Stoja beach (*Stabilimento bagni di Stoja*). The first modern hotel in Pula - Hotel Riviera - was opened in 1908. Under the Italian rule, the hotels Miramare, Bologna, Milano and Centrale were operating as well as the children's summer camps Principe di

Piemonte on Stoja and Sandro Mussolini on Vargarola. In the 1930s Pula had several travel agencies. Tourism in Pula experiences its peak in the 1960s, when on the beautiful, well-indented and green coast south of Pula the construction of modern tourist resorts was initiated (Zlatne Stijene, Ribarska Koliba, Verudela).

Today Pula offers a variety of excellent opportunities for tourists. Together with well-equipped hotels and other types of accommodation facilities, the tourist offer includes many sports grounds, recreational facilities and entertainment programs, terraces with live music, discotheques, casinos, inns and restaurants, as well as diverse excursions. The town disposes of two marinas, so that yachting tourism is increasingly developing. Pula is also a well-known congress centre (the large congress hall in Hotel Histria). The town can be reached by various means of transport, and there is an airport in the immediate vicinity of Pula (6 km), constructed to meet the requirements of international air traffic.

Events: the Croatian Film Festival has been organized traditionally every year since 1954 in Arena (July), the Pop Music Festival "Arena" is also held in Arena (July), Art & Music Festival - the rock music festival (in August).

Pula is also a centre of sport tourism because domestic and international sports teams and athletes find the favourable climate, quality sports facilities (tennis courts, sports halls, football stadiums, football fields, track-and-field courses, indoor and outdoor swimming pools, water sports facilities, etc.) suitable for winter training season. Apart from the traditional sports on the ground, there are opportunities to enjoy a variety of water sports.

Accommodation: hotels Histria (A), Brioni (A), Palma (A), Park (B), Riviera (B), Pula (B), Youth Hostel Pula (C); boarding-house Puntizela (III); hotel annexes Park (B), Stoja (III); pavilions Splendid (B), Verudela (II), Zlatne stijene (II); apartments Punta Verudela (II), Villas Verudela (II), Horizont (II); rooms and apartments; campsites Puntizela (III); Stoja (III), Ribarska koliba (III), Valovine (III).

Pula ACI Marina has 294 berths in the sea and 100 places on the land, provided for the vessels of a length between 6 and 18 m; Veruda Marina has 610 berths in the sea and 150 places on the land; vessel length between 6 and 15 m.

Slika Kreše Čavlovića

Krešo

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15.XI. 2001.

Jerusalem Post: Croatian president Mesic apologizes to Jews from Knesset podium

JERUSALEM (November 1) - Croatian President Stipe Mesic publicly apologized yesterday for the second time during his current state visit here for the crimes of the Nazi puppet Ustashi regime that ruled his country during World War II.

"I profoundly and sincerely deplore the crimes committed against the Jews in the area controlled during the Second World War by the collaborationist regime which, unfortunately, carried the Croatian name," Mesic said in a historic appearance before the Knesset. "I take every opportunity to ask forgiveness from those who were hurt by Croats any time and any place, but first of all from the Jews.

Mesic had read out a similar apology during a meeting with President Moshe Katsav on Tuesday. The apology to the Knesset was added at the last minute, following the intervention of Efraim Zuroff, head of the Israel office of the Simon Wiesenthal Center.

"Today's Croatia does not see itself as a successor to the fascist state which ruled that territory between 1941-1945; so although Mesic was going to deplore their crimes, he did not feel he had to apologize for them. It was a cultural misunderstanding," Zuroff, who had seen an early draft of the speech, told the Post.

"As soon as I pointed out that Israel expected an apology, they gladly added one," he said. Mesic also added a sentence calling for the

continued prosecution of Nazi war criminals.

It is estimated 30,000 Croatian Jews were killed in the Holocaust. Mesic, who is known as a defender of minority rights, is the first Croatian president to come to Israel. A visit by his predecessor, Franjo Tudjman, was nixed after locals protested his anti-Semitic record.

Knesset Speaker Avraham Burg acknowledged "the meeting between us is unusual, loaded with emotions and meaning. We cannot deny our history." Burg and Prime Minister Ariel Sharon both predicted Mesic's track record would contribute to a more positive relationship between the two countries.

"Your policy of standing up to a wave of racism, anti-Semitism and fascism is remarkable," said Sharon. "This policy is paving the way for a new era in the relations between our two peoples."

MK Tommy Lapid (Shinui), who was a child in Yugoslavia during the Holocaust, said Israelis of Balkan origin had begged him not to address the president of Croatia. But Mesic, he said, was "made of different stuff" from previous Croatian leaders. "You are a democrat, with good intentions, even instructing that Croatian schoolbooks include a chapter on the Holocaust. "There is no reason why we should not develop good relations with the new, different, enlightened, liberal Croatia that you head," Lapid told Mesic.

CROATIAN WORLD CONGRESS, OFFICE OF THE INTERNATIONAL REPRESENTATIVE TO THE UNITED NATIONS - PRESS RELEASE

On Thursday, November 8, 2001, the Croatian World Congress organized and co-sponsored a Round-table meeting concerning refugees at the United Nations in New York and moderated a Conference Commemorating the 50th Anniversary of the United Nations High Commissioner for Refugees.

In the morning, the Round-table discussion, held as a special preparation for the afternoon conference, was a meeting for invited persons only and was organized by the Croatian World Congress (CWC) and the Society for the Psychological Study of Social Issues (SPSSI) as co-sponsors. The morning's discussion was moderated by Dr. Joseph Albeck, Psychiatric and Clinical Instructor at Harvard Medical School and Dr. Vladimir Kasnar, Croatian World Congress Representative to the U.N., Member-at-Large, Executive Committee, UN-NGO Committee on Health and Communication, and Member, UN-NGO Committee on Mental Health. Present at the meeting also was Mr.sc Mario Viscovich, Croatian World Congress International Representative to the United Nations, and Member, Executive Committee, UN-NGO Committee on Health and Communications.

The same presenters from the Round-table meeting presented in the afternoon as well, but the subject was approached in more detail, with extended input from additional experts and professionals in the areas of repatriation, reconciliation, and conflict resolution, as well as from people from the affected areas under discussion.

In the afternoon, the UN-NGO Committee on Mental Health presented a conference open to the public entitled: REFUGEES: REPATRIATION and RECONCILIATION. The conference addressed refugee issues such as mental health, trauma, conflict resolution, repatriation, and reconciliation. The speakers were: Radojka Kraljevic, MA, Clinical Psychologist, and Zdenka Pantic, Psychologist and Sociologist, of the International Rehabilitation Center for Torture Victims (IRCT-Zagreb, Croatia), presenting: "To whom do we belong?" a repatriation and reconciliation project - a working model - Dr. Joseph Albeck, Psychiatrist and Clinical Instructor at Harvard Medical School, presenting: "Intergenerational Transmission of Trauma and Resilience" as it occurs in ethno-national groups- Dr. Elia Awwad, Psychologist and Head of the Mental Health Department of the Palestinian Red Crescent Society, presenting his mental health work

with Palestinian refugees. This presentation was a video-interview prepared for this conference.

Moderators of the conference were Joseph De Meyer, Ph.D., Member-at-Large, Executive Committee, UN-NGO Committee on Mental Health, UN Representative, Society for the Psychological Study of Social Issues (Division of the American Psychological Association), and Dr. Vladimir Kasnar of the Croatian World Congress. Mr. Mario Viscovich was present at the afternoon conference as well, as was Mr. Ivan Dobra, Treasurer and Member of the Executive Committee of the New York Branch of the Croatian-American Congress. Several representatives from the offices of the United Nations High Commissioner for Refugees and the United Nations High Commissioner for Human Rights presented their activities and contemporary issues of concern for the United Nations in related fields. (distributed by CROWN (Croatian World Net))

New CD - GLAGOLJASI WORLDWIDE, CD out in 2002, First time ever

After almost 6 months of negotiations Nenad Bach Music Ltd from New York, USA and ARCANA from Nantes, France signed a worldwide contract for publication and distribution of the CD Lenten Chants (entitled "Following the Cross") from the island of Hvar, Croatia, recorded in 1999 in Stari Grad (Pharos), and performed by the singers of St. Stephen's Church and Church of the Holy Spirit. CD will be launched at MIDEM festival in Cannes, January 2002 and on the market in the spring of 2002. It will be luxury edition in 5 languages (English, French, Italian, German and Croatian). This is the first time ever that such authentic Croatian music is being distributed worldwide. Singers from Hvar toured in less than a year through three major cities (London, Paris, New York). (Nov. 1, 2001. New York)

Credits on the CD: Produced by Nenad Bach, Engineered by John Holbrook, Executive producer: Vedran Deletis, Charlotte & Michel Bernstein Éditeurs

"Not only did Britain refuse to reverse Serb aggression, 'we' made damn sure no one else did either."

The Sunday Observer (London) November 4, 2001 Observer Review Pages, Pg. 15, Books: Betrayal in the Balkans: Britain's refusal to act in the former Yugoslavia left the Serbs free to butcher thousands of Bosnians:

"Unfinest Hour: How Britain Helped to Destroy Bosnia" by Brendan Simms

'BOSNIA,' A COMMENTATOR noted as he watched the Foreign Secretary agonise at the height of the Balkan wars, 'will be on Douglas Hurd's tombstone.' Lord Hurd is still with us, but tens of thousands of Bosnians are dead. The connection between the grave statesman and the graves of the slaughtered is Brendan Simms's theme. We may see better demolitions of the last Tory government when the official records are released, but Simms's attention to telling detail and cool, literate anger make Unfinest Hour the best epitaph for the wretched years of the Major administration I've read to date. His argument, that what Britain did to Bosnia stands alongside Munich and Suez as a great Conservative foreign policy disaster, is irrefutable. The wars of the former Yugoslavia had one cause: irredentist Serbs, who combined nationalism and socialism in a faintly familiar mixture. They didn't merely want power, but to guarantee that only Serbs lived in Serb-occupied territory. Thus, while the Bosnian government retained Serb and Croat backing, every mosque in the lands Milosevic's supporters held was levelled. For years, Britain led the chant that nothing could be done. Yet in the assaults that forced Milosevic to sign the Dayton Agreement of 1995 and in the Kosovo campaign, the determined application of force compelled the supposedly mighty Serb armies to back off and precipitated a democratic revolution in Belgrade.

Simms mints the phrase 'conservative pessimism' to describe the mentality of Hurd, Malcolm Rifkind and David Owen. They evaded Serb responsibility for the atrocities and vastly overestimated the difficulties of intervention. Exhausted by Ireland and haunted by Suez and Vietnam, Conservative politicians and the 'experts' in the press and think-tanks maintained that ethnic cleansing was an unpleasant fact of life.

The dominant ideology might have propelled Britain to sit out the Bosnian conflict. But Hurd went further. Not only did Britain refuse to reverse Serb aggression, 'we' made damn sure no one else did either. 'Pessimism' doesn't quite capture the malice of British policy. American attempts to lift the arms embargo on the Bosnian government were opposed by vehement mandarins. No-fly zones, relief for Bosnian enclaves, war-crimes tribunals and armed protection for humanitarian convoys were fought to the last ditches of the European Union and United Nations. 'Any time there was a likelihood of effective action,' said Tadeusz Mazowiecki, the Polish Prime Minister, '(Hurd) intervened to prevent it.'

Post-imperial weariness mixed with genuine imperial arrogance. No one would make Britain lose face by forcing the Foreign Office to think again, particularly not the 'naive' Americans. Throughout the war, the British conservatives were resentful Greeks to wide-eyed American Romans. The conviction that Britain had a superior knowledge of the futility of reforming a wicked world pushed Whitehall into a kind of madness. Only the possession of an unhinged mind can explain how Malcolm Rifkind, a Defence Secretary who had never seen combat, could bellow 'you Americans don't know the horrors of war' at Senator Bob Dole, who lost an arm in World War II. 'Your guys were usually so refined,' an American diplomat said of the Washington Embassy. 'But they were going crazy on this.'

Rifkind's ravings - Senator John McCain came close to slapping him at one meeting - will surprise readers in a Britain where snobbery gives an unwarranted benefit of the doubt to patrician conservatives. The politicians who dealt with Bosnia were gentlemen of moderate temperament; sophisticates with breeding and manners, who were a cut above the rabble-rousing Thatcherites. Yet Hurd out-Thatchered Thatcher, who honourably opposed Serb aggression, when he declared that 'there is no such thing as the international community'. He then sank to a depth I can't remember Thatch reaching when he effectively closed Britain's borders to Bosnian refugees. 'The civilians have an effect on the combatants,' he explained. 'Their interests put pressure on the warring factions to treat for peace.' You have to read this dis-

graceful passage several times before you realise that Hurd was denying sanctuary to the victims of the Serbs (and of his diplomacy) so he could use their misery to force Bosnia to cut a deal with the ethnic cleansers.

Corrupt language followed corrupting policies. Simms is very good on how the distinction between aggressors and victims was blurred and everyone became a member of a 'warring faction' filled with 'ancient hatreds'; on how the secular Bosnian government was transformed into 'the Muslims'. The Bosnian war, he writes, 'became a strange beast: a perpetratorless crime in which all were victims and all more or less equally guilty'. The debasement of the terms in which Britain could think about the Balkans reached a nadir when Kirsty Wark described a Catholic Croat Bosnian spokesman as a 'Muslim' on Newsnight and ignored his protestations that he was nothing of the sort.

Ah, but it takes you back. David Owen Balkanising the Balkans. Major complaining about critics 'grandstanding from the safety of their armchairs'. (Try it at home if you believe it is possible.) Douglas Hogg screaming that it would take 500,000 troops to turn back the Serbs. MI6 spinning that the Bosnians were massacring themselves. And - how could we forget? - the valiant General Sir Michael Rose, who, while refusing to contemplate effective military action by the troops under his command, opined that demands for intervention came from 'the powerful Jewish lobby behind the Bosnian state' and wondered at a performance of Mozart's Requiem in Sarajevo if Alija Izetbegovic, the cultured Bosnian president, understood 'the Christian sentiment behind the words and music'. Rose's 'ancient hatreds' co-existed with a grudging admiration for Serb officers. Even the butcher of Srebrenica, General Ratko Mladic, wasn't all bad, in his considered view, but a 'man who generally kept his word'.

Unfinest Hour is more than a diplomatic history. It is a grim cultural study of the political, military and intellectual elites of the early Nineties who watched suffering with a faux-realist relish and saw humane treatment as more dangerous than the disease. Formal differences between Left and Right scarcely mattered. Hurd sounded like John Pilger when he implied it was racist to intervene in Bosnia but not in Angola or Cambodia. Pilger mimicked Hurd when he accused the Americans of wanting to 'recolonise' the Balkans. For every Lord Carrington harrumphing that 'they were all as bad as each other' there was a Misha Glenny saying that those ancient 'irrational beliefs' drove all parties in the Balkans into cycles of insane slaughter.

Kosovo supplies Simms with a happy ending of sorts. If he could find the time, Tony Blair would enjoy this dissection of the experts who now oppose the Afghan war. But just as Northern Ireland blinded Hurd to what was before his nose in the Balkans so, I fear, the success of Kosovo blinds supporters of the campaign against bin Laden to its huge dangers.

Submitted by Ante Padjen, Canada
distributed by CROWN (Croatian World Net)

You are invited....

You are invited to visit the exhibition of paintings by Eli (Ilija) Vranesic which is held from 1.-30. November 2001 in Toronto Public Library, Downsview Branch, 2793 Keele St. (north of Hwy. #401). Best time to view the exhibition is between 3-5 pm every day. Ask at the Information Desk for an Escort. Exhibition consists of figurative paintings in pastel medium as well as landscapes in giclée form.

Also, visit the Exhibition of landscapes in giclée form in CROATIA RESTAURANT, 1989A Dundas St. East, Mississauga.

Come and visit Croatia ...

PULA IN ISTRIA

PULA, a town and port in the south-western part of Istria; population 62,378. Situated in the inner part of a bay, divided by the islands of St. Catherine, St. Andrew and Uljanik into three port basins. According to the size of the constructed coast and level of equipment, Pula is the most important and biggest port in Istria, and the well-protected Pula Bay places it among the best natural harbours on the Adriatic. Due to its size, exposed location, two accesses (the one directly from the sea and the other through the Fažana Strait), low coastline and easy construction of fortification systems, provided the Pula Bay a special strategic importance. The landscape of Pula includes low and open relief largely covered by red soil. The original forests of oak have been reduced to low shrubs; the surroundings of Pula was reforested with pine. The average air temperature in January reaches 5 °C and in July 23.2 °C; the average annual rainfall attains around 800 mm. In winter, the bora and the sirocco blow; the bora is sometimes extremely strong, and blows in the outer port. Pula is the economic centre with developed shipbuilding industry (Uljanik), textiles, metal industry and building trades as well as glass manufacturing. Tourist centre (marina). The importance of Pula as a traffic intersection in the whole Istria has particularly increased by the modernization of the airport. Situated on the main road (M2, E751), and connected with Divača by a railroad.

Historical Summary

Developed out of a hill-fort (18th to 10th c. BC); the name *Pol*a is of Illyrian origin. The end of the 1st century BC marked the beginning of the Roman colonization; around 43 BC. Pula attained the status of a Roman colony. In the early Middle Ages it was included in the Ravenna exarchate, and from AD 788 it was under the Frankonian rule. After having changed several sovereigns, it fell under the rule of the Aquileian patriarch in 1230, and after 1331 under the protection of Venice all up to the collapse of Venice (1797), when it came under the Austrian rule. Except for a short period of the French rule (1805-1813), Pula was part of Austria, i.e. the Austro-Hungarian Monarchy (until 1918). The construction of the large shipyard in 1886 made Pula the major Austrian military port; the economic boom, in particular in the field of trade, occurred at the end of the 19th century. Pula saw the end of the First World War occupied by Italy (1918). According to the Treaty of Rapallo (1920), Pula was ceded to Italy, and after the fall of Italy in 1943, the German troops occupied the town. At the end of the Second World War Pula was in the hands of the Allied Forces; annexed to the parent country, Croatia, in 1947.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 95, 15. XI. 2001.

Cultural and Historical Heritage

The Romans restored and expanded the system of the Illyrian hill-forts, and the top of the hill, on which the capitol rose, together with several public institutions and temples, had its own fortification system. In the Middle Ages, the town walls were reinforced, and some of the Roman temples were turned into Christian churches. In the 13th century a fortified town, *Kaštel*, was built on top of the hill. The town walls were renovated in the 15th century, and in 1631 a new fortress (on the hill) was constructed. From the second half of the 19th century a large number of utility (*Arsenal*) and representative buildings were built, predominantly in historic styles (the neo-classicist Admiralty, then the Officers' Casino, now the Centre of the Croatian Patriotic War Soldiers). Pula suffered heavy devastation during the Second World War.

The Roman *Amphitheatre* (commonly called *Arena*), from the 1st and 2nd centuries, occupies a dominant position above the harbour. It has an elliptic ground-plan (132.45 x 105.10 m), the walls are 30.45 m high; it could seat 23,000 spectators. It is the world's sixth largest preserved amphitheatre. The legend has it that it was built by Emperor Vespasian on the initiative of his Pula-born girl friend Cenida. In the 15th century the Venetians transported several stone seats from the Amphitheatre's interior to use them as building material for their palaces. The Nymphaeum leads to the southwest, with a way branching off to the Twin Gate (*Porta gemina*) from the 2nd century; an inscription is built-in above the Gate. The Twin Gate leads to the Archaeological Museum of Istria, with a park, in which exhibits are placed, in front of it. The ruins of the Roman theatre, with preserved fragments of the orchestra and amphitheatrically arranged seats, are behind the Museum. A part of the town wall running from the Twin Gate to the Hercules' Gate (*Porta Hercule*a, from the mid-1st c. BC) has been preserved; the Gate is crowned by the bearded head of Hercules. The richly adorned Triumphal Arch of the Sergi, erected some time after 31 BC near the inner part of the main town gate (*Porta aurea*, collapsed in 1829), is reached from the Portarata Square. A large Roman graveyard was located in front of the town gate, which Dante mentions in his *Inferno* (Canto IX); several marble sarcophaguses from the graveyard are housed at the Museo civico Correr in Venice. Monte Zaro Park contains the ruins of the Roman theatre (*Theatrum Juliae*); the columns of the theatre were used in the construction of the St. Mark Library and the church of Santa Maria della Salute in Venice. Arsenalska Street leads from the park to the church of Our Lady of the Sea, built between 1891 and 1898.

Stranica 17